

ΕΠΙ ΘΕΩΡΗΣΗ

ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Τεύχος 126 / ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ 2010

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ

- Οι ανατροπές που φέρνει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση
- Ο χάρτης των 325 νέων δήμων της χώρας
- Ποσοστό Φόρου Εισοδήματος, ΦΠΑ και ΦΑΠ «το καλάθι» των εσόδων

ΚΕΔΚΕ:

«Δεν λήφθηκαν υπόψη πολλές προτάσεις μας, ιδιαίτερα στα οικονομικά και το χωροταξικό»
Οι θέσεις των Αυτοδιοικητικών παρατάξεων

Editorial

Ο «Καλλικράτης», που σχεδιάστηκε και ψηφίστηκε σε ιδιαίτερες και δύσκολες για τη χώρα μας συνθήκες –«συνθήκες πολέμου» τις χαρακτήρισε ο ίδιος ο πρωθυπουργός–, τίθεται πλέον σε εφαρμογή.

Ήδη από τα αρμόδια υπουργεία δρομολογούνται οι διαδικασίες ώστε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου –όπως ορίζει το Μνημόνιο με την Ε.Ε., την ΕΚΤ και το ΔΝΤ– να εκδοθούν όλες οι κανονιστικές πράξεις για την υλοποίηση του νόμου.

Σε επίπεδο κομμάτων ήδη ξεκίνησαν οι πολιτικές διεργασίες για την προετοιμασία τους εν όψει των επικείμενων δημοτικών εκλογών της 7ης Νοεμβρίου. Εκλογές που προαλείφονται να είναι δύσκολες, με

εκλογική αναμέτρηση όπου οι πολίτες θα κληθούν να ψηφίσουν και να αξιολογήσουν ένα πολιτικό σύστημα που εδώ και μήνες βρίσκεται σε βαθύτατη κρίση πολιτικής, ηθικής, αξιοπιστίας και αποτελεσματικότητας. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, φαίνεται να είναι ένα κρας τεστ που θα κρίνει το πολιτικό μέλλον της χώρας μας.

Σ' ό,τι αφορά αυτήν καθαυτή τη μεταρρύθμιση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση έτυχε του υψίστου ενδιαφέροντος της τρόικας, ακριβώς λόγω της αναμενόμενης μείωσης των δαπανών κατά 1,5 δισ. ευρώ στην τριετία 2011-2013, όπως προβλέπει το Μνημόνιο, ενώ επικρίθηκε έντονα

κής κατάρρευσης.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, όπως έχει δηλώσει η ηγεσία της στην ΚΕΔΚΕ, θεωρεί ότι ο «Καλλικράτης» τελικά απέχει κατά πολύ από αυτό που η ίδια είχε οραματιστεί, μελετήσει, σχεδιάσει και προτείνει. Ούτε ο χρόνος διαβούλευσης ήταν αρκετός, ούτε λήφθηκαν υπόψη από την κυβέρνηση πολλές προτάσεις της, ιδιαίτερα στα οικονομικά και το χωροταξικό.

Σ' ό,τι αφορά τα οικονομικά, η πλειοψηφία στην ΚΕΔΚΕ υποστηρίζει ότι κεντρικός στόχος και πρώτη αγωνία της κυβέρνησης είναι η εξοικονόμηση πόρων, χωρίς όμως παράλληλα να διασφαλίζεται οικο-

Εν ολίγοις τα δύσκολα και οι προκλήσεις για τον «Καλλικράτη» μόλις τώρα αρχίζουν και μάλιστα σε ιδιαίτερα δύσκολες, αλλά άκρως ενδιαφέρουσες, συνθήκες

έντονο πολιτικό χαρακτήρα και ενδιαφέρον και με δύσκολη την πρόγνωση οποιουδήποτε αποτελέσματος. Η ανησυχία αυτή αποτυπώνεται ιδιαίτερα στα μεγάλα κόμματα, με ενδεχόμενο στον άμεσο ορίζοντα μέτρο –κατά δήλωση του υπουργού Εσωτερικών Γ. Ραγκούση– τη συναινετική αλλαγή του εκλογικού συστήματος των δημοτικών εκλογών, την επαναφορά, δηλαδή, του 42%, πριν καλά καλά στεγνώσει η μελάνι για το 50%+1 που εισήγαγε ο «Καλλικράτης».

Οι εκλογές του Νοέμβρη θα είναι η πρώτη εκλογική αναμέτρηση στη χώρα μας έξι μήνες μετά την εφαρμογή των σκληρών μέτρων λιτότητας, το ισχυρό σοκ των οποίων θα έχει «εμπεδώσει» πλήρως η ελληνική κοινωνία.

Επίσης θα είναι ίσως η πρώτη στη νεότερη ιστορία της χώρας μας

και καταψηφίστηκε από την αντιπολίτευση της χώρας.

Στα επιχειρήματα των επικριτών του «Καλλικράτη» είναι ότι πάμε στα τυφλά, χωρίς σχεδιασμό, πρόγραμμα, πόρους και θεσμική εξασφάλιση του αναπτυξιακού προγραμματισμού στους δήμους, ότι δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα επιβιώσής τους, που μπορεί να οδηγήσουν σε χαοτικές και επικίνδυνες καταστάσεις.

Ο ισχυρός αντίλογος της κυβέρνησης, αλλά και μέρους της Αυτοδιοίκησης είναι πως πρόκειται για σπουδαία και αναγκαία τομή για τις σημερινές συνθήκες που βρίσκεται η χώρα, πως δικαιώνει τις προσδοκίες της κοινωνίας για υπηρεσίες ποιότητας, διαφάνεια στη διαχείριση των πόρων, πως αφήνει πίσω το κράτος της πελατειακής λογικής, της δημοσιονομικής και οικονομι-

νομικά ούτε η άσκηση σειράς μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων, ούτε το αναπτυξιακό πρόγραμμα της Αυτοδιοίκησης.

Με δεδομένη, δε, την ήδη δεινή οικονομική κατάσταση των δήμων, αφού οι περικοπές των εσόδων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το 2010 θα ξεπεράσουν το 1 δισ. ευρώ, μείον 28% σε σχέση με τις προβλέψεις του προϋπολογισμού, θεωρούν, πρώτον, αδύνατη τη διεκπεραίωση πολλών λειτουργιών που αναλαμβάνουν οι δήμοι ελλείψει πόρων και υποδομών και, δεύτερον, βέβαιη την υποβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρουν στους πολίτες, ιδιαίτερα τις κοινωνικού χαρακτήρα. Εν ολίγοις, τα δύσκολα και οι προκλήσεις μόλις τώρα αρχίζουν, σε συνθήκες βέβαια δύσκολες, αλλά άκρως ενδιαφέρουσες.

Προτάσεις, ιδέες, σχόλια στο eta@kedke.gr

■ ■ ■ Περιεχόμενα

- 04** Νόμος του κράτους ο «Κ»
- 09** Οι καινοτομίες που εισαγάγει ο «Κ»
- 12** Το business plan του Προγράμματος «Κ»
- 14** Οι νέοι δήμοι της χώρας
- 32** ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
Πενταετή θητεία φέρνει ο «Κ»
- 34** ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ ΜΕ 5 ΝΕΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ
Εγγύτερα στους πολίτες η λήψη αποφάσεων
- 36** ΚΑΤΟΧΥΡΩΝΟΝΤΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΕ 4 ΤΟΜΕΙΣ
Πρώτο βήμα για μητροπόλεις σε Αττική και Θεσσαλονίκη
- 38** ΦΟΒΟΙ ΓΙΑ ΕΛΛΙΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ
«Μουδιασμένοι» οι αιρετοί για τις νέες αρμοδιότητες
- 41** ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΝΠΔΔ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Χιλιάδες μετατάξεις φέρνει ο «Κ»
- 43** ΤΡΕΙΣ ΠΥΛΩΝΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ
Εκ βάθρων αλλαγές στην εποπτεία των ΟΤΑ
- 45** ΟΙ ΝΕΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΟΤΑ
Βασικές πηγές χρηματοδότησης Φόρος Εισοδήματος, ΦΠΑ, ΦΑΠ

4

Νόμος του κράτους ο «Κ»

9

Οι καινοτομίες που εισαγάγει ο «Κ»

34

Εγγύτερα στους πολίτες η λήψη αποφάσεων

- 47** Πρόγραμμα εξυγίανσης για υπερχρεωμένες δημοτικές ενότητες και δήμους
- 49** ΕΛΛ.Α.Δ.Α.: Το νέο οικονομικό και αναπτυξιακό πρόγραμμα της Αυτοδιοίκησης
- 51** Τι προβλέπει ο «Κ» για την καταστατική θέση των αιρετών
- 53** ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
Οι βασικοί άξονες της νέας δομής
- 56** ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ
Από τον Κλεισθένη στον ... «Καλλικράτη»
- 58** ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
Μεγάλες μειώσεις αποδοχών αιρετών και εργαζομένων στην Τ.Α.
- 60** ΑΡΘΡΟ
Βαθιές τομές, αλλαγές σε όλα του Β. Κοραχάη
- 61** Εκτός ΣΥΝόρων
- 63** ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ

Επιθεώρηση Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Εκδότης:

Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας
Ακαδημίας & Γενναδίου 8
106 78 Αθήνα
Τηλ. Κέντρο: 210 38 99 600, Fax: 210 38 20 807
email: eta@kedke.gr

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:
Ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ Νικήτας Κακλαμάνης

Διεύθυνση - Επιμέλεια Σύνταξης:
Θυρανία Σούλη

Συντακτική Ομάδα:

Δημήτρης Μαρής
Νικοπέττα Μουτούση
Ηλίας Μπενέκος

Διόρθωση κειμένων:
Νίκη Σαππού

Εκδοτική Παραγωγή:

Σύγχρονες Εκδόσεις Κορυφή Α.Ε.
Εθνικής Αντιστάσεως & Ελ. Κωστοπούλου
Παλλήνη
Τηλ.: 210 66 65 669, 210 66 65 812

Σχεδιασμός - Σελιδοποίηση:

bmplus
Σαράντα Εκκλησιών 8, 162 31 Βύρωνας
Τηλ.: 210 76 67 544
email: info@bmplus.gr

43 Εκ βάθρων αλλαγές στην εποπτεία των ΟΤΑ

47 Πρόγραμμα εξυγίανσης για υπερχρεωμένες δημοτικές ενότητες και δήμους

58 Μεγάλες μειώσεις αποδοχών αιρετών και εργαζομένων στην Τ.Α.

Νόμος του κράτους ο «Καλλικράτης»

Ν. Κακλαμάνης:

Αυτό που ψηφίστηκε απέχει πολύ από αυτό που οραματιστήκαμε

Παραμερίστηκαν από την ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών πολλές προτάσεις της Αυτοδιοίκησης για χωροταξικό, οικονομικά και θεσμικά ζητήματα

Μάχη μέχρι και την τελευταία στιγμή έδωσαν οι δήμαρχοι, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι προτάσεις τους στο τελικό σχέδιο του προγράμματος «Καλλικράτης», το οποίο αποτελεί ήδη νόμο του κράτους και εισάγει ριζικές αλλαγές στο πρώτο και δεύτερο βαθμό της ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Από την πρώτη στιγμή που ξεκίνησε η συζήτηση για την κατάρτιση του προγράμματος, το ανώτατο συνδικαλιστικό όργανο των δημάρχων συμμετείχε ενεργά στις διαβουλεύσεις για την ανάπτυξη της νέας αρχιτεκτονικής.

Με εξαίρεση το τελικό στάδιο, κατά το οποίο το υπουργείο Εσωτερικών επέλεξε ν' ακολουθήσει συνοπτικές διαδικασίες χωρίς ενδελεχή διάλογο, όλο το υπόλοιπο διάστημα η ανταλλαγή απόψεων και θέσεων μεταξύ Αυτοδιοίκησης και κεντρικής διοίκησης συνέβαλε σημαντικά στην ανάπτυξη κοινών σημείων αναφοράς σε βασικούς άξονες του νέου νόμου.

Ωστόσο, η άρνηση της κυβέρνησης να αποδεχτεί μια σειρά προτάσεων σε θεσμικά και οικονομικά ζητήματα οδήγησε την τελευταία στιγμή στη

διαφοροποίηση των θέσεων που διατυπώθηκαν από την πλειοψηφούσα παράταξη της ΚΕΔΚΕ.

Θέματα χωροταξίας, οικονομικών, αρμοδιοτήτων και προσωπικού αποτέλεσαν την «κόκκινη γραμμή», η οποία υψώθηκε λίγο πριν από την ψήφιση του σχεδίου νόμου, μεταξύ δημάρχων και κυβέρνησης.

Βασικός πυρήνας των θέσεων της ΚΕΔΚΕ παρέμεινε το ψήφισμα του συνεδρίου της Κυλλήνης το Νοέμβριο του 2007. Πάνω σ' αυτό το κείμενο, και

με βάση τη μελέτη του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι δήμαρχοι μπήκαν δυναμικά στο διάλογο, οι ουσιαστικοί άξονες του οποίου διαμορφώθηκαν κατά το ετήσιο τακτικό συνέδριο της ΚΕΔΚΕ στην Αθήνα στις 18-20 Ιανουαρίου 2010. Οι ουσιαστικές προϋποθέσεις, οι οποίες ετέθησαν από τους δημάρχους, βασίστηκαν σε τρεις πυλώνες:

Την αναδιάρθρωση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προκειμένου ν' αποτελέσει μέρος ενός

συνολικού Εθνικού Προγράμματος Διοικητικής Μεταρρύθμισης.

Το σχεδιασμό νέων ανθρωπογεωγραφικών ενοτήτων με τη μορφή «ανοικτών πόλεων». (Βασικά κριτήρια για τη διαμόρφωση αυτών των ενοτήτων θα έπρεπε να είναι: πληθυσμιακά, χωροταξικά, πολιτισμικά, κοινωνικά, οικονομικά και αναπτυξιακά. Επιπλέον, ετέθησαν και κριτήρια που αφορούν την ιστορία, τη μοναδικότητα των ΟΤΑ, τη νησιωτικότητα και την ορεινότητα.)

Την αναδιάρθρωση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε συνδυασμό με τη σύνταξη ενός ολοκληρωμένου Εθνικού Επιχειρησιακού Προγράμματος Υποστήριξης.

Οι σύνεδροι έδωσαν «πορτοκαλί φως» για προσχέδιο νόμου και ζήτησαν από την κυβέρνηση να καταθέσει μέχρι τέλος Φεβρουαρίου 2010 τις τελικές προτάσεις για τη χωροθέτηση των νέων ΟΤΑ, τις αρμοδιότητες, καθώς και την οργάνωση και το οικονομικό πλαίσιο της Διοικητικής Μεταρρύθμισης. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ έλαβε την εντολή από τους συνέδρους να συγκαλέσει έκτακτο Συνέδριο, προκειμένου να τοποθετηθούν οι αιρετοί του πρώτου βαθμού επί των τελικών προτάσεων της κυβέρνησης. Ένα από τα βασικά αγκάθια που εξακολουθούσε να ταλαιπωρεί τις σχέσεις των δύο πλευρών αφορούσε τις οικονομικές εκκρεμότητες που προέκυψαν από το 2009.

Πάντως κατά τη διάρκεια της κατάρτισης του σχεδίου και της διαβούλευσης, η ΚΕΔΚΕ συμμετείχε ενεργά τόσο στη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή όσο και στις Τεχνικές Επιτροπές. Μέλη του Δ.Σ., επιστήμονες και ειδικοί σύμβουλοι (ΙΤΑ, ΕΕΤΑΑ και ΠΕΤΑ) κατέθεσαν συγκεκριμένες προτάσεις και παρατηρήσεις, οι οποίες κρίθηκαν ιδιαίτερα χρήσιμες για τη διαμόρφωση του τελικού κειμένου. Με μια μικρή καθυστέρηση, σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα που είχε δοθεί από τους δημάρχους, στις 16 Μαρτίου ο υπουργός Εσωτερικών Γιάννης Ραγκούσης, συνοδευόμενος από τους υφυπουργούς Γιώργο Ντόλιο και Θεόδωρα Τζάκρη, καθώς και τον αρμόδιο γενικό γραμματέα Δημήτρη Στεφάνου, παρουσίασε στα μέλη του Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ τους βασικούς άξονες του

Οι προτάσεις που δεν εισακούστηκαν

Τα αιτήματα των δημάρχων που δεν «εισακούστηκαν διακρίνονται σε τρεις βασικές κατηγορίες, χωροταξικά, οικονομικά και θεσμικά.

Από το μακρύ κατάλογο των χωροταξικών προτάσεων που έγιναν από την ΚΕΔΚΕ, με βάση και τις επισημάνσεις των Τοπικών Ενώσεων, πολλές δεν συμπεριλήφθησαν στο τελικό σχέδιο.

Σε ό,τι αφορά τα οικονομικά, έγινε δεκτή η πρόταση της ΚΕΔΚΕ, σύμφωνα με την οποία οι πηγές χρηματοδότησης των ετήσιων τακτικών εσόδων να είναι ο Φόρος Εισοδήματος (20%), ο ΦΠΑ (12) και ο ΦΑΠ (50%).

Η ΚΕΔΚΕ θεωρεί ότι τα τακτικά έσοδα δεν μπορούν να καλύψουν πλήρως τη χρηματοδότηση όλων των αρμοδιοτήτων που μεταφέρει ο «Καλλικράτης» στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ειδικά για το αναπτυξιακό πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α., η Αυτοδιοίκηση κατέθεσε ολοκληρωμένη πρόταση. Ωστόσο μένει να διευκρινιστούν οι πηγές χρηματοδότησης και το περιεχόμενο του προγράμματος.

σχεδίου νόμου.

Μεταξύ άλλων αναφέρθηκε στις αρμοδιότητες που μεταφέρονται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, δεσμεύτηκε για την ταυτόχρονη μεταφορά των αναγκαίων πόρων, ενώ διευκρίνισε ότι το χωροταξικό θα διαμορφωθεί σύμφωνα και με τις παρατηρήσεις των αιρετών. Τα μέλη του Δ.Σ., διά στόματος του προέδρου τους Νικήτα Κακλαμάνη, εξέφρασαν την αρχική ικανοποίησή τους, τονίζοντας όμως ότι η «πορτοκαλί κάρτα» που είχαν βγάλει στο τακτικό συνέδριο παραμένει. Για να άρουν τη σχετική τους επιφύλαξη έθεταν ως προϋπόθεση την αποτύπωση των όσων ανακοινώθηκαν από την πολιτική ηγεσία του υπουργείου στα άρθρα του σχεδίου νόμου.

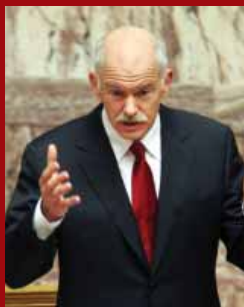
Οι «κόκκινες γραμμές» των δημάρχων

Η πρώτη ουσιαστική συζήτηση επί των άρθρων του σχεδίου νόμου έγινε σε επίπεδο ΚΕΔΚΕ στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της στις 14 Απριλίου. Οι δήμαρχοι είχαν ήδη

στα χέρια τους το πολυσέλιδο κείμενο του προγράμματος «Καλλικράτης», στο οποίο γίνονταν σαφείς αναφορές στις αρμοδιότητες, στους πόρους και στις θεσμικές αλλαγές. Στο σχέδιο δεν είχε ακόμα συμπεριληφθεί το βασικό άρθρο που αφορούσε το χωροταξικό. Στην επίμαχη συνεδρίαση του Δ.Σ. ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ είχε επισημάνει: «Αν επρόκειτο για το τελικό σχέδιο νόμου που θα πήγαινε αύριο στη Βουλή, η συνεδρίαση δεν θα έπρεπε να κρατήσει πάνω από πέντε λεπτά, καθώς υπήρχαν αρκετά σημεία στα οποία δεν συμφωνούμε». Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης οι επικεφαλής και τα μέλη των παρατάξεων προσδιόρισαν τις «κόκκινες γραμμές», καθώς και τα σημεία που θα χρειαζόταν να διαπραγματευτούν με το υπουργείο.

Στις «κόκκινες γραμμές» εντάχθηκαν θέματα όπως η άμεση δημοσιοποίηση του χωροταξικού και η κοστολόγηση των μεταφερομένων στους νέους ΟΤΑ αρμοδιοτήτων.

Η ΚΕΔΚΕ διατύπωσε τη διαφωνία της ως προς τη διάταξη που προβλέπει τη

Γ. Παπανδρέου:

Δεν κάνουμε ούτε ένα βήμα πίσω

Η απάντηση τόσο σε αντιδράσεις τοπικών κοινωνιών για τον «Καλλικράτη» όσο και σε πιεστικά αιτήματα αιρετών και βουλευτών, κυρίως σ' ότι αφορά στο χωροταξικό, δόθηκε από το βήμα της Βουλής από τον ίδιο τον πρωθυπουργό στις 25 Μαΐου.

«Δεν κάνουμε ούτε ένα βήμα πίσω», υπογράμμισε ο Γιώργος Παπανδρέου, χαρακτηρίζοντας το πρόγραμμα «Καλλικράτης» «θεμέλιο λίθο» της νέας Ελλάδας. «Τώρα είναι η ώρα για τις μεγάλες ανατροπές. Χρειάζονται συνολικές, σαρωτικές αλλαγές», συνέχισε ο πρωθυπουργός, σχολιάζοντας ότι «κάποιους τους τρομάζει, γιατί είχαν συνηθίσει αλλιώς, αλλά το "αλλιώς" έχει τελειώσει».

θεσμοθέτηση επαγγελματικού ασυμβίβαστου στους δημάρχους πόλεων άνω των 10.000 κατοίκων, υποστηρίζοντας ότι αν δεν τροποποιηθεί η διάταξη, υποψήφιοι δήμαρχοι «θα είναι μόνο συνταξιούχοι και ανεπάγγελτοι». Οι δήμαρχοι ξεκαθάρισαν ότι δεν δέχονται τη ρύθμιση που περιέχεται στο «Καλλικράτη» και αφορά τη μεταφορά της διαχείρισης των απορριμμάτων στην Περιφέρεια. Ταυτόχρονα, έκαναν λόγο για γενικότητες και ασάφειες, οι οποίες περιείχονταν σε θέματα, όπως: πόροι, αρμοδιότητες, δημοκρατικός προγραμματισμός και πολιτική λειτουργία.

Έκτακτο συνέδριο: Διαφωνούμε, αλλά παραμένουμε στο διάλογο
«Διαφωνούμε, αλλά επιθυμούμε τη συνέχιση του διαλόγου». Στην επίμαχη φράση αποτυπώνεται το στίγμα των τοποθετήσεων των δημάρχων όλης της χώρας στο έκτακτο συνέδριο

της ΚΕΔΚΕ, το οποίο πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 3 Μαΐου.

Το κλίμα είχε ενταθεί επιπλέον μετά τη δημοσιοποίηση στις 28 Απριλίου των αλλαγών που επιφέρει ο «Καλλικράτης» στο χάρτη της χώρας. Το διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της παρουσίασης του τελικού σχεδίου στο Υπουργικό Συμβούλιο και της διεξαγωγής του έκτακτου συνεδρίου χαρακτηρίστηκε μικρό. Τόσο η ΚΕΔΚΕ όσο και οι τοπικές Ενώσεις δεν είχαν στη διάθεσή τους τον αναγκαίο χρόνο, προκειμένου να διατυπώσουν συνολικά τις θέσεις τους. Για το λόγο αυτό προτάθηκε να δοθεί προθεσμία τουλάχιστον δεκαπέντε ημερών, προκειμένου να υπάρξει επαρκής χρόνος για διάλογο πριν ο «Καλλικράτης» πάρει το δρόμο για τη Βουλή.

Η σχετική απόφαση ελήφθη κατά πλειοψηφία από τους συνέδρους. Στο διάστημα αυτό εξουσιοδοτήθηκε η ΚΕΔΚΕ να συνεχίσει τη διαβούλευση με

την κυβέρνηση, έτσι ώστε να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές στο σχέδιο. Οι Τοπικές Ενώσεις Δήμων (ΤΕΔΚ) εκλήθησαν από τη ΚΕΔΚΕ να καταθέσουν τις προτάσεις τους για το χωροταξικό σε διάστημα τεσσάρων ημερών, καθώς στη συνέχεια θα έπρεπε αυτές να αξιολογηθούν από διαπαραταξιακή επιτροπή που συστήθηκε.

Αντιδράσεις για το χωροταξικό

Οι μεγαλύτερες αντιδράσεις εκφράστηκαν από δήμους της Θεσσαλονίκης, καθώς και από τα μεγάλα νησιά, τα οποία ζήτησαν να εξαιρεθούν από το μέτρο «ένας δήμος κάθε νησί». Σε ένα σημαντικό ποσοστό η τοποθέτηση των «γαλάζιων» και «πράσινων» στελεχών διαφοροποιήθηκε σημαντικά. Τα μεν «γαλάζια» στελέχη έκαναν λόγο για αποτυχημένο σχέδιο, ενώ, από την άλλη πλευρά, τα «πράσινα» στελέχη της Αυτοδιοίκησης υπερασπίστηκαν σθεναρά τη μεταρρύθμιση.

Ν. Κακλαμάνης:

Ο «Καλλικράτης» δεν είναι αυτό που οραματιστήκαμε

«Το σχέδιο νόμου που έχουμε σήμερα στα χέρια μας απέχει πολύ από ό,τι οραματιστήκαμε, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά το κεντρικό, σπάταλο και αναποτελεσματικό κράτος που δεν το αγγίζει», δήλωσε χαρακτηριστικά στην εναρκτή-

ρια ομιλία του στο συνέδριο ο δήμαρχος Αθηναίων και πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ, Νικήτας Κακλαμάνης. Ως προς το χωροταξικό επισήμανε ότι για τις συνενώσεις των νέων δήμων η ΚΕΔΚΕ είχε λάβει τη διαβεβαίωση του υπουργού Εσωτερικών ότι θα τηρηθούν τα συμφωνημένα κριτήρια. Αυτό όχι μόνο δεν συνέβη στην πράξη, αλλά, αντίθετα, η ΚΕΔΚΕ ούτε καν ρωτήθηκε για τον τελικό χάρτη που δημοσιοποιήθηκε.

Αναφερόμενος στο Επιχειρησιακό Σχέδιο Ε.Μ.Α.Δ.Α. υπογράμμισε ότι δεν περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο καμία δεσμευτική διάταξη για το περιεχόμενο, τη χρονική διάρκεια, το ύψος της χρηματοδότησης και τις διαδικασίες κατάρτισής του. Εξέφρασε την έντονη διαφωνία του σχετικά με τη μετατροπή των Δημοτικών Διαμερισμάτων των μεγάλων δήμων σε εκλογικές περιφέρειες. Τις αντιρρήσεις του διατύπωσε και ως προς την αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Αυτοδιοίκησης, καθώς και για την κατάργηση του ΕΣΔΚΝΑ.

Α. Κοιμήσης:

Δεν υπάρχουν μείζονος σημασίας διαφωνίες

Τη θέση ότι δεν υπάρχουν σημαντικά σημεία στα οποία θα πρέπει να διαφωνήσει η Αυτοδιοίκηση απέναντι στο πρόγραμμα «Καλλικράτης» διατύπωσε ο Απόστολος Κοιμήσης, δήμαρχος Αμφιλοχίας και επικεφαλής του «Αυτο-

διοικητικού Κινήματος» στην ΚΕΔΚΕ. Εξέφρασε τη θέση ότι η Αυτοδιοίκηση δεν πρέπει να «βγάλει τα πιστόλια», αλλά να στοχεύσει στο διάλογο. Διευκρίνισε ότι υπάρχουν αρκετά σημεία που χρειάζονται βελτίωση, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να αποτελέσουν «κόκκινες γραμμές». Για παράδειγμα, αναφέρθηκε στο θέμα του νησιώτικου συμπλέγματος, το οποίο μπορεί να θέλει συζήτηση, αλλά δεν μπορεί να είναι «κόκκινη γραμμή». Στη συνέχεια επικεντρώθηκε σε μια σειρά από προτάσεις της Αυτοδιοίκησης, οι οποίες έγιναν δεκτές από το υπουργείο Εσωτερικών. Τέλος, τάχθηκε υπέρ της πρότασης του Ν. Κακλαμάνη να εξουσιοδοτηθεί το Διοικητικό Συμβούλιο ώστε να διαπραγματευτεί με την ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών μια σειρά από ζητήματα.

Θεόδωρος Γκοτσόπουλος:

‘Όχι στον “Καλλικράτη”.

Ναι σε μια ουσιαστική διοικητική μεταρρύθμιση

Η «Αυτοδιοικητική Πρωτοβουλία», με επικεφαλής τον Θεόδωρο Γκοτσό-

πουλος, κατέθεσε χωριστό ψήφισμα, στο οποίο έλεγε: «Όχι στον “Καλλικράτη”. Ναι σε μια ουσιαστική διοικητική μεταρρύθμιση». Η αυτοδιοικητική παράταξη ζητούσε, μεταξύ άλλων, μεγάλη αποκέντρωση κρατικών αρμοδιοτήτων προς την περιφέρεια, το 3% του ΑΕΠ που διαχειρίζεται η Αυτοδιοίκηση να φθάσει στο 7% στο τέλος της

τετραετίας και να καθιερωθεί η απλή αναλογική.

Επίσης, πρότεινε οι συνενώσεις να γίνουν με βάση ενιαία κριτήρια και να μην υπάρξει καμία απόλυση υπαλλήλων στους δήμους.

Χρήστος Τέγος:

Συνολική πολιτική διαφωνία

Ο επικεφαλής της «Δημοτικής Αγωνιστικής Συσπείρωσης» Χρήστος Τέγος υπογράμμισε κατά την ομιλία του ότι για την παράταξή του η συνολική πολιτική διαφωνία έγκειται σε τρία πράγματα: Πρώτον, για τις αρμοδιότητες, όπου όλα δείχνουν ότι δεν υπάρχουν προοπτικές για επιπλέον χρήματα. Δεύτερον, για τους φόρους, όπου ο νόμος κάνει αναφορά με σαφήνεια για θέσπιση τοπικής φορολογίας. Τρίτον, για τους εργαζομένους, καθώς στο σχέδιο φαίνεται ότι θα είναι «έρμαια στην τύχη τους».

Τοποθετήσεις αιρετών

Αιχμηρό λόγο χρησιμοποίησαν και αρκετοί δήμαρχοι και πρόεδροι τοπικών ενώσεων. Ο Β. Παπαγεωργόπουλος, δήμαρχος Θεσσαλονίκης, χαρακτήρισε αντισυνταγματικό το σχέδιο και υπογράμμισε ότι άλλα είχε αποφασίσει στα συνέδριά της η Τ.Α. και άλλα προωθεί το υπουργείο Εσωτερικών. Έκανε λόγο για «ακραίο νομοσχέδιο και απολύτως αυταρχικό», το οποίο –μεταξύ άλλων– οδηγεί στην ανεργία 60.000 εργαζομένων.

Ο πρόεδρος της ΤΕΔΚ Δωδεκανήσων, Μ. Κορδίνας, εξέφρασε τη διαφωνία του για σύσταση ενός δήμου σ' όλη τη Ρόδο και τόνισε ότι υπάρχουν ζητήματα δημοκρατίας, ενώ δεν μπορούμε να μιλάμε στα νησιά για ανάπτυξη χωρίς συγκοινωνίες και επικοινωνίες. Ο πρόεδρος της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Έβρου και δήμαρχος Διδυμοτείχου, Χ. Τοκα-

μάνης, διατύπωσε την άποψη ότι στο τέλος οι δήμαρχοι θα είναι τα εξιλαστήρια θύματα, καθώς θα έχουν αρμοδιότητες χωρίς υπαλλήλους.

Ο πρόεδρος της ΤΕΔΚ Ζακύνθου, Δ. Ακτύπης, υποστήριξε ότι το σχέδιο του προγράμματος «Καλλικράτης» για τη νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης διοίκησης υπολείπεται των προσδοκιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο δήμαρχος Πατράων, Α. Φούρας, συμφώνησε ότι υπάρχουν λάθη στο νομοσχέδιο, αλλά υποστήριξε ότι γι' αυτά θα πρέπει να δώσει η Αυτοδιοίκηση μάχη να διορθωθούν μέσω της διαδικασίας της διαβούλευσης και της συνεννόησης.

Τέλος, ο δήμαρχος Αμπελοκήπων, Λ. Κυρίζογλου, τόνισε ότι το σχέδιο διαιπνέεται από ρυθμίσεις και πνεύμα που θεωρούν και εκλαμβάνουν την Αυτοδιοίκηση ως ένα θεσμό-υπάλληλο κάτω από την κεντρική εξουσία και όχι παράλληλο προς την κεντρική εξουσία.

Με αποχωρήσεις και ρήξεις η άτυπη γενική συνέλευση

Με τη φράση του δημάρχου Αθηναίων και προέδρου της ΚΕΔΚΕ, Νικήτας Κακλαμάνης, ότι «η Αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να στηρίξει επί της αρχής το σχέδιο νόμου, αν και υπάρχουν διατάξεις με τις οποίες συμφωνεί», έκλεισε ουσιαστικά ένας κύκλος διαλόγου με την κυβέρνηση και την ΚΕΔΚΕ. Η απόφαση αυτή ελήφθη κατά τη διάρκεια της άτυπης γενικής συνέλευσης, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαΐου στο Γκάζι.

Πριν από τη συνέλευση είχε προηγηθεί συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΚΕ, κατά τη διάρκεια της οποίας οι αυτοδιοικητικές παρατάξεις εξέφρασαν τις τελικές τους θέσεις επί του νομοσχεδίου.

Μετά τη διατύπωση των απόψεών τους το «Αυτοδιοικητικό Κίνημα» ανακοίνωσε την απόφασή του ν' αποχωρήσει και να μη λάβει μέρος στη γενική συνέλευση, καθώς διαφωνούσε με τη θέση της πλειοψηφίας να μη συνεχιστεί ο διάλογος.

Η σχετική απόφαση είχε συνέπεια να προκληθεί ένταση μεταξύ των αιρετών που κατηγορούσαν αλλήλους ότι

εξυπηρετούν πολιτικές σκοπιμότητες με τη στάση τους.

Αρκετοί αιρετοί δεν προσήλθαν στη συνέλευση, με συνέπεια να μη συμπληρωθεί η απαιτούμενη απαρτία για να ληφθεί απόφαση. Για το λόγο αυτό η συνεδρίαση έλαβε άτυπο χαρακτήρα και περιορίστηκε στην έκδοση ανακοίνωσης, μέσω της οποίας διατυπώνονταν οι θέσεις της πλειοψηφίας.

Για δικούς τους λόγους κατά του σχεδίου τάχθηκαν και οι αριστερές παρατάξεις, «Αυτοδιοικητική Πρωτοβουλία» και «Δημοτική Αγωνιστική Συσπείρωση».

Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Νικήτα Κακλαμάνη οι λόγοι που οδήγησαν την ΚΕΔΚΕ να διαφωνήσει με το σχέδιο ήταν τέσσερις:

Πρώτον, δεν υπήρξε εύλογο χρονικό διάστημα για την ολοκλήρωση της διαβούλευσης, ιδιαίτερα για τα οικονομικά και τη χωροταξία.

Δεύτερον, από τις είκοσι πέντε προτάσεις που κατέθεσε η ΚΕΔΚΕ για τα θεσμικά ζητήματα κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης, αγνοήθηκαν τελικά από την ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών οι δεκαέξι, εκ των οποίων οι περισσότερες αφορούν σημαντικά ζητήματα.

Τρίτον, από την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους διαπιστώνεται τουλάχιστον προχειρότητα σε ό,τι αφορά τον οικονομικό σχεδιασμό του προγράμματος, αφού η φημολογούμενη οικονομία κλίμακας, δηλαδή η εξοικονόμηση ποσών αντί του 1,8 δισ. ευρώ, μειούται κατά περίπου 600 εκατ. ευρώ, χωρίς παράλληλα να διασφαλίζεται οικονομικά η άσκηση σειράς μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων (μετατάξεις υπαλλήλων, κτιριακή και υλικοτεχνική υποδομή κ.λπ.).

Τέταρτον, ως προς το χωροταξικό σχεδιασμό των νέων δήμων δεν υπήρξε διαβούλευση. Ποτέ δεν δόθηκε η δυνατότητα στη διαπαραταξιακή Επιτροπή Παρακολούθησης της ΚΕΔΚΕ να διατυπώσει την άποψή της για το θέμα. Εξέλιξε για την οποία την ευθύνη φέρει αποκλειστικά ο υπουργός Εσωτερικών.

Ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ υποστήριξε ότι από την 1η Γενάρη του 2011 θα είναι αδύνατη η διεκπεραίωση πολλών

λειτουργιών, τις οποίες αναλαμβάνουν οι δήμοι, λόγω έλλειψης πόρων και υποδομών. Αυτό θα έχει αποτέλεσμα να υποβαθμιστούν υπηρεσίες που παρέχονται προς τους πολίτες. Με δεδομένη τη μείωση του αριθμού των συμβασιούχων, θεωρεί βέβαιο ότι οι πάσης φύσεως παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους πολίτες, και ιδιαίτερα οι πρόνοιας και κοινωνικού χαρακτήρα, στην καλύτερη περίπτωση θα υποβαθμιστούν και στη χειρότερη θα καταργηθούν.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην άτυπη γενική συνέλευση επαναλήφθηκαν σε εντονότερο βαθμό αρκετές από τις διαφωνίες που είχαν διατυπωθεί στο έκτακτο συνέδριο στις αρχές Μαΐου.

Με δήλωσή του ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ, Νικήτας Κακλαμάνης, είχε σχολιάσει τη διαφωνία και την αποχώρηση του «Αυτοδιοικητικού Κινήματος» μετά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Μεταξύ άλλων, είχε επισημάνει ότι η ενότητα της αυτοδιοικητικής οικογένειας υπέστη ρωγμή, εξαιτίας της πρωτοφανούς συμπεριφοράς του «Αυτοδιοικητικού Κινήματος», που υποχρέωσε τα μέλη του να απόσχουν από την έκτακτη γενική συνέλευση της ΚΕΔΚΕ φοβούμενο το αποτέλεσμα.

Από την πλευρά του σε ανακοίνωσή του το «Αυτοδιοικητικό Κίνημα» τονίζει μεταξύ άλλων τα εξής: «Μια σημαντική μεταρρύθμιση, μια σπουδαία τομή στο πολιτικοδιοικητικό μας σύστημα και στους θεσμούς της τοπικής δημοκρατίας, παίρνει, επιτέλους, σάρκα και οστά, δικαιώνοντας τους πολυετείς διεκδικητικούς αγώνες όλων των συλλογικών οργάνων Αυτοδιοίκησης της χώρας. Οι προσχηματικές διαφωνίες και οι δευτερεύουσες σημασίας επισημάνσεις, τονίζεται στην ανακοίνωση, χωρίς πραγματική επιχειρηματολογία και ουσιαστικό αντίλογο, δεν μπορούν να αποτελέσουν άλλοθι για καμία προσχεδιασμένη διαδικασία, που υπακούει σε κομματικές εντολές και αποκλίνει από το στρατηγικό αυτοδιοικητικό μας στόχο. Ως «Αυτοδιοικητικό Κίνημα» δεν πρόκειται να νομιμοποιήσουμε καμία τέτοια προσπάθεια».

Οι καινοτομίες που εισαγάγει ο «Καλλικράτης»

Η νέα αρχιτεκτονική προβλέπει:

325 δήμους

13 περιφέρειες

7 κρατικές διοικήσεις

Στα διακόσια ογδόντα πέντε άρθρα του νόμου για το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» περιλαμβάνονται όλες οι αλλαγές που αφορούν την ανασυγκρότηση και τη νέα αρχιτεκτονική της Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης της χώρας. Μέχρι και την ψήφιση του «Καλλικράτη» κατατέθηκαν ενστάσεις, παρατηρήσεις, προτάσεις, διαφορετικές προσεγγίσεις και πολιτικές εκτιμήσεις για την ορθότητα των ρυθμίσεων και προβλέψεων.

Σημασία έχει ότι το Πρόγραμμα «Καλλικράτης», που τίθεται σε εφαρμογή άμα τη ψήφισή του, συμπεριλαμβάνεται στο «Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής» (Ν.3845/2010), που υπέγραψε η χώρα μας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ, για την έξοδο από την κρίση και προβλέπει ότι «η αναδιοργάνωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα εφαρμοστεί με στόχο τη μείωση του αριθμού των τοπικών διοικήσεων και των αιρετών υπαλλήλων».

Τουτέστιν, «μείωση του κόστους κατά τουλάχιστον 1,5 δισ. ευρώ από το 2011 έως το 2013, από τα οποία τουλάχιστον 500 εκατ. ευρώ μέσα στο 2011. Το ίδιο το υπουργείο Εσωτερικών, πάντως, υπολογίζει ότι η συνολική ετήσια εξοικονόμηση πόρων θα ανέλθει στο 1.185.000.000 ευρώ από τον περιορισμό των λειτουργικών δαπανών και την ορθολογική αξιοποίηση υπαρχόντων πόρων. Επιπλέον 75 εκατ. ευρώ θα εξοικονομηθούν λόγω σύμπτωσης ευρωεκλογών και δημοτικών εκλογών.

Και, δεύτερον, μέχρι τέλος του χρόνου «υιοθέτηση της νομοθεσίας και όλων των διαταγμάτων για πλήρη εφαρμογή της μεταρρύθμισης από την 1η Ιανουαρίου 2011 με ταυτόχρονη μεταφορά αρμοδιοτήτων και των πόρων μεταξύ των φορέων».

Με δύο λόγια, δηλαδή: «Όλα όσα πρέπει να γίνουν θα πρέπει να γίνουν με... ταχύτητα φωτός και επιτυχώς. Να αποκτήσουμε, επιτέλους, ένα καλό κράτος, σύγχρονο και αποτελεσματι-

κό, επιτελικό και αποκεντρωμένο, που ανοίγει νέους δρόμους ανάπτυξης, ένα κράτος-νοικοκύρη, που έχει ανάγκη ο Έλληνας πολίτης, που σέβεται τα χρήματα των Ελλήνων φορολογουμένων, ένα κράτος-βοηθό του πολίτη και της επιχείρησης», κατά την εκδοχή των υποστηρικτών του «Καλλικράτη».

«Πάμε στα τυφλά, χωρίς σχεδιασμό, πρόγραμμα και πόρους, δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα επιβίωσης των δήμων, που μπορεί να οδηγήσουν σε χαοτικές καταστάσεις», αντιλέγουν οι επικριτές του «Καλλικράτη».

Παράλληλα επικρίνουν την κυβέρνηση, διότι δεν έχει προνοήσει το σχεδιασμό και τη χρηματοδότηση επιχειρησιακού προγράμματος στήριξης των νέων δήμων, καθώς και τη θεσμική εξασφάλιση του αναπτυξιακού προγραμματισμού στους δήμους.

Ας δούμε, όμως, αναλυτικά ποιες είναι οι βασικές καινοτομίες του Προγράμματος:

- Οι 1.034 ΟΤΑ της χώρας γίνονται 325.
- Δημιουργούνται 13 περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις: Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Θεσσαλίας, Ιονίου, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, Κρήτης.
- Δημιουργούνται 7 κρατικές διοικήσεις: Αττικής, Θεσσαλίας-Στερεάς Ελ-

λάδας Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, Αιγαίου, Κρήτης, Μακεδονίας-Θράκης.

- Οι εκλογές γίνονται πλέον κάθε πέντε χρόνια μαζί με τις ευρωεκλογές.
- Δήμαρχος μπορεί να εκλεγεί όποιος έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του και δημοτικός σύμβουλος όποιος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του.
- Επιτυχών συνδυασμός θεωρείται όποιος συγκεντρώσει ποσοστό 50%+1.
- Αναστέλλεται κάθε επαγγελματική δραστηριότητα των δημάρχων κατά τη διάρκεια της θητείας τους, σε δήμους άνω των 25.000 κατοίκων.
- Ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει προτίμηση για έως 3 υποψηφίους της εκλογικής του περιφέρειας (όρια σημερινού δήμου). Δίνεται η δυνατότητα σταυροδότησης 1 υποψηφίου, εκτός των ορίων της εκλογικής περιφέρειας.
- Στις περιφέρειες μαζί με τον περιφερειάρχη εκλέγονται άμεσα και οι τοπικοί αντιπεριφερειάρχες.
- Στους νέους ΟΤΑ θεσπίζονται νέα όργανα: Εκτελεστική Επιτροπή, Οικονομική Επιτροπή, Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών, Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης και «Συμπαραστάτης Δημότη και Επιχείρησης».
- Οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι και οι πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων

αντί εξόδων παράστασης λαμβάνουν πλέον αντιμισθία. Για δήμους άνω των 100.000 κατοίκων η αντιμισθία των δημάρχων αντιστοιχεί στις αποδοχές του γενικού γραμματέα υπουργείου, (5.981 ευρώ). Για δήμους από 20.000 έως 100.000 κατοίκους το ποσό αντιστοιχεί στο 80% των αποδοχών και για δήμους μέχρι 20.000 κατοίκους στο 60%.

- Οι νέες αρμοδιότητες των δήμων είναι: πολεοδομικές εφαρμογές και έκδοση οικοδομικών αδειών, τομέας περιβάλλοντος, υγείας, κοινωνικής πρόνοιας, παιδείας, έκδοση σειράς επαγγελματικών αδειών, τομέας γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας, τομέας εκτέλεσης έργων, συγκοινωνιακών υποδομών.
- Τα 6.000 ΝΠΔΔ και επιχειρήσεις των δήμων που υπάρχουν σήμερα περιορίζονται σε λιγότερα από 2.000. Τα 60.000, περίπου, μέλη των διοικήσεων των Διοικητικών Συμβουλίων των δημοτικών επιχειρήσεων των ΟΤΑ μειώνονται σε 20.000 μέλη Δι-

οικητικών Συμβουλίων δημοτικών επιχειρήσεων.

- Κάθε δήμος μπορεί να έχει μία κοινωφελή επιχείρηση, μία ΔΕΥΑ, μία Α.Ε. Κάθε περιφέρεια μπορεί να συνιστά ή να συμμετέχει σε μία επιχείρηση, η οποία έχει τη μορφή τής αναπτυξιακής ανωνύμου εταιρείας.
- Οι νησιωτικοί και ορεινοί δήμοι ασκούν περισσότερες αρμοδιότητες σε σχέση με τους ηπειρωτικούς. Συγκροτούν Επιτροπή Τουριστικής Προβολής, ενώ έχουν τοπικό αντιδήμαρχο με αυξημένες αρμοδιότητες στην περίπτωση που συνενωθούν στο πλαίσιο του νησιωτικού δήμου.
- Η Μητροπολιτική Περιφέρεια Αττικής και η Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ασκούν λειτουργίες μητροπολιτικού χαρακτήρα, που αφορούν τους τομείς περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής, χωρικού σχεδιασμού και αστικών αναπλάσεων, μεταφορών και συγκοινωνιών, πολιτικής προστασίας και ασφάλειας.

- Καθιερώνονται τρεις πυλώνες διασφάλισης της νομιμότητας: Έλεγχος Ελεγκτικού Συνεδρίου σε όλους τους δήμους και τις περιφέρειες. Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ που θα λειτουργεί στις έδρες των επτά αποκεντρωμένων κρατικών διοικήσεων. Καθολική υποχρέωση ανάρτησης στο Διαδίκτυο όλων των αποφάσεων.
- Οι δαπάνες όλων των δήμων και των περιφερειών, όλων των νομικών προσώπων και επιχειρήσεών τους υπάγονται στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
- Το Ελεγκτικό Συνέδριο πραγματοποιεί γενικευμένο προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας σε συμβάσεις άνω των 100.000 ευρώ.
- Καθιερώνεται αξιοκρατικό σύστημα στις προσλήψεις και τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού των δήμων.
- Η κρατική επιχορήγηση των νέων ΟΤΑ προέρχεται από το 20% του ΦΕΦΝΠ, το 12% του ΦΠΑ και το 50% του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας.
- Τίθενται προϋποθέσεις και διαδικασίες για τη λήψη δανείου από τον ΟΤΑ.
- Εφαρμόζεται ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης στο οποίο υπάγονται οι υπερχρεωμένοι δήμοι. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται για το συγκεκριμένο συνενούμενο υπερχρεωμένο δήμο που αποτελεί μέρος του νέου δήμου.
- Στη διαχείριση των απορριμμάτων εντός των ορίων κάθε Περιφέρειας, οι σύνδεσμοι και ανώνυμες εταιρείες (ΦΟΔΣΑ) υποκαθίστανται από τον ενιαίο σύνδεσμο, στον οποίο συμμετέχουν υποχρεωτικά οι δήμοι όλων των διαχειριστικών ενοτήτων της Περιφέρειας. Ο ΕΣΔΚΝΑ λύεται και τίθεται υπό εκκαθάριση.
- Δίπλα στα σημερινά 1.000 ΚΕΠ δημιουργούνται άλλα 1.200 επιπλέον «Δημοτικά e- ΚΕΠ», σε κάθε γειτονιά ή χωριό.
- Συστήνεται αρμόδια υπηρεσία υπεύθυνη για την παροχή διοικητικής βοήθειας σε άτομα που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στους δήμους ή στα ΚΕΠ.
- Εισάγεται η «Κάρτα Δημότη», ξεκινά η υλοποίηση της «Κάρτας Πολίτη», για την άμεση εξυπηρέτηση του πολίτη και έκδοση πιστοποιητικών, αλλά και για συμμετοχή σε τοπικά δημοψηφίσματα.

Το business plan του Προγράμματος «Καλλικράτης»

Μέχρι τον Ιούνιο θα πρέπει να γίνει «υιοθέτηση της νομοθεσίας για τη μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης σε τοπικό επίπεδο» και μέχρι το Δεκέμβριο θα πρέπει να γίνει «υιοθέτηση όλων των διαταγμάτων για πλήρη εφαρμογή της μεταρρύθμισης από την 1η Ιανουαρίου 2011, με ταυτόχρονη μεταφορά των αρμοδιοτήτων και των πόρων μεταξύ των φορέων».

Τα παραπάνω αναφέρονται ρητά στο Ν.3845/2010, όπου, δηλαδή, αναφέρονται οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνει η χώρα μας έναντι της Ε.Ε., της ΕΚΤ και του ΔΝΤ για τη δημοσιονομική προσαρμογή.

Επιπλέον ορίζεται ρητά με την εφαρμογή της μεταρρύθμισης και την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ότι στόχος είναι η «μείωση του κόστους κατά 1,5 δισ. ευρώ τουλάχιστον από το 2011 έως το 2013, από τα οποία τα 500 εκατομμύρια ευρώ τουλάχιστον μέσα στο 2011».

Σύμφωνα με το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο, το οποίο έχει εκπονηθεί από το υπουργείο Εσωτερικών, η μετάβαση από το Πρόγραμμα «Καποδίστριας» στη νέα αρχιτεκτονική του «Καλλικράτη», δηλαδή από τη θεωρία στην πράξη, αναμένεται να γίνει με δεκαεπτά βήματα.

Ταυτόχρονα με τους στόχους που έχουν τεθεί στο business plan, ο νόμος προβλέπει ότι θα πρέπει να εκδοθούν εκατόν δεκαοκτώ πράξεις που αφορούν την εξειδίκευση όρων και προϋποθέσεων ενεργοποίησής του. Από

τις πράξεις αυτές η συντριπτική πλειοψηφία, 77,9% (92), αφορά υπουργικές αποφάσεις, ενώ το υπόλοιπο 22% (26) προεδρικά διατάγματα.

Με δεδομένο τον αρχικό στόχο, σύμφωνα με τον οποίο το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» θα τρέξει αμέσως μετά την ψήφιση του νόμου κατά το υπουργείο Εσωτερικών, οι συγκεκριμένοι στόχοι που τίθενται αφορούν σε βάθος πενταετίας.

Από τα τέλη Μαΐου έως και τις 31-12-2010 οι αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς οφείλουν να έχουν υλοποιήσει το πρώτο πακέτο των στόχων τους, ενώ καθοριστικής σημασίας είναι και το πρώτο έτος ανάληψης καθηκόντων από τους νέους αιρετούς.

Μεταξύ των προτεραιοτήτων που έχουν τεθεί ξεχωρίζουν η κατάργηση και η συγχώνευση νομικών προσώπων, που πρέπει να γίνει μέχρι το Μάρτιο του 2011. Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Εσωτερικών, τα νομικά πρόσωπα α' και β' βαθμού συγχωνεύονται σε 2.000 από 6.000 που είναι σήμερα.

Επίσης είναι η δημιουργία e-ΚΕΠ, η ανάπτυξη νέων οργανισμών στο υπουργείο Εσωτερικών, στους δήμους και στις περιφέρειες, καθώς και η συνολική χαρτογράφηση των αρμοδιοτήτων.

Στο μεταβατικό αυτό διάστημα θα αντιμετωπιστούν ζητήματα που σχετίζονται με την αποτύπωση της οικονομικής κατάστασης των ΟΤΑ και τη δημιουργία δυναμικής βάσης δεδομένων στο υπουργείο Εσωτερικών μέχρι το Φεβρουάριο του 2011.

Μέχρι το τέλος του 2011 υπολογίζεται να έχουν δημιουργηθεί 1.200 ηλεκτρονικά ΚΕΠ, ενώ μέχρι το τέλος του 2012 υπολογίζεται να έχει κάθε πολίτης στα χέρια του την «κάρτα δημότη». Με την έξυπνη αυτή κάρτα θα μπορεί να εξυπηρετείται ηλεκτρονικά και να συμμετέχει σε διαδικασίες όπως τα τοπικά δημοψηφίσματα.

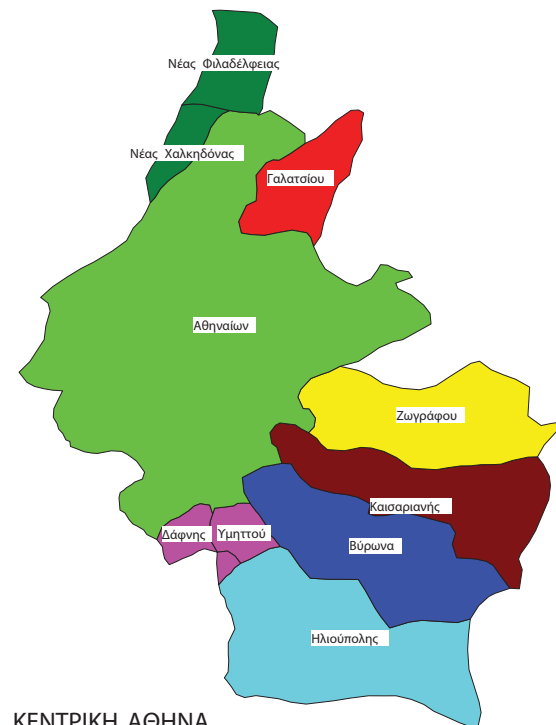
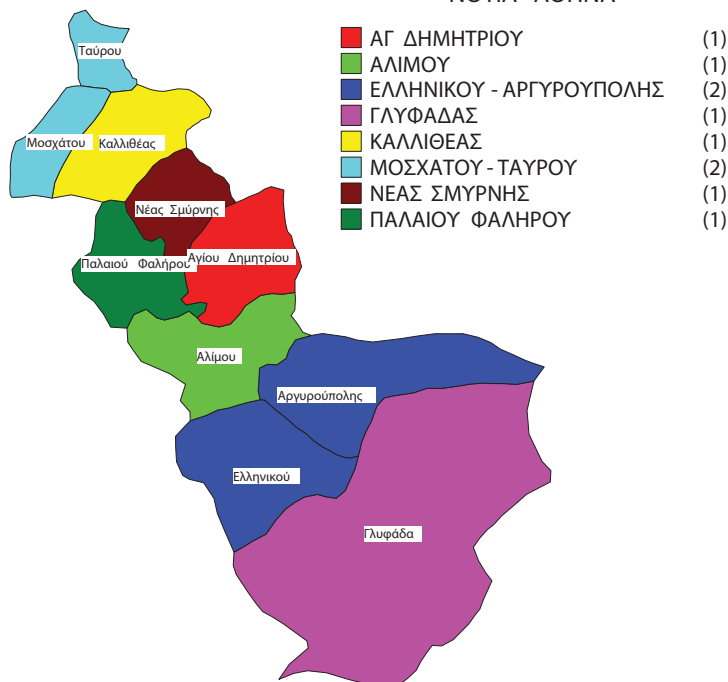
Για την καλύτερη προετοιμασία των νέων δήμων έχει προγραμματιστεί από το Μάιο έως και το Δεκέμβριο του 2010 ένα ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης περίπου 60.000 αιρετών και εργαζομένων σε νεοσύστατες μονάδες διαφάνειας, ΚΕΠ, δήμους και περιφέρειες.

Μέχρι το Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους θα πρέπει να έχει δημιουργηθεί «Ηλεκτρονικό Μητρώο Εργαζομένων» στους δήμους, στις σημερινές νομαρχίες και στις κρατικές περιφέρειες. Μέσω αυτού θα μπορεί το υπουργείο να έχει εικόνα για τον αριθμό, τη σχέση εργασίας, τη θέση απασχόλησης και το εκπαιδευτικό επίπεδο των εργαζομένων. Αυτό το βήμα κρίνεται αναγκαίο, προκειμένου να συνταχθούν οι νέοι οργανισμοί σε δήμους και περιφέρειες. Μέχρι το Δεκέμβριο θα πρέπει να έχει επιτευχθεί και η λειτουργική ενοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων δήμων, περιφερειών και αποκεντρωμένων διοικήσεων. Στους πίνακες που ακολουθούν καταγράφεται αναλυτικά το σχέδιο δράσεις με τα βασικά χρονοδιαγράμματα που έχει θέσει η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών.

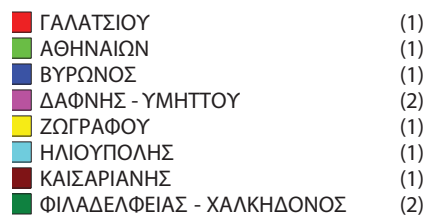
ΟΙ ΝΕΟΙ δήμοι της χώρας

Περιφέρεια Αττικής

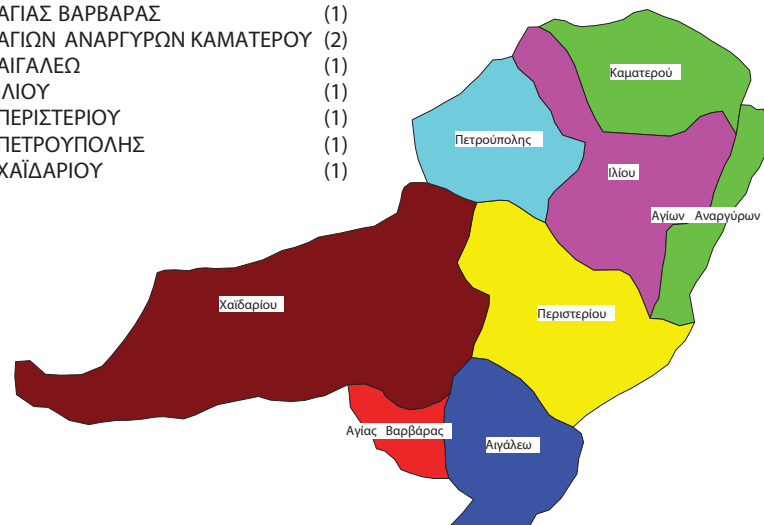
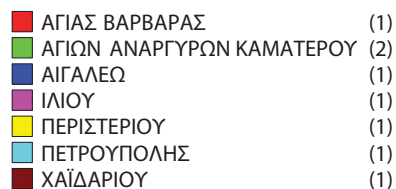
ΝΟΤΙΑ ΑΘΗΝΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΘΗΝΑ

ΔΥΤΙΚΗ ΑΘΗΝΑ

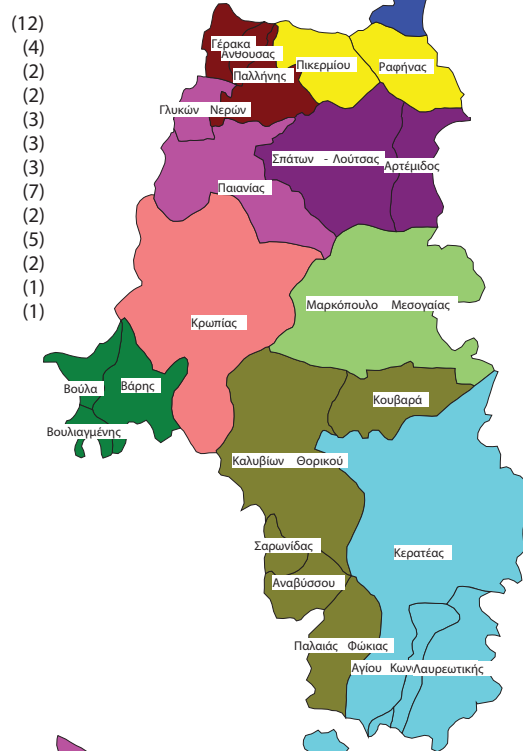
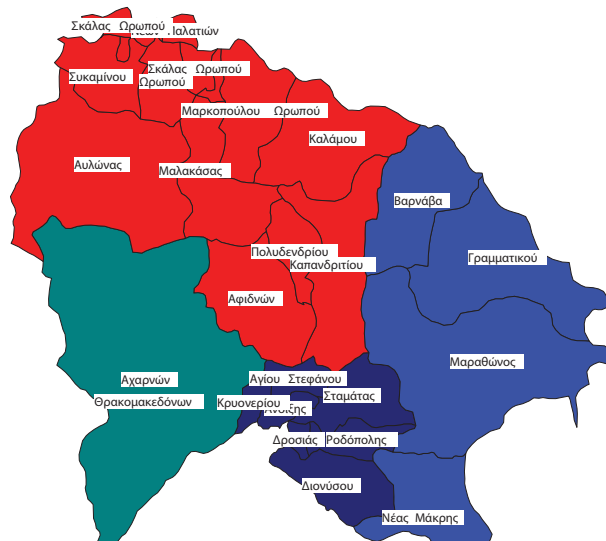

ΒΟΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗ

ΠΕΝΤΕΛΗΣ	(3)
ΦΙΛΟΘΕΗΣ - ΨΥΧΙΚΟΥ	(3)
ΒΡΙΛΗΣΣΙΩΝ	(1)
ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	(1)
ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	(1)
ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	(1)
ΠΑΠΑΓΟΥ - ΧΟΛΑΡΓΟΥ	(2)
ΚΗΦΙΣΙΑΣ	(3)
ΛΥΚΟΒΡΥΣΗ - ΠΕΥΚΗ	(1)
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	(1)
ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	(1)
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ	(1)

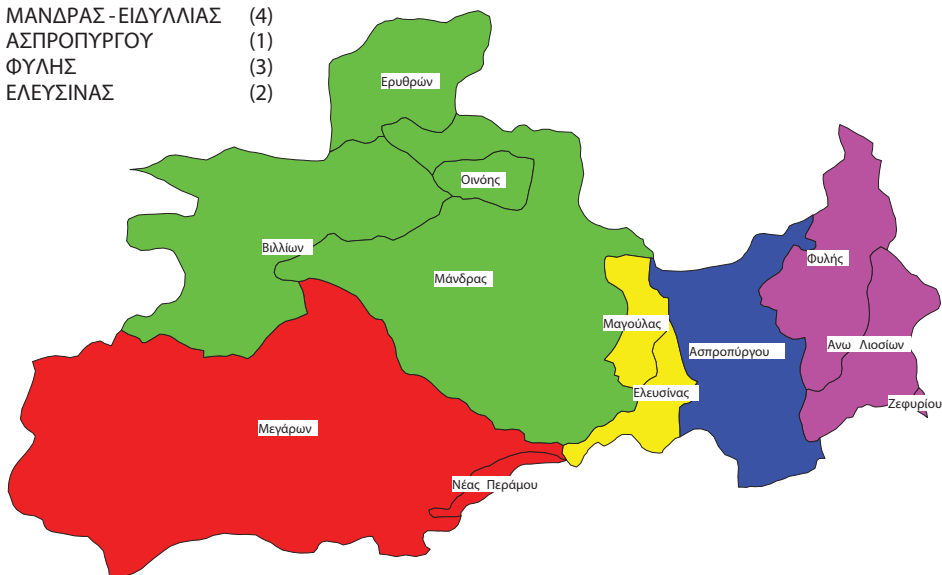
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

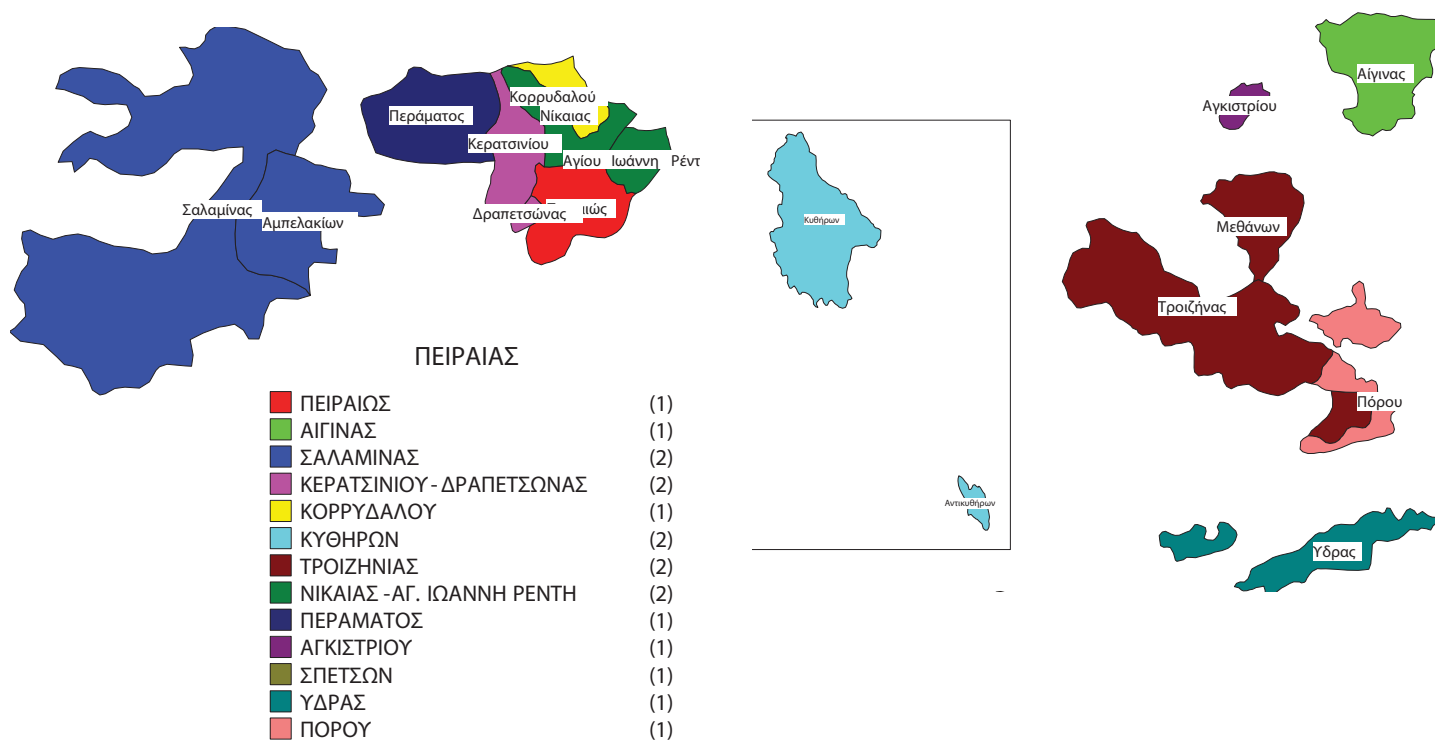
ΩΡΟΠΟΥ	(12)
ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ	(4)
ΠΑΙΑΝΙΑΣ	(2)
ΡΑΦΗΝΑΣ - ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ	(2)
ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ	(3)
ΠΑΛΛΗΝΗΣ	(3)
ΒΑΡΗΣ - ΒΟΥΛΑΣ - ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ	(3)
ΔΙΟΝΥΣΟΥ	(7)
ΣΠΑΤΩΝ - ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ	(2)
ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ	(5)
ΑΧΑΡΝΩΝ	(2)
ΚΡΩΠΙΑΣ	(1)
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ	(1)
ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ	(1)

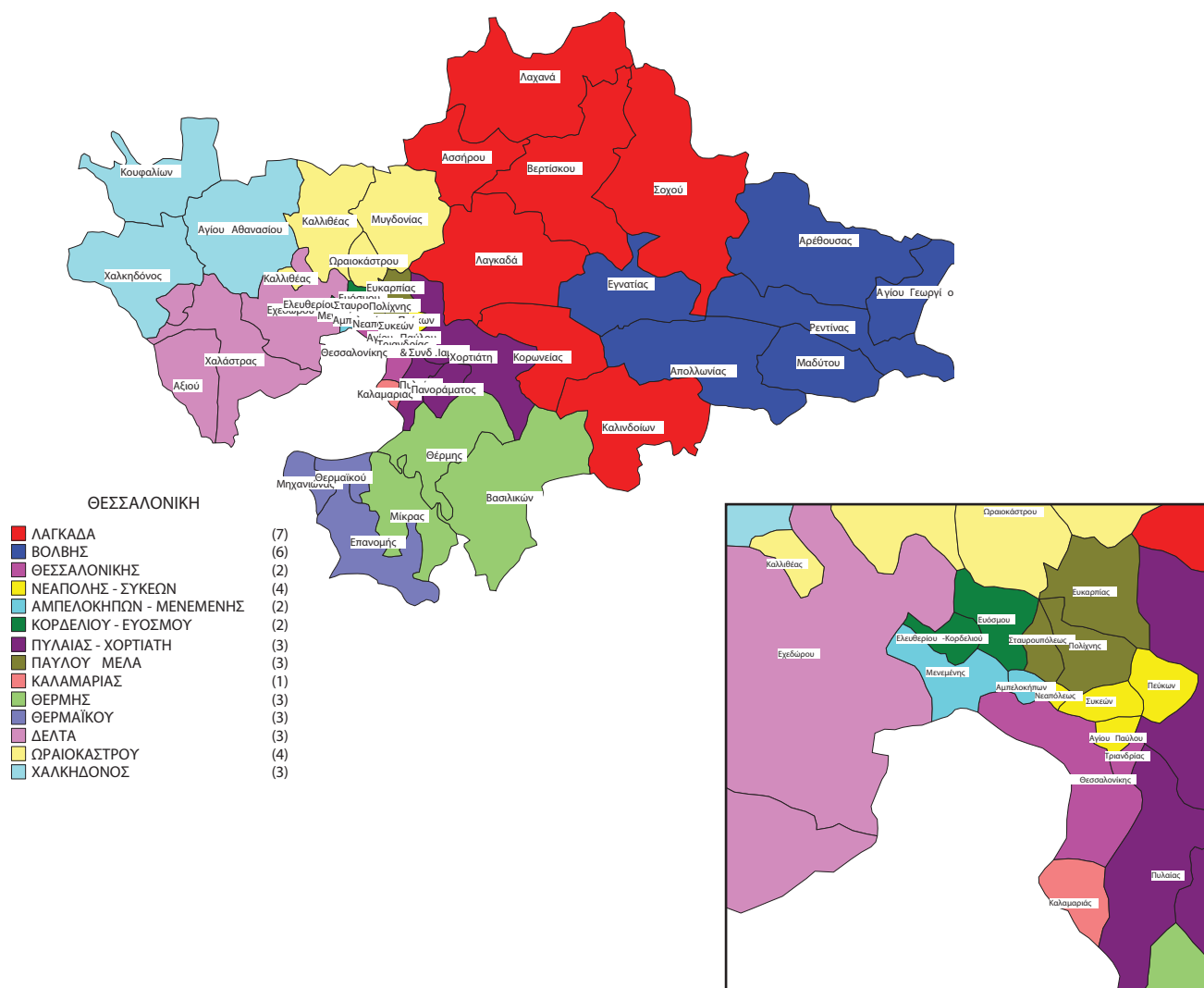
ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

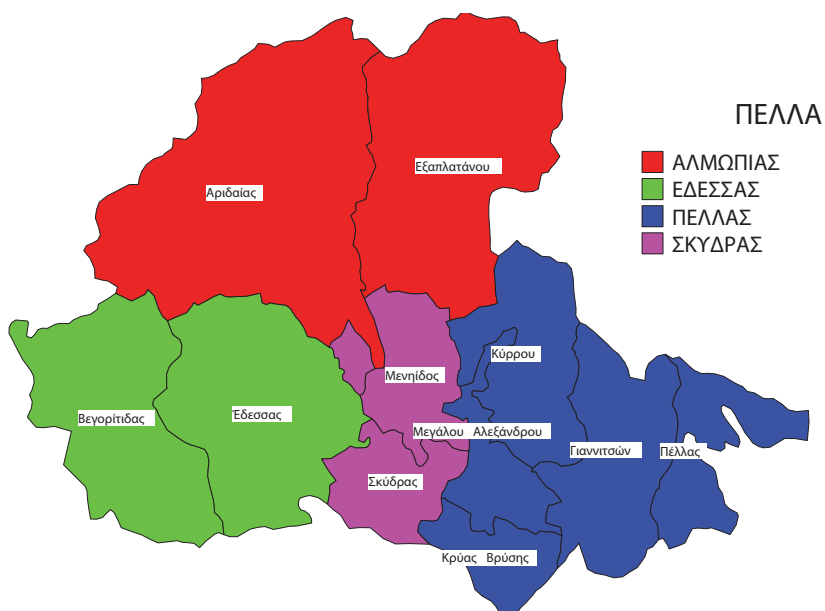
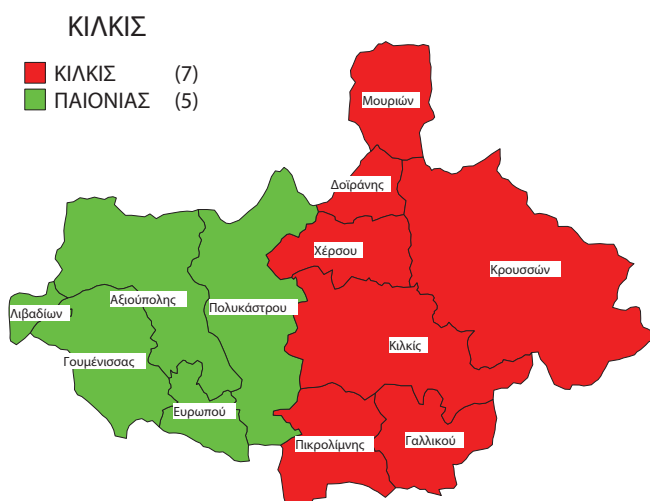
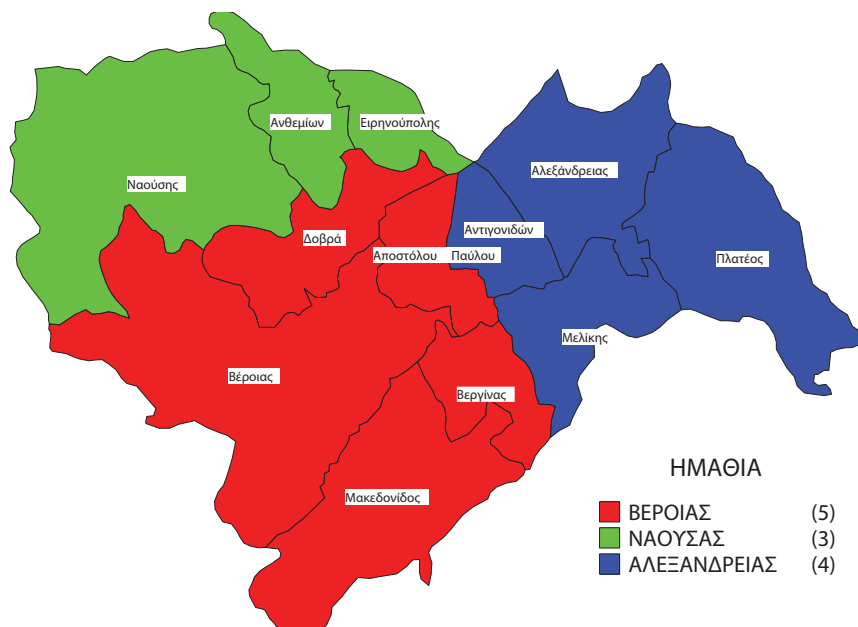
ΜΕΓΑΡΕΩΝ	(2)
ΜΑΝΔΡΑΣ - ΕΙΔΥΛΛΙΑΣ	(4)
ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	(1)
ΦΥΛΗΣ	(3)
ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	(2)

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

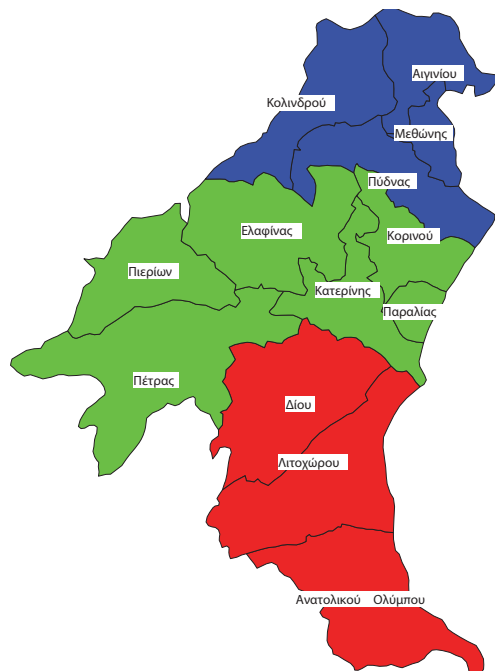
ΣΕΡΡΕΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ	(3)
ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ	(4)
ΣΕΡΡΩΝ	(6)
ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ	(4)
ΣΙΝΤΙΚΗΣ	(6)
ΝΕΑΣ ΖΙΧΝΗΣ	(2)
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΠΠΑ	(2)

ΠΙΕΡΙΑ

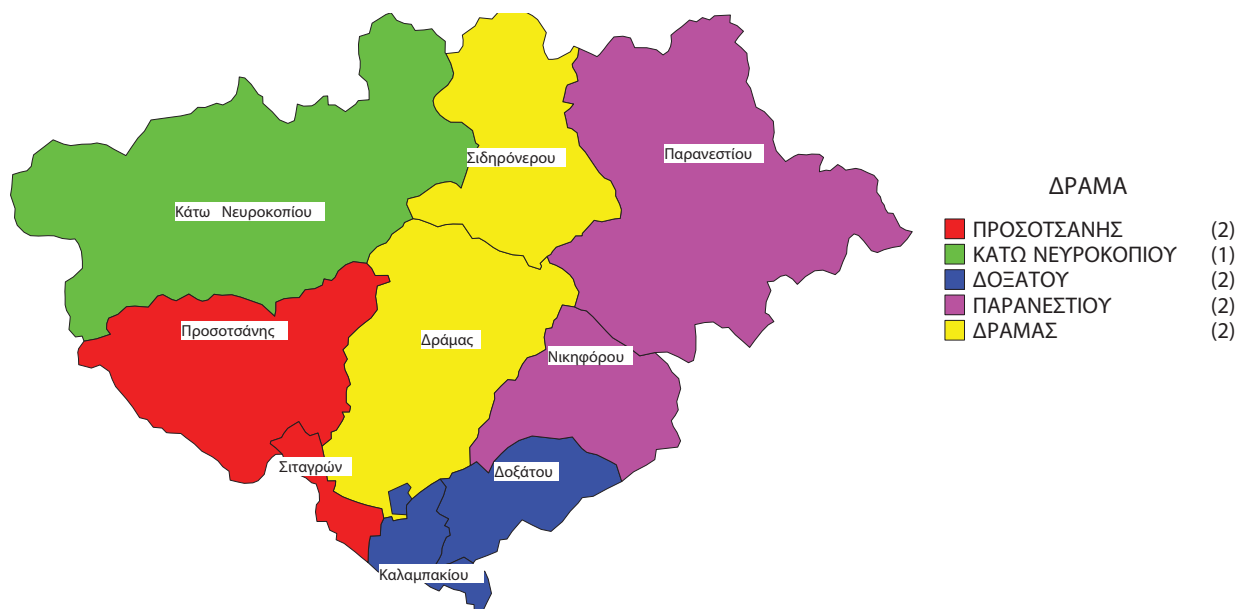
ΔΙΟΥ-ΟΛΥΜΠΟΥ	(3)
ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	(6)
ΠΥΔΝΑΣ-ΚΟΛΙΝΔΡΟΥ	(4)

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ

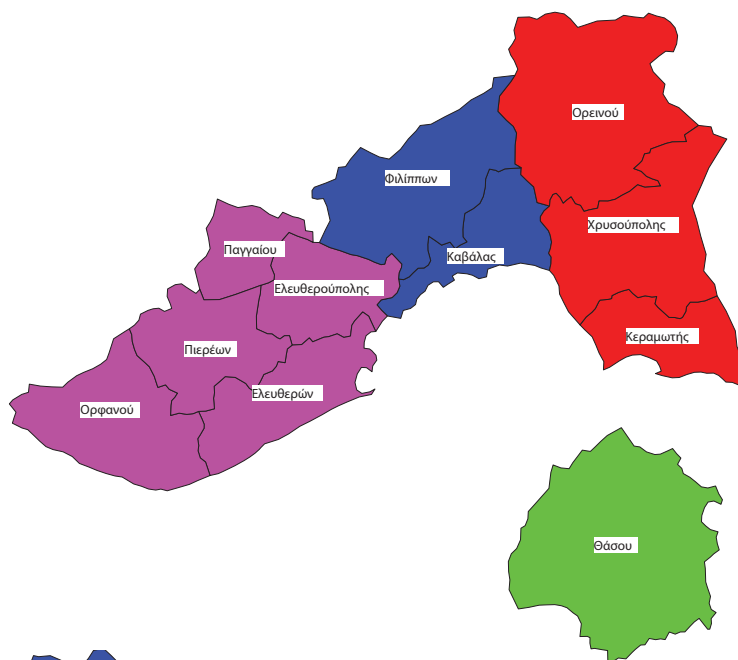
ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ	(4)
ΣΙΘΩΝΙΑΣ	(2)
ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ	(2)
ΝΕΑΣ ΠΡΟΠΟΝΤΙΔΑΣ	(3)
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ	(3)

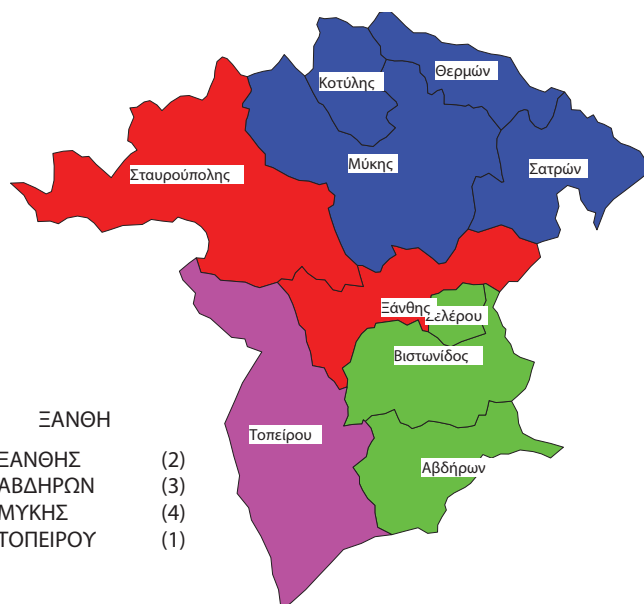
ΚΑΒΑΛΑ

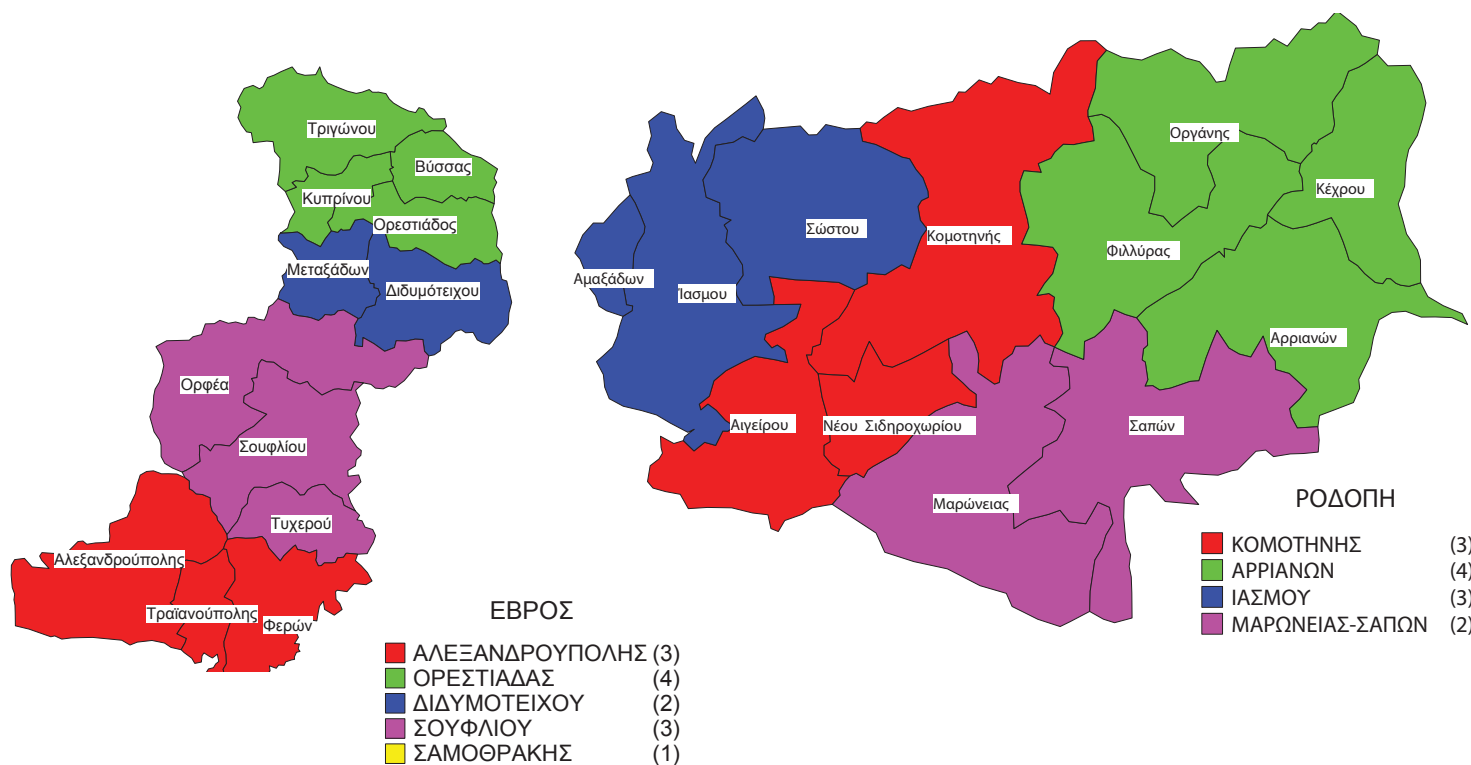
ΝΕΣΤΟΥ	(3)
ΘΑΣΟΥ	(1)
ΚΑΒΑΛΑΣ	(2)
ΠΑΓΓΑΙΟΥ	(5)

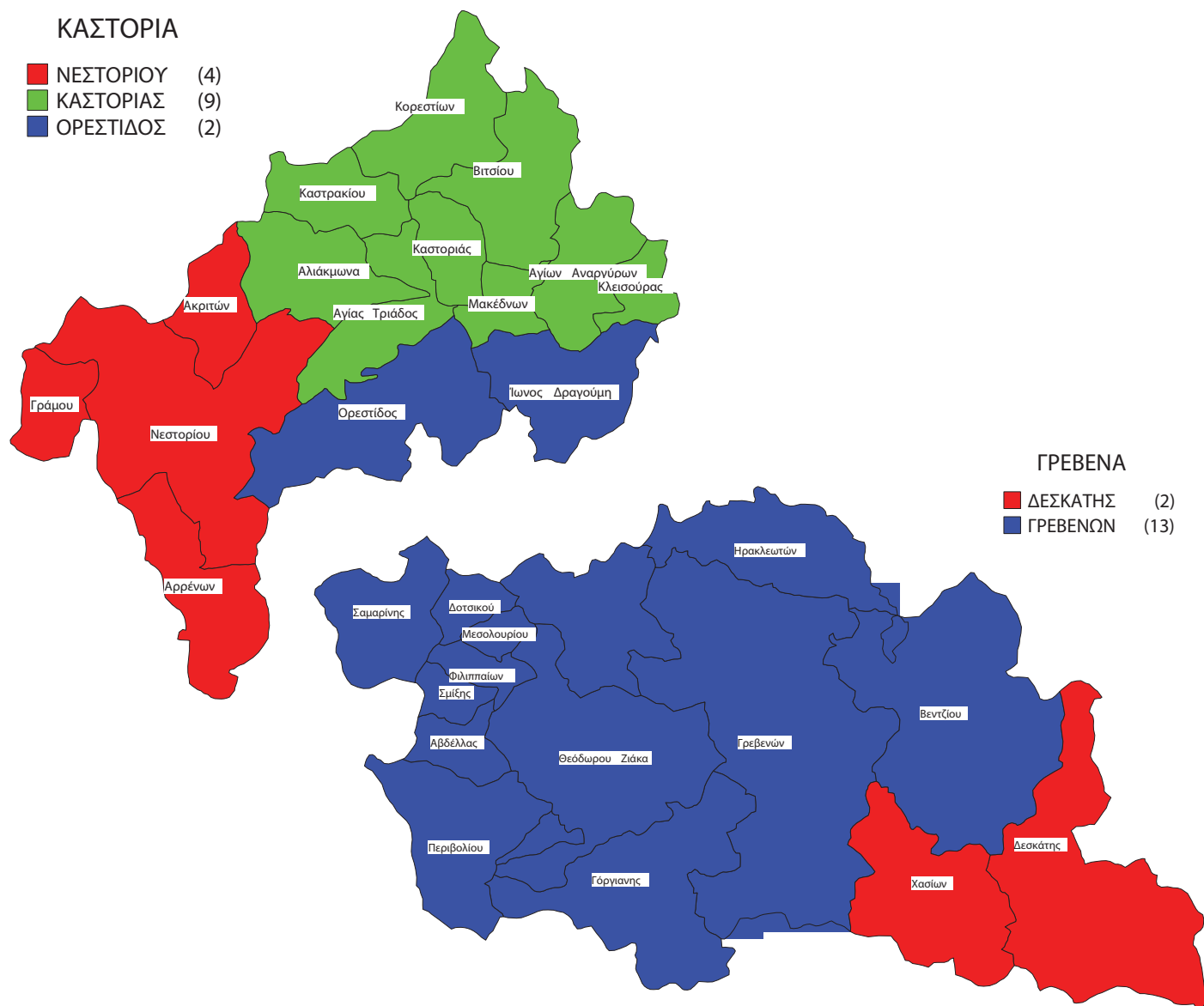
ΞΑΝΘΗ

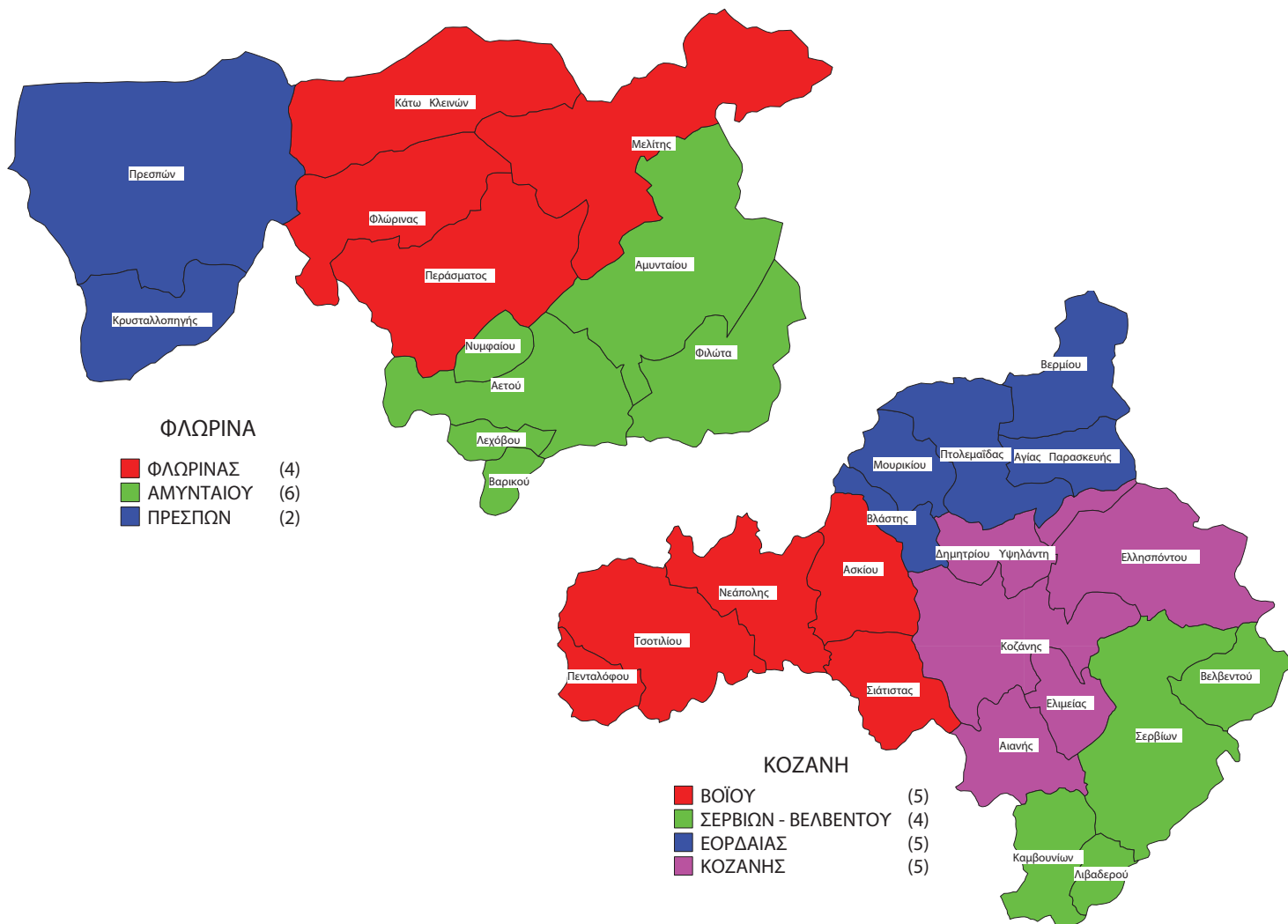
ΞΑΝΘΗΣ	(2)
ΑΒΔΗΡΩΝ	(3)
ΜΥΚΗΣ	(4)
ΤΟΠΕΙΡΟΥ	(1)

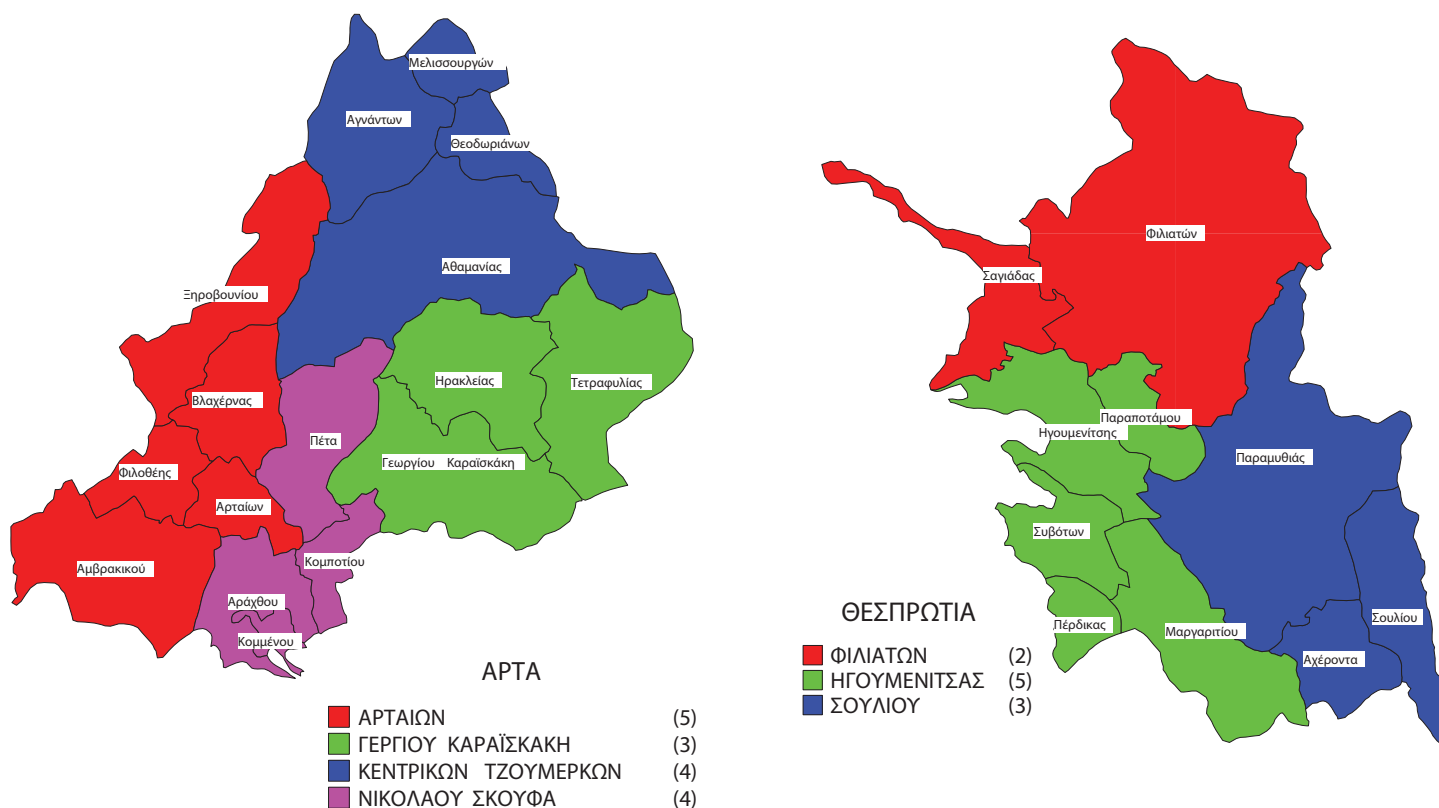

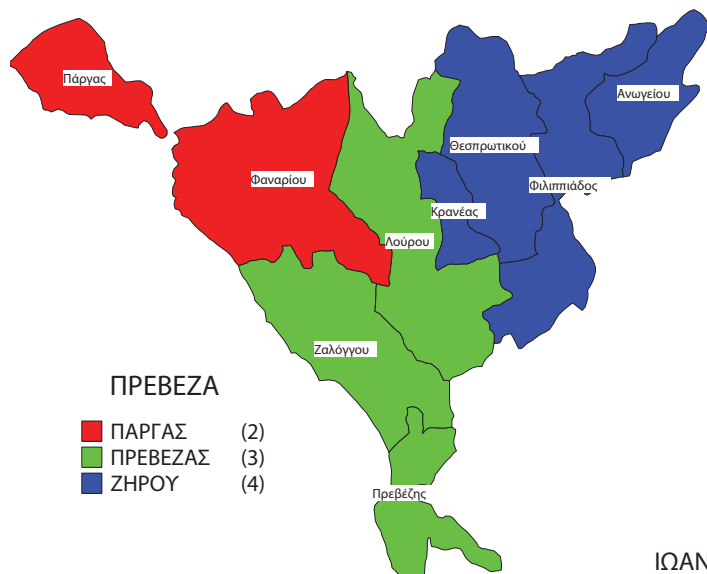
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Περιφέρεια Ηπείρου

ΠΡΕΒΕΖΑ

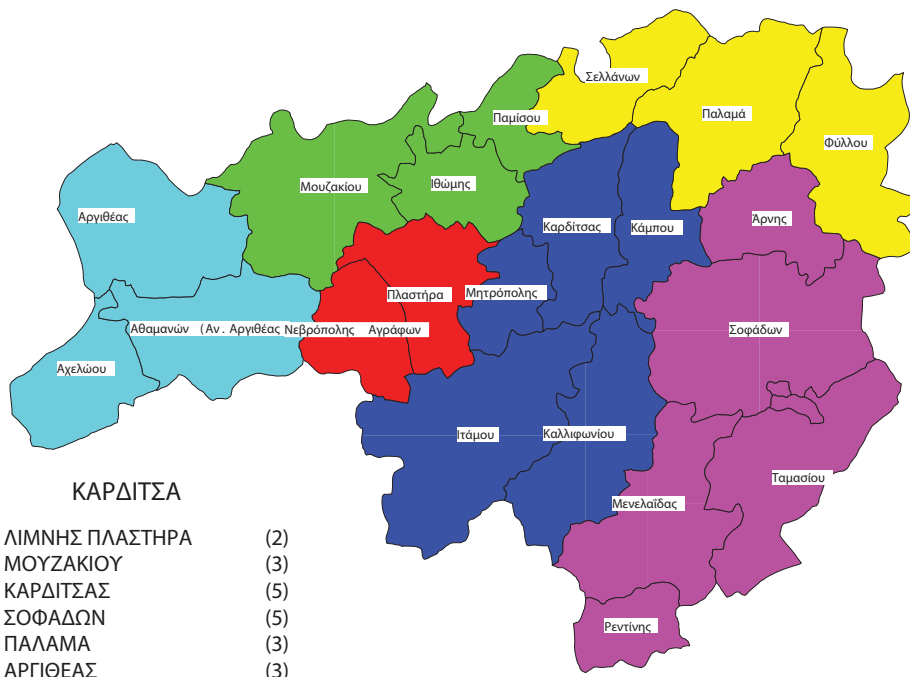
- ΠΑΡΓΑΣ (2)
- ΠΡΕΒΕΖΑΣ (3)
- ΖΗΡΟΥ (4)

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

- ΚΟΝΙΤΣΑΣ (5)
- ΠΩΓΩΝΙΟΥ (6)
- ΖΑΓΟΡΙΟΥ (5)
- ΜΕΤΣΟΒΟΥ (3)
- ΖΙΤΣΑΣ (5)
- ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ (6)
- ΔΩΔΩΝΗΣ (4)
- ΒΟΡΕΙΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ (7)

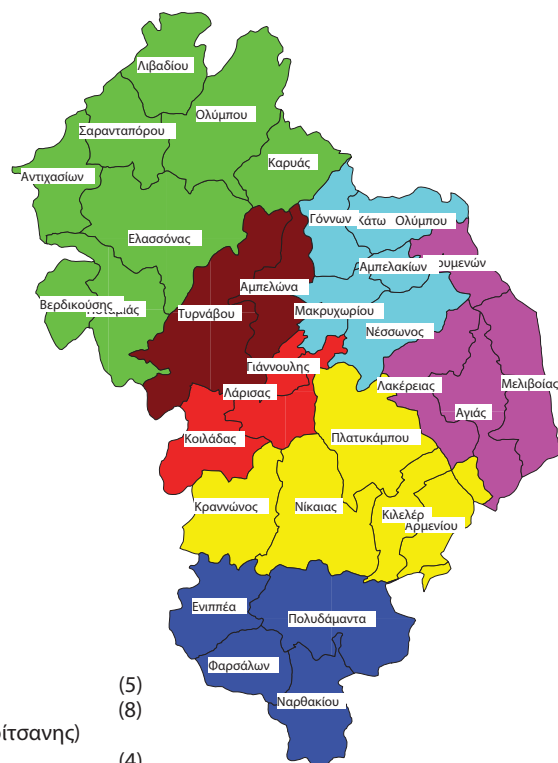

Περιφέρεια Θεσσαλίας

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

- ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ (2)
- ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ (3)
- ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ (5)
- ΣΟΦΑΔΩΝ (5)
- ΠΑΛΑΜΑ (3)
- ΑΡΓΙΘΕΑΣ (3)

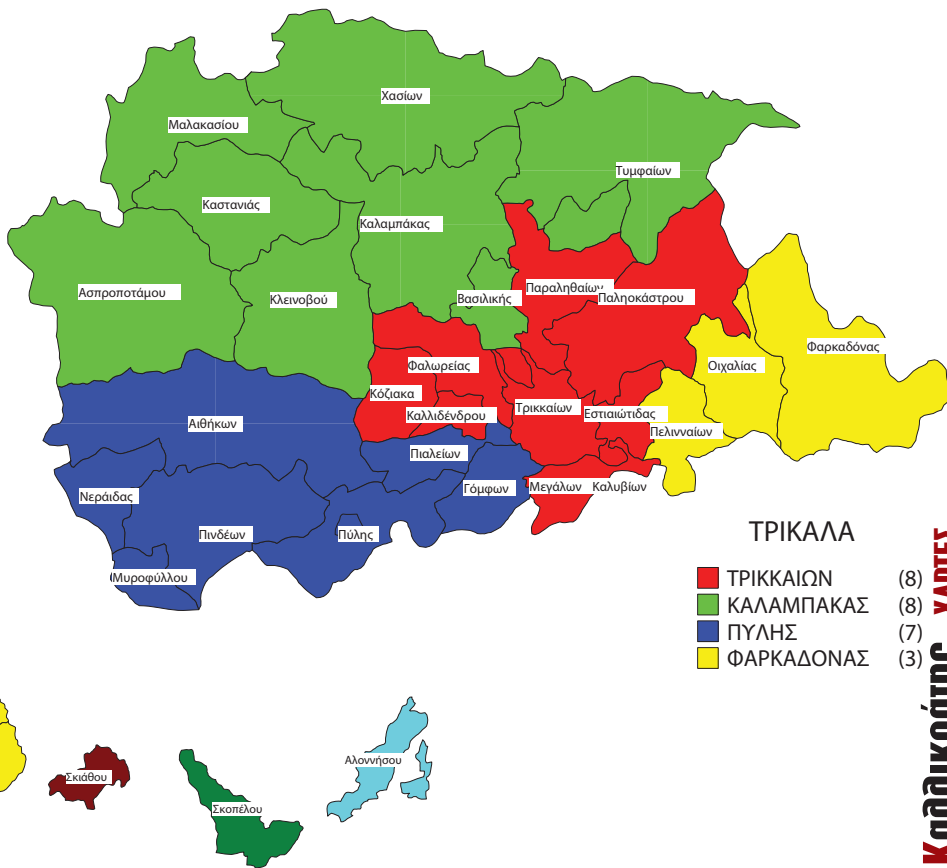
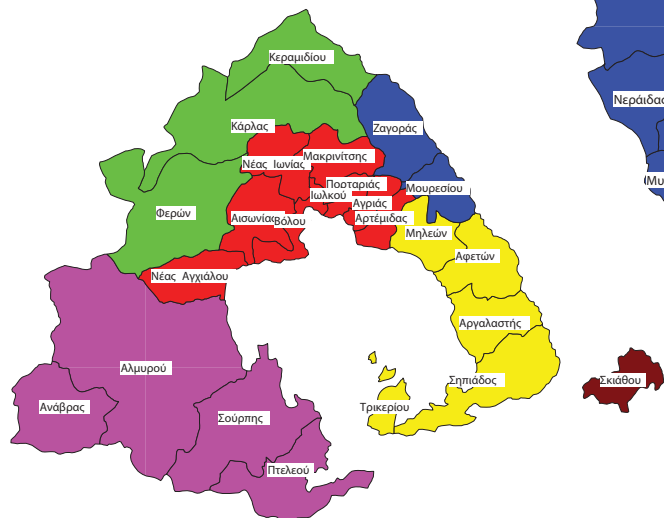

ΛΑΡΙΣΑ

- ΛΑΡΙΣΑΣ (5)
- ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ (8)
- ΦΑΡΣΑΛΩΝ (4)
- ΑΓΙΑΣ (4)
- ΚΙΛΕΛΕΡ (5)
- ΤΕΜΠΩΝ (5)
- ΤΥΡΝΑΒΟΥ (2)

ΜΑΓΝΗΣΙΑ

ΒΟΛΟΥ	(9)
ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	(3)
ΖΑΓΟΡΑΣ - ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	(2)
ΑΛΜΥΡΟΥ	(4)
ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	(5)
ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ	(1)
ΣΚΙΑΘΟΥ	(1)
ΣΚΟΠΕΛΟΥ	(1)

ΤΡΙΚΑΛΑ

ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	(8)
ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	(8)
ΠΥΛΗΣ	(7)
ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	(3)

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

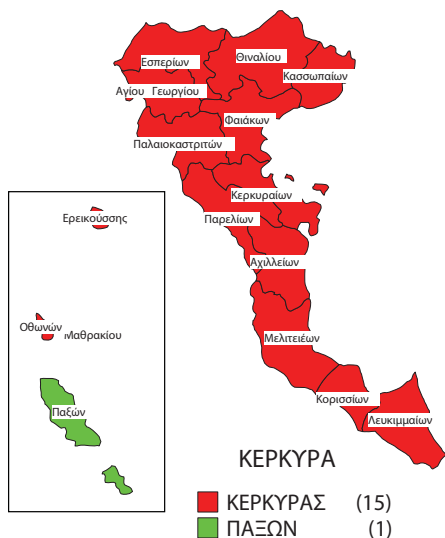
ΛΕΥΚΑΔΑ

ΛΕΥΚΑΔΑΣ	(7)
ΜΕΓΑΝΗΣΙΟΥ	(1)

ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

ΙΘΑΚΗΣ	
ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ	

ΚΕΡΚΥΡΑ

ΚΕΡΚΥΡΑΣ	(15)
ΠΑΞΩΝ	(1)

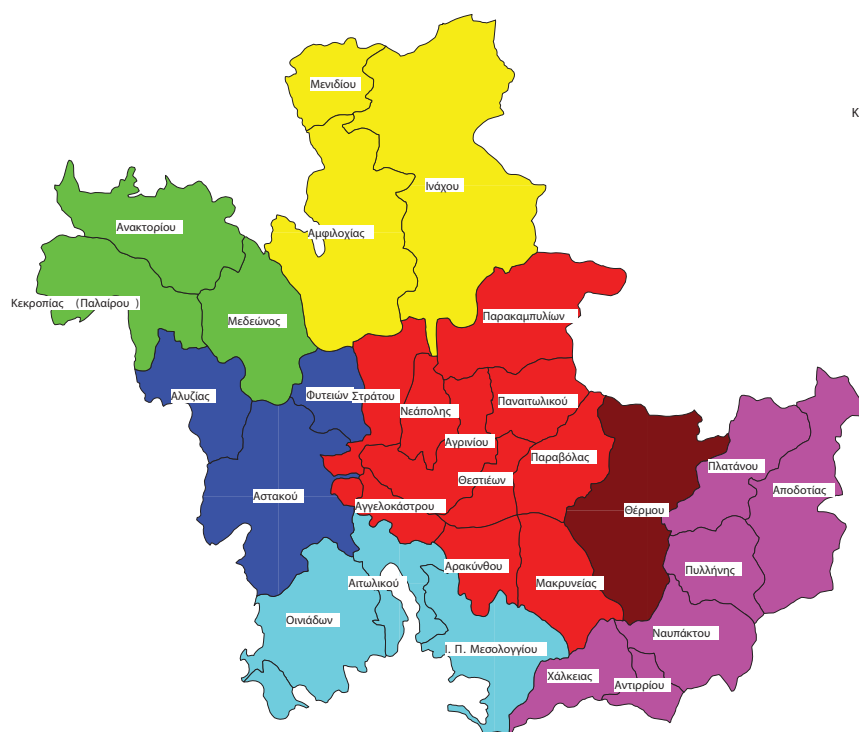
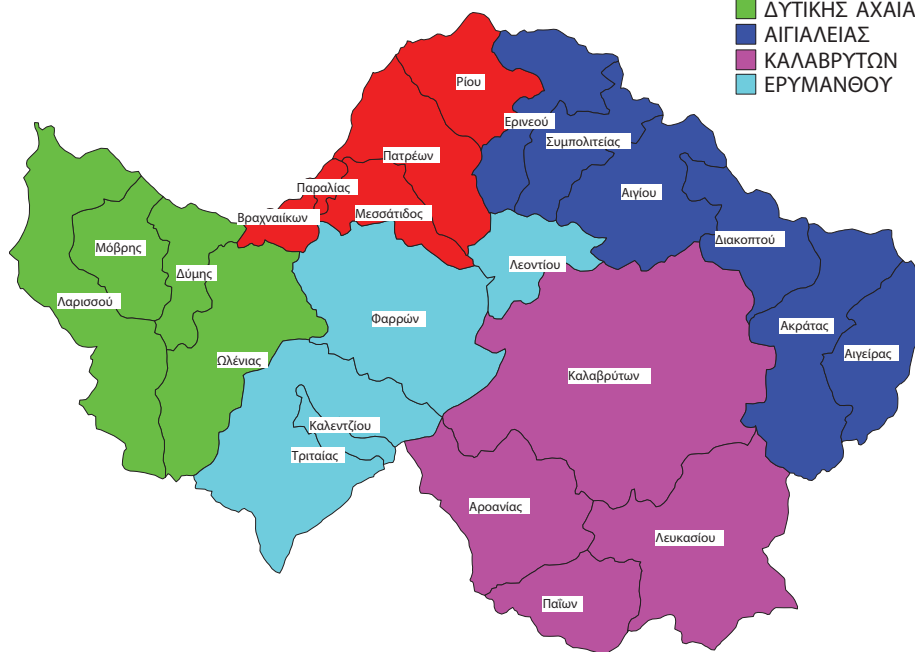
ΖΑΚΥΝΘΟΣ

ΖΑΚΥΝΘΟΥ	(6)
----------	-----

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

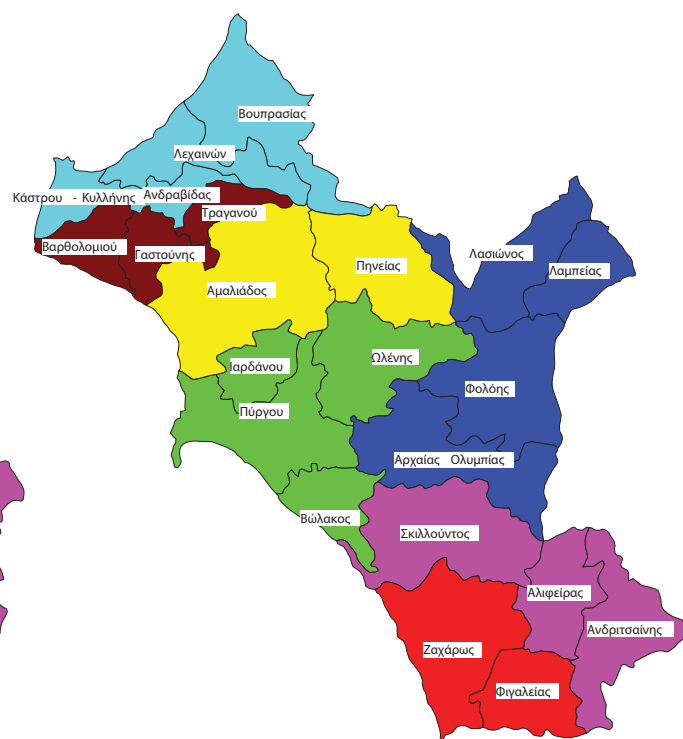
ΑΧΑΪΑ

ΠΑΤΡΕΩΝ	(5)
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΧΑΪΑΣ	(4)
ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ	(6)
ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ	(4)
ΕΡΥΜΑΝΘΟΥ	(4)

ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ

ΑΓΡΙΝΙΟΥ	(10)
ΑΚΤΙΟΥ-ΒΟΝΙΤΣΑΣ	(3)
ΞΗΡΟΜΕΡΟΥ	(3)
ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ	(6)
ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΣ	(3)
ΙΕΡΑΣ ΠΟΛΗΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	(3)
ΘΕΡΜΟΥ	(1)

ΗΛΕΙΑ

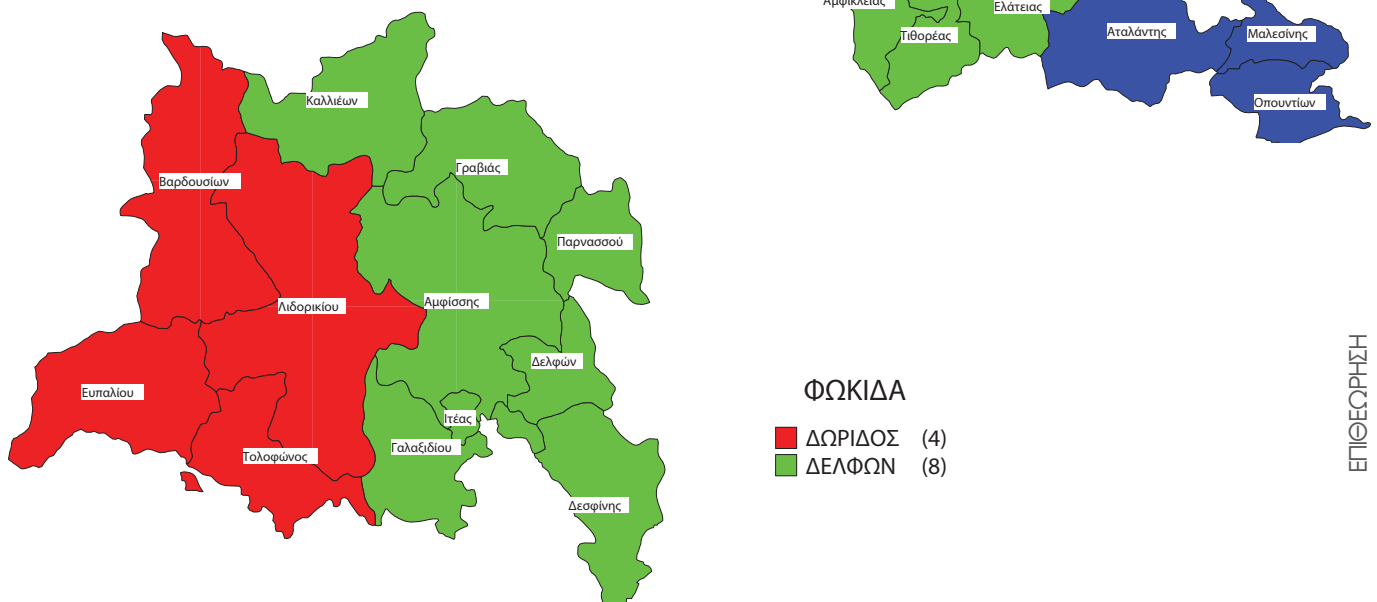
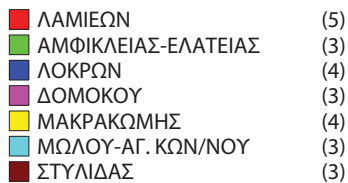
ΖΑΧΑΡΩΣ	(2)
ΠΥΡΓΟΥ	(4)
ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ	(4)
ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ - ΚΡΕΣΤΕΝΩΝ	(3)
ΗΛΙΔΟΣ	(2)
ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ - ΚΥΛΛΗΝΗΣ	(4)
ΠΗΝΕΙΟΥ	(3)

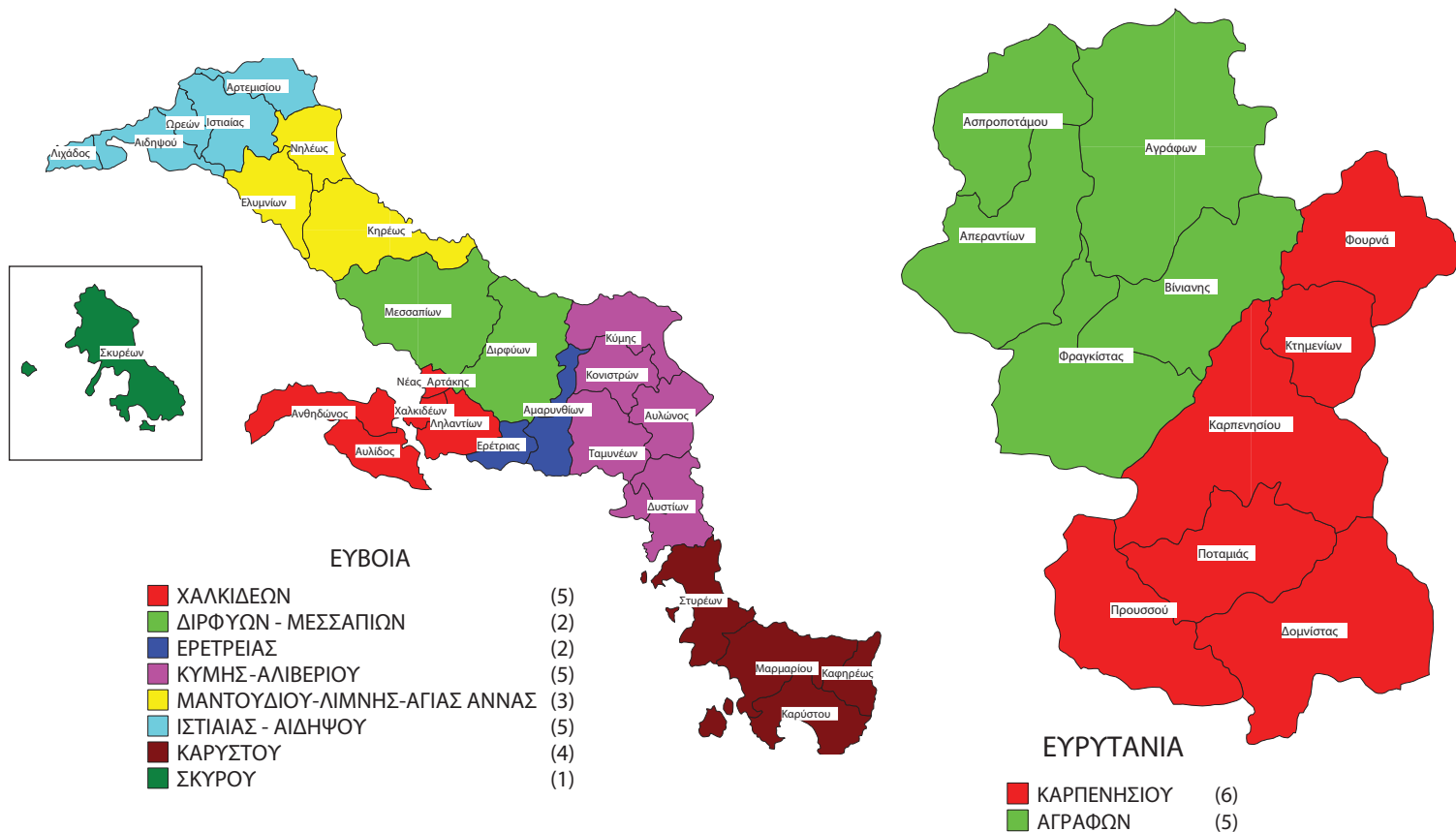
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

ΒΟΙΩΤΙΑ

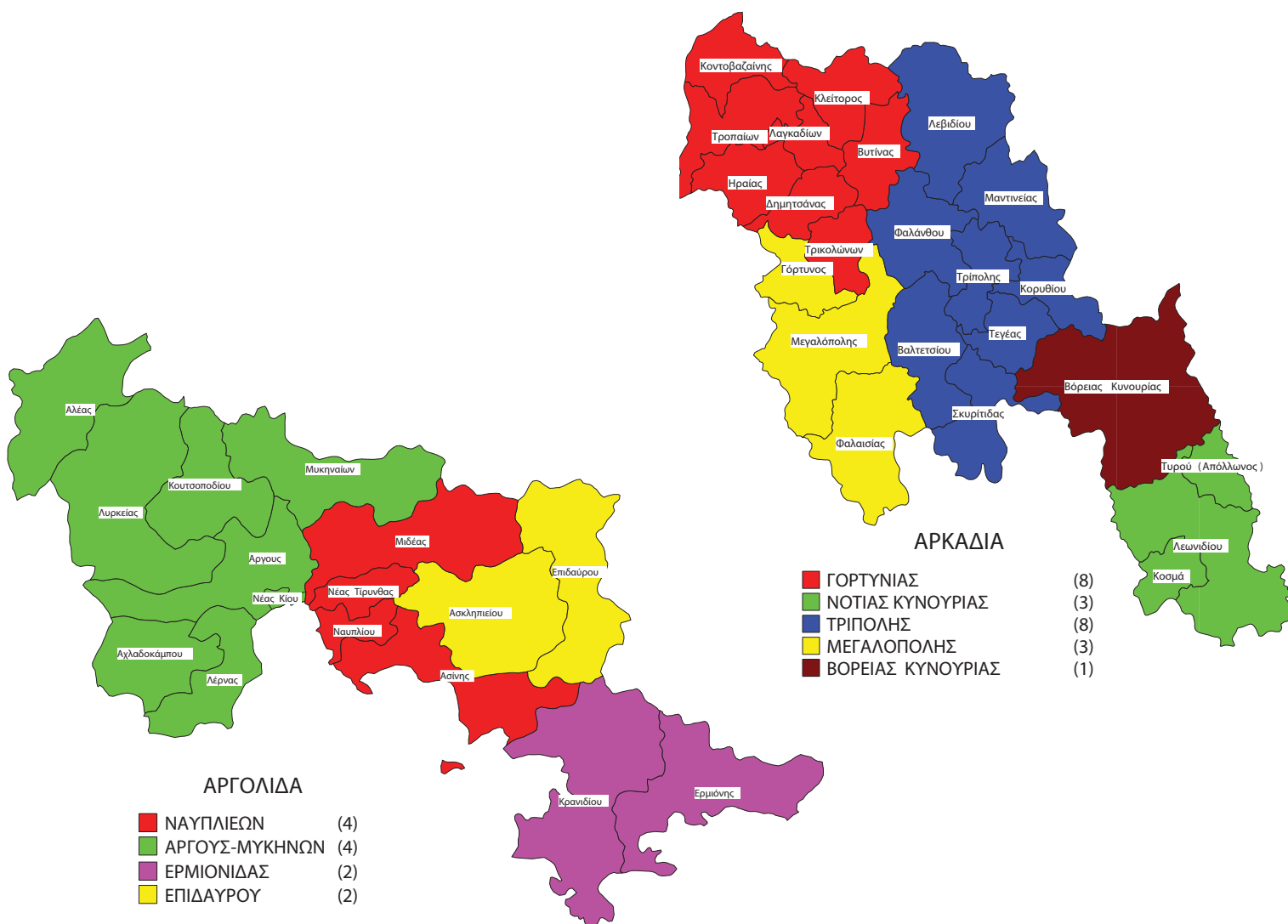

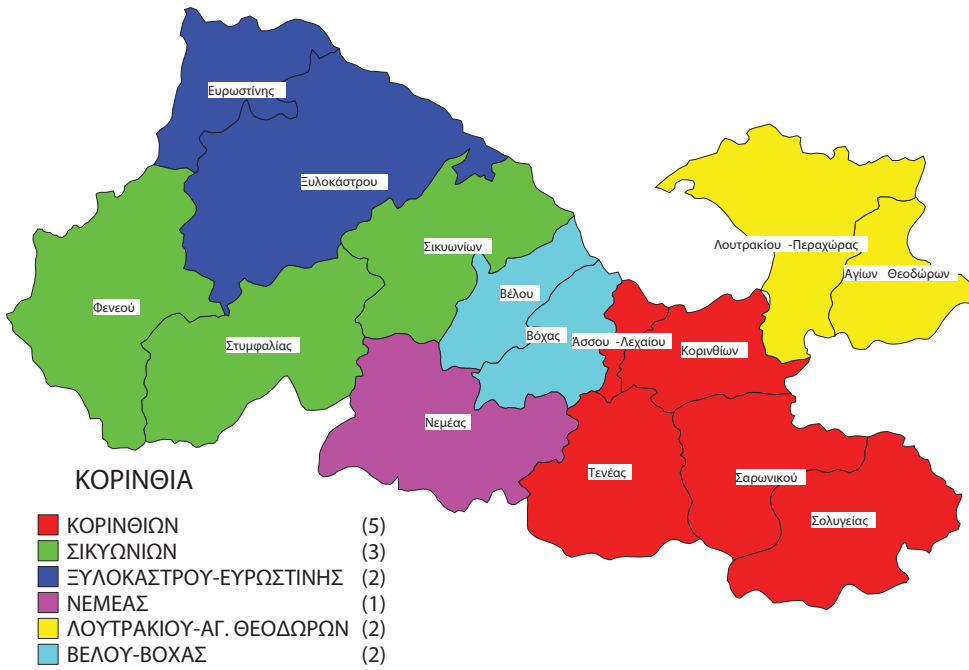
ΦΘΙΩΤΙΔΑ

Περιφέρεια Πελοποννήσου

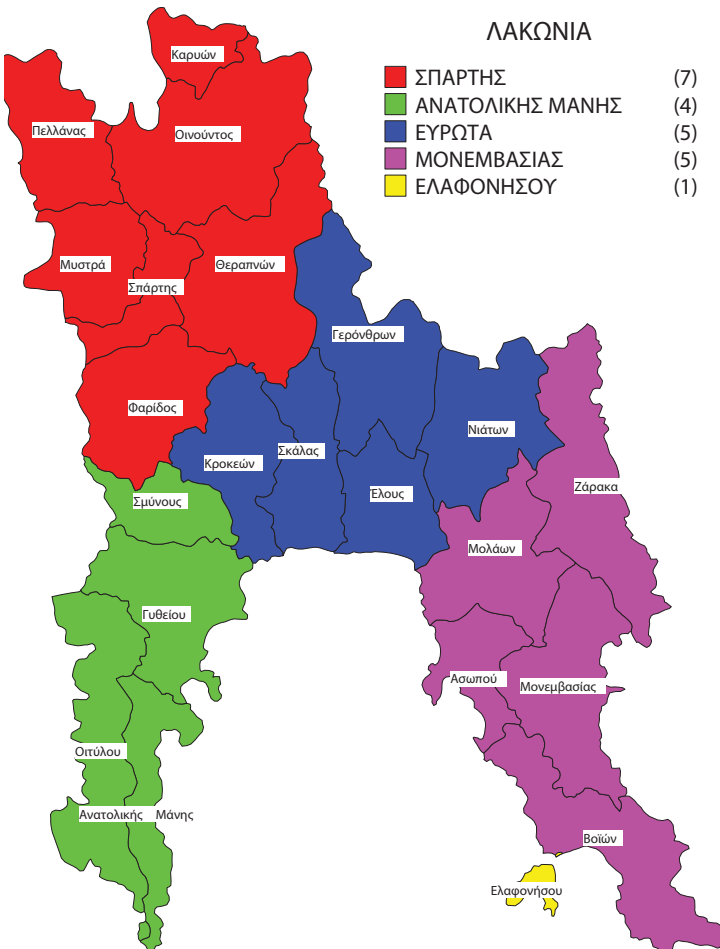
ΜΕΣΣΗΝΙΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	(4)
ΜΕΣΣΗΝΗΣ	(8)
ΠΥΛΟΥ-ΝΕΣΤΟΡΟΣ	(6)
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	(2)
ΤΡΙΦΥΛΛΙΑΣ	(6)
ΟΙΧΑΛΙΑΣ	(5)

ΛΑΚΩΝΙΑ

ΣΠΑΡΤΗΣ	(7)
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	(4)
ΕΥΡΩΤΑ	(5)
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ	(5)
ΕΛΑΦΟΝΗΣΟΥ	(1)

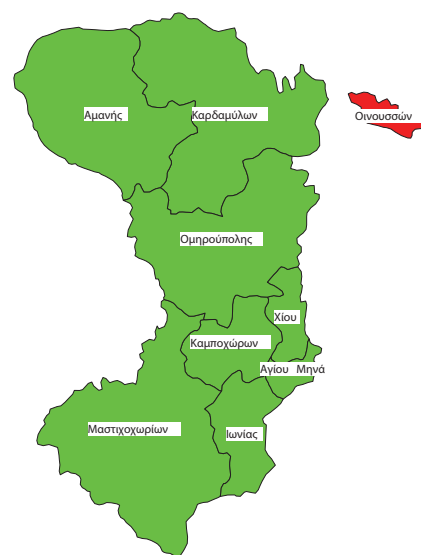
ΛΕΣΒΟΣ

- ΑΓ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ (1)
- ΛΕΣΒΟΥ (13)
- ΛΗΜΝΟΥ (4)

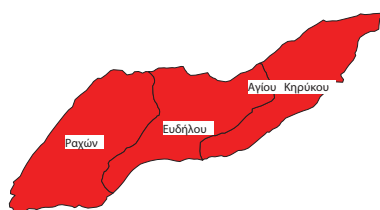
ΧΙΟΣ

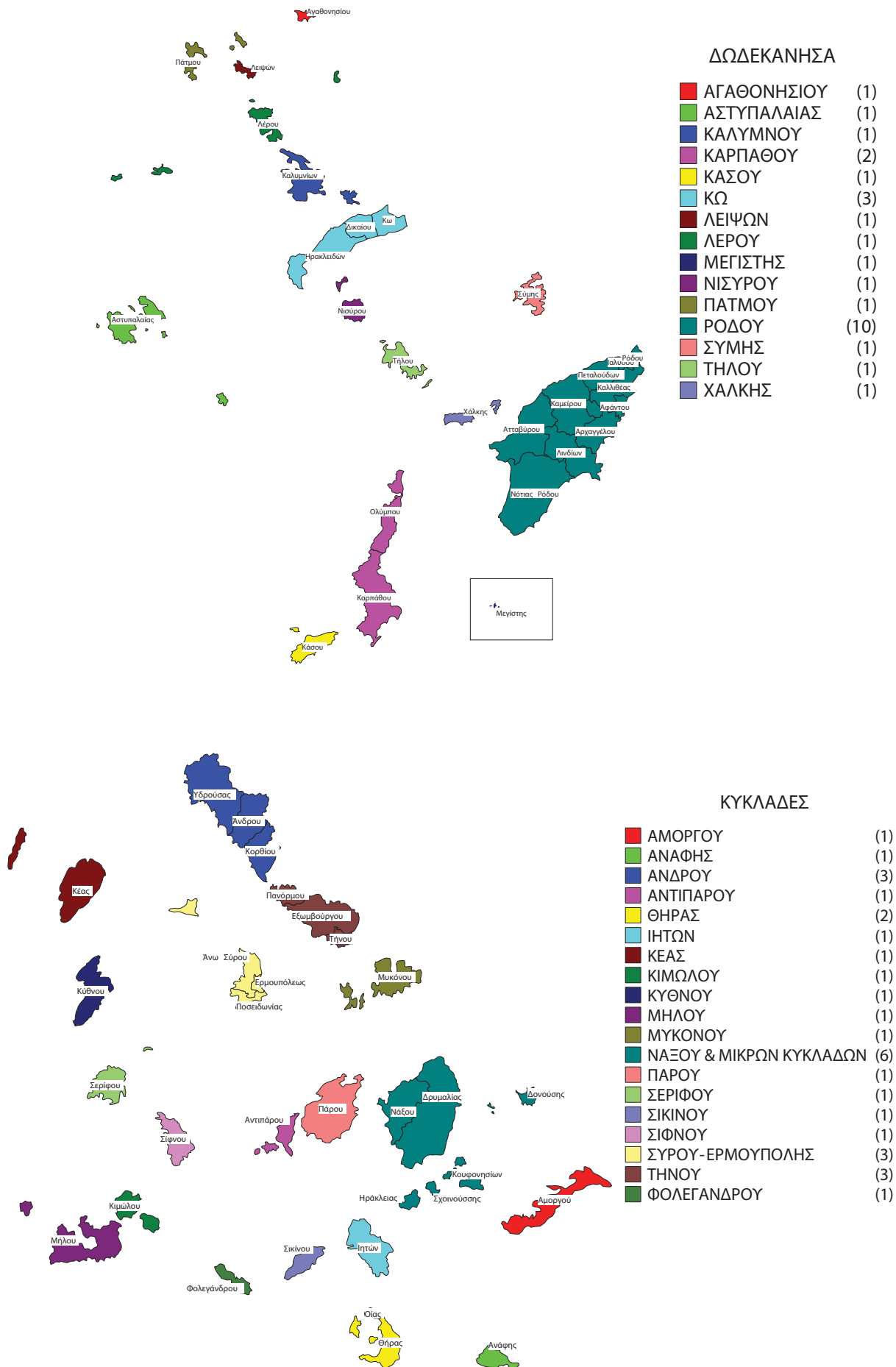
- ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ (1)
- ΧΙΟΥ (8)
- ΨΑΡΩΝ (1)

ΣΑΜΟΣ

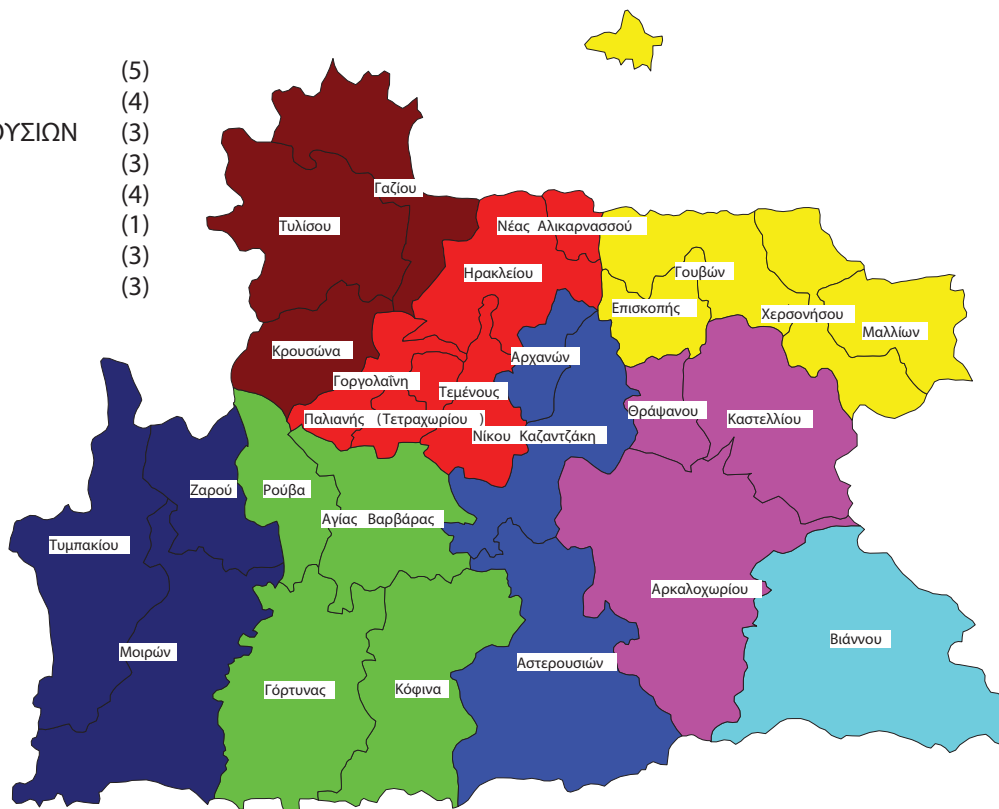
- ΙΚΑΡΙΑΣ (3)
- ΣΑΜΟΥ (4)
- ΦΟΥΡΝΟΙ ΚΟΡΣΕΩΝ (1)

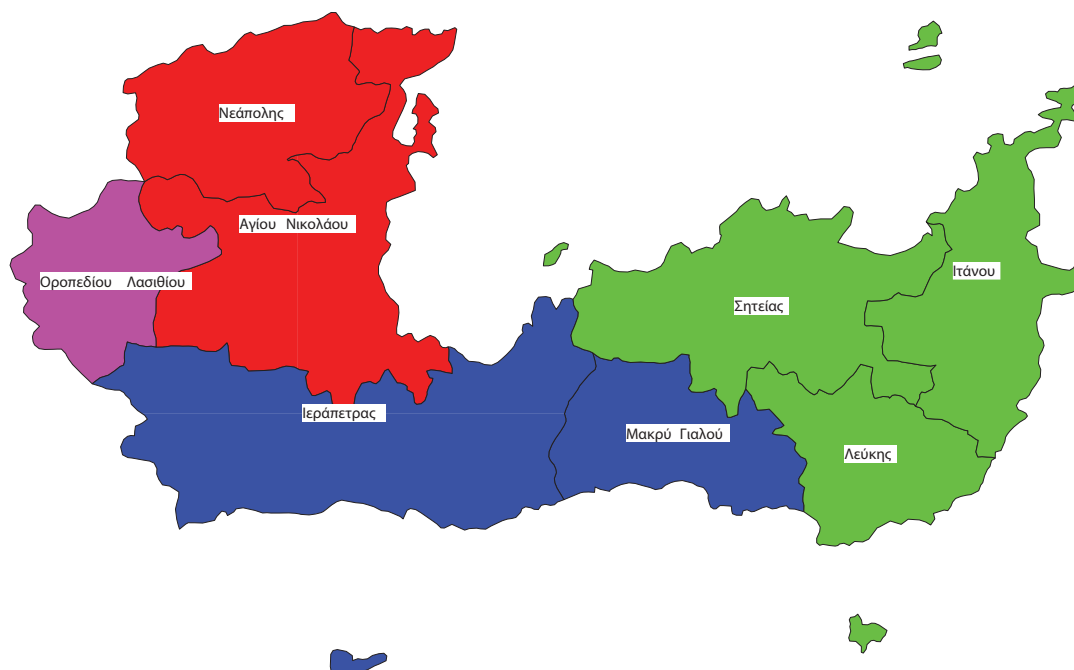
ΗΡΑΚΛΕΙΟ

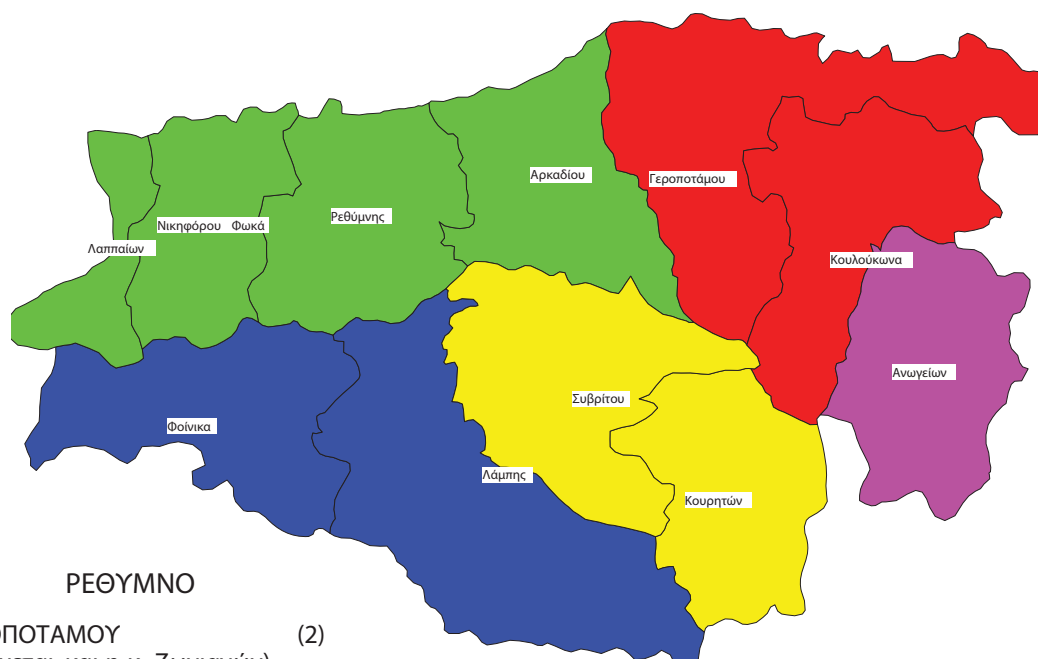
■ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	(5)
■ ΓΟΡΤΥΝΑΣ	(4)
■ ΑΡΧΑΝΩΝ-ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	(3)
■ ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ	(3)
■ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	(4)
■ ΒΙΑΝΝΟΥ	(1)
■ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	(3)
■ ΦΑΙΣΤΟΥ	(3)

ΛΑΣΙΘΙ

■ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ (περιέχεται και η κ. Βραχασίου)	(2)
■ ΣΗΤΕΙΑΣ	(3)
■ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	(2)
■ ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	(1)

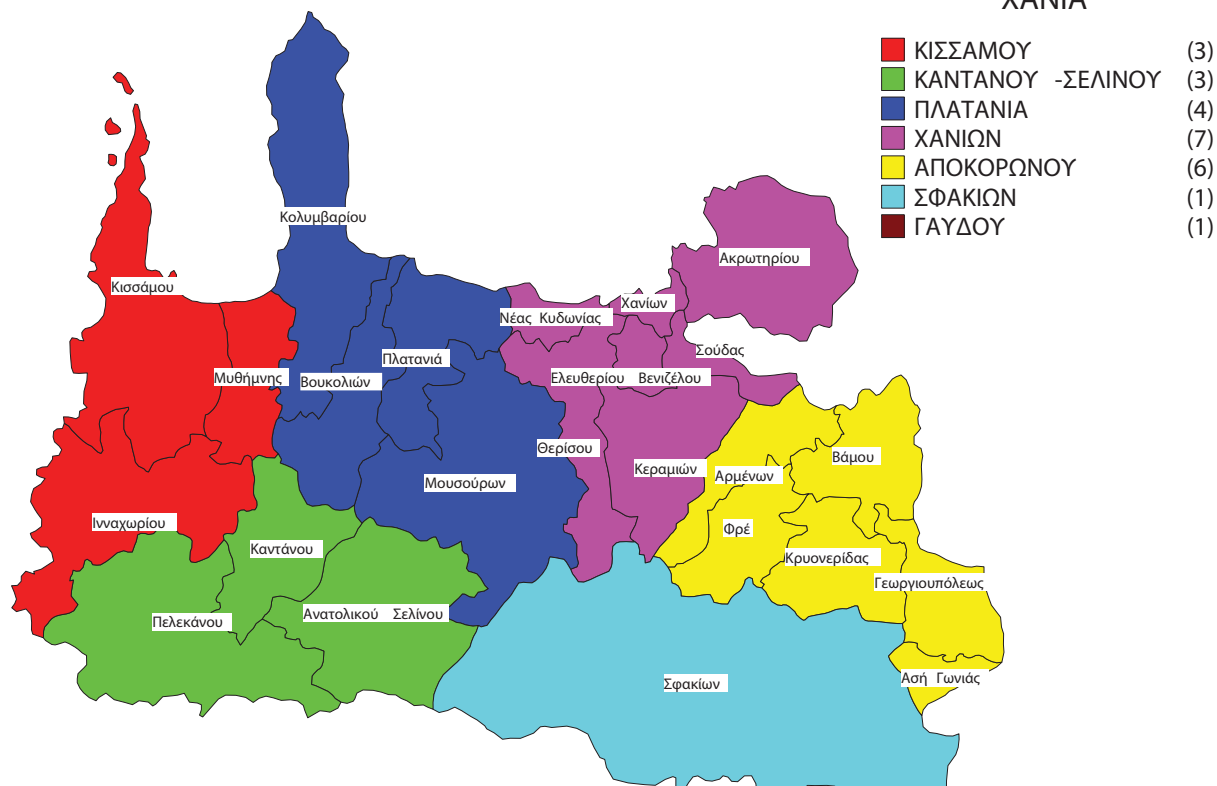

ΡΕΘΥΜΝΟ

- ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ (2)
(περιέχεται και η κ. Ζωνιανών)
- ΡΕΘΥΜΝΟΥ (4)
- ΑΓ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (2)
- ΑΝΩΓΕΙΩΝ (1)
- ΑΜΑΡΙΟΥ (2)

ΧΑΝΙΑ

- ΚΙΣΣΑΜΟΥ (3)
- ΚΑΝΤΑΝΟΥ -ΣΕΛΙΝΟΥ (3)
- ΠΛΑΤΑΝΙΑ (4)
- ΧΑΝΙΩΝ (7)
- ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ (6)
- ΣΦΑΚΙΩΝ (1)
- ΓΑΥΔΟΥ (1)

ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Πενταετή θητεία φέρνει ο «Καλλικράτης»

Ριζικές αλλαγές στον τρόπο εκλογής και συγκρότησης των δημοτικών συμβουλίων φέρνει ο «Καλλικράτης». Εκτός από την προαναγγελθείσα επαναφορά του ποσοστού 50% + 1 ψήφο, που είχε και προεκλογικά δηλώσει η κυβέρνηση, ο νόμος προβλέπει νέες διαδικασίες για τον αριθμό των μελών των συμβουλίων, αλλά και διατάξεις βάσει των οποίων θα εκπροσωπούνται οι σημερινοί δήμοι και τα διαμερίσματα.

Καινοτομίες περιλαμβάνει ο «Καλλικράτης» στο εκλογικό σύστημα. Μία από τις βασικές αλλαγές είναι η αύξηση της θητείας των δημοτικών αρχών και η διενέργεια εκλογών κάθε 5 έτη τον Ιούνιο μαζί με τις ευρωεκλογές. Σύμφωνα με τα νέα δεδομένα, τα δημοτικά συμβούλια θα αναλαμβάνουν καθήκοντα την 1η Σεπτεμβρίου του έτους των εκλογών και η θητεία θα λήγει στις 31 Αυγούστου του πέμπτου έτους.

Εκτός από την εξοικονόμηση πόρων από την ταυτόχρονη διεξαγωγή εκλογών για Αυτοδιοίκηση και Ευρωβουλή, η επιμήκυνση του χρόνου συνδέεται και με την ανάγκη καλύτερης οργάνωσης και ολοκλήρωσης των σχεδίων κάθε δημοτικής αρχής. Παράλληλα, η εγκατάσταση των νέων αρχών από το Σεπτέμβριο θα δώσει, επιτέλους, τη δυνατότητα να καταρτίζουν οι ίδιες τον προϋπολογισμό για το επόμενο έτος και όχι να βρίσκονται προ τετελεσμένων από τις προηγούμενες δημοτικές αρχές, όπως συμβαίνει σήμερα.

Μεταξύ των αλλαγών του νόμου περιλαμβάνεται και η μείωση του ηλικιακού ορίου για τους υποψηφίους δημοτικούς συμβούλους: αντί του 21ου ο νέος νόμος επιτρέπει και στους 18άρηδες να θέσουν υποψηφιότητα. Επίσης, για πρώτη φορά θα μπορούν να ψηφίσουν ή και να θέσουν υποψηφιότητα μετανάστες και ομογενείς, εφόσον υποβάλουν αιτήσεις για να ενταχθούν στους ειδικούς

εκλογικούς καταλόγους, σύμφωνα και με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται σε σχετική εγκύκλιο του υπουργείου Εσωτερικών.

«Αγκάθι» τα ασυμβίβαστα

Μία από τις «κόκκινες γραμμές» που είχε θέσει η ΚΕΔΚΕ αφορούσε το επαγγελματικό ασυμβίβαστο που όριζε ο «Καλλικράτης» για δημάρχους. Το ασυμβίβαστο, τελικώς, παρέμεινε και η μόνη υποχώρηση που έκανε το υπουργείο Εσωτερικών ήταν πως αντί της αρχικής πρόβλεψης για αναστολή άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας δημάρχων σε δήμους άνω των 10.000 κατοίκων, ο τελικός νόμος μιλάει για δήμους άνω των 25.000 κατοίκων.

Στο νόμο περιλαμβάνονται, επίσης, μία σειρά από ασυμβίβαστα και κωλύματα για τους υποψηφίους, τα οποία, ωστόσο, θα ισχύσουν από τις επόμενες εκλογές, καθώς αυτές θα διενεργηθούν με βάση όσα ορίζει ο ισχύον Δημοτικός Κώδικας. Παραμένουν οι διατάξεις περί ασυμβίβαστου εξαιτίας οφειλών. Σύμφωνα με αυτές δεν μπορούν να είναι δήμαρχοι ή σύμβουλοι όσοι είναι οφειλέτες του δήμου, των ΝΠΔΔ αυτού, καθώς και των ΔΕΥΑ ή των δημοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων.

Σε περίπτωση εκλογής υποψηφίων που έχουν οφειλές προς τους φορείς αυτούς, θα πρέπει να τις εξοφλήσουν έως την ημέρα εγκατάστασης των νέων δημοτικών αρχών. Παράλληλα, αναφέρεται πως εάν κάποιος αιρετός γίνει οφειλέτης μετά την εκλογή, οφείλει να εξοφλήσει το χρέος μέσα σε διάστημα 2 μηνών από την οριστική βεβαίωσή του ή την έκδοση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης. Παράλληλα, διατηρείται το ασυμβίβαστο για δικαστικούς λειτουργούς, αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, θρησκευτικούς λειτουργούς, γενικούς γραμματείς και υπαλλήλους των δήμων.

Ορίζεται, επίσης, πως δεν μπορούν να εκλεγούν πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων και υπάλληλοι δημοτικών ΝΠΔΔ, καθώς και διευθυνόντες και εντεταλμένοι σύμβουλοι και υπάλληλοι ΝΠΙΔ, πλην των αστικών εταιρει-

ών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που έχουν συστήσει ή συμμετέχουν οι δήμοι.

Αυξάνεται από το 2014 και το χρονικό διάστημα πριν από τις εκλογές –γίνεται 18 μήνες–, στο οποίο δεν θα πρέπει να έχουν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας (ως γενικοί διευθυντές ή διευθυντές), που βρίσκεται στα διοικητικά όρια του δήμου, υπάλληλοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας του Δημοσίου, των περιφερειών, των ΝΠΔΔ, των κρατικών ΝΠΙΔ, των δημοσίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.

Εκπροσώπηση εκλογικών περιφερειών

Νέες εκλογικές περιφέρειες, για την εκλογή των δημοτικών συμβούλων, δημιουργεί ο «Καλλικράτης», ανάλογα με τη μορφή των δήμων. Έτσι, εκλογικές περιφέρειες θεωρούνται:

1. Οι δήμοι που δεν συνενώνονται.
2. Οι σημερινοί δήμοι, που πλέον θα αποτελούν τις «δημοτικές ενότητες» του νέου δήμου.
3. Τα σημερινά δημοτικά διαμερίσματα σε δήμους άνω των 100.000

κατοίκων, που πλέον ονομάζονται δημοτικές κοινότητες.

Σε απόφαση του υπουργού Εσωτερικών παραπέμπει ο νόμος για τον ακριβή αριθμό συμβούλων από τους οποίους θα εκπροσωπείται κάθε εκλογική περιφέρεια των νέων δήμων. Ο τρόπος υπολογισμού προβλέπει πως μέτρο για τον αριθμό των συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας θα αποτελέσει το πηλίκο της διαίρεσης του πληθυσμού αυτής διά του συνολικού αριθμού των μελών του δημοτικού συμβουλίου. Στη συνέχεια, ο πληθυσμός της περιφέρειας θα διαιρεθεί με το μέτρο αυτό και θα προκύπτουν οι θέσεις των μελών που θα την εκπροσωπούν στο δημοτικό συμβούλιο. Οι αδιάθετες έδρες του συμβουλίου θα διατεθούν ανά μία σε συνδυασμούς με τα μεγαλύτερα υπόλοιπα.

Από το σύνολο των εδρών του δημοτικού συμβουλίου, τα 3/5 καταλαμβάνει ο επιτυχών συνδυασμός και τα 2/5 οι επιλαχόντες συνδυασμοί, ανάλογα με τον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβαν.

Τοπικές και δημοτικές κοινότητες

Με το νέο νόμο τα τοπικά διαμερίσματα που υπήρχαν μέχρι σήμερα και οι δήμοι και κοινότητες που συνενώνονται σε νέο δήμο μετονομάζονται σε τοπικές κοινότητες εάν έχουν πληθυσμό έως 2.000 κατοίκους και σε δημοτικές κοινότητες εάν διαθέτουν πάνω από 2.000 κατοίκους.

Σε κάθε τοπική ή δημοτική κοινότητα εκλέγονται πρόεδροι και συμβούλια, με εξαίρεση τις τοπικές κοινότητες έως 300 κατοίκους, για τις οποίες προβλέπεται η ανάδειξη ενός εκπροσώπου. Ειδικότερα, για τοπικές κοινότητες από 301 έως 2.000 κατοίκους εκλέγονται 3μελή συμβούλια, ενώ για δημοτικές κοινότητες μέχρι 10.000 κατοίκους προβλέπονται 5μελή συμβού-

λια, για κοινότητες από 10.001 έως 50.000 κατοίκους 11μελή συμβούλια και για κοινότητες από 50.001 κατοίκους και άνω θα εκλέγονται 15μελή συμβούλια.

Οι σταυροί προτίμησης

Διαφορετικές διατάξεις προβλέπει ο νόμος για τους σταυρούς που διακαιούται κάθε ψηφοφόρος να βάλει ανάλογα με το δήμο που ψηφίζει. Έτσι προβλέπονται:

- 1 έως 3 σταυροί σε δήμους που αποτελούν ενιαία εκλογική περιφέρεια (σε αυτόνομους δήμους).
- 1 έως 3 σταυροί σε περιφέρειες (πρώην δήμους και νυν δημοτικές ενότητες ή δημοτικά διαμερίσματα άνω των 100.000 κατοίκων) όπου είναι εγγεγραμμένοι και 1 σταυρό για υποψήφιο άλλης περιφέρειας.
- Στους νέους δήμους και σε εκλογικές περιφέρειες με μία, δύο ή τρεις έδρες 1 σταυρός για υποψηφίους της περιφέρειας όπου είναι εγγεγραμμένοι και 1 σταυρό σε υποψήφιο άλλης εκλογικής περιφέρειας.

Παράλληλα, οι ψηφοφόροι έχουν δικαίωμα να βάλουν έναν ή δύο σταυρούς σε υποψηφίους για το συμβούλιο των δημοτικών κοινοτήτων και ένα σταυρό για υποψηφίους των τοπικών κοινοτήτων.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της κατάρτισης των συνδυασμών, ο νόμος θέτει όριο, σύμφωνα με το οποίο οι υποψήφιοι από κάθε φύλο θα πρέπει να ανέρχονται στο 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών του δημοτικού συμβουλίου ή του συμβουλίου των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων.

Τα νέα δημοτικά συμβούλια

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (σε κατοίκους)	ΜΕΛΗ Δ.Σ.
Έως 2.000	13
2.001- 5.000	17
5.001- 10.000	21
10.001- 30.000	27
30.001- 60.000	33
60.001- 100.000	41
100.001- 150.000	45
150.001 και άνω	49

ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ ΜΕ 5 ΝΕΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Εγγύτερα στους πολίτες, η λήψη αποφάσεων

Σημαντικό ρόλο στη λειτουργία των νέων δήμων καλούνται να διαδραματίσουν τα νέα θεσμικά όργανα, που θα συγκροτηθούν με την εφαρμογή του «Καλλικράτη». Με τα 5 όργανα, τα οποία προβλέπει ο νόμος, στόχος είναι να αποσυμφορηθεί το δημοτικό συμβούλιο από μία σειρά αποφάσεων –όπως οικονομικών, πολεοδομικών, αδειών επιχειρήσεων κ.ά.–, αλλά ταυτόχρονα να φτάνει σ' αυτό και η φωνή των πολιτών του δήμου.

Οι επιτροπές για τα οικονομικά και το περιβάλλον

Με δύο νέες επιτροπές που θα απασχοληθούν με θέματα οικονομικών και ποιότητας ζωής των κατοίκων θα ενισχυθούν οι νέοι δήμοι. Σημαντικές αρμοδιότητες για την οικονομική δι-

αχείριση των νέων δήμων αποκτά η Οικονομική Επιτροπή που προβλέπεται με τον «Καλλικράτη». Η σύνταξη του προϋπολογισμού του δήμου, ο έλεγχος υλοποίησής του, η έγκριση δαπανών και η διάθεση πιστώσεων από τον προϋπολογισμό (με εξαίρεση ορισμένες κατηγορίες για τις οποίες αποφασίζει αποκλειστικά το δημοτικό συμβούλιο), καθώς και ο προέλεγχος του απολογισμού, είναι μεταξύ των βασικών αρμοδιοτήτων της.

Παράλληλα, αποφασίζει για την απευθείας αναθέσεις προμηθειών και υπηρεσιών, την εκπόνηση μελετών και εκτέλεση έργων, τη διεξαγωγή δημοπρασιών, την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών καθώς και για όλα τα ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Υστερα από γνωμοδότηση δικηγό-

ρου αποφασίζει και για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές, την άσκηση όλων των ένδικων βοηθημάτων και ένδικων μέσων και για δικαστικούς συμβιβασμούς, για τους οποίους εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο εξώδικο συμβιβασμό ή κατάργηση δίκης με αντικείμενο μέχρι ποσού 30.000 ευρώ.

Με εισηγήσεις προς το συμβούλιο, η Επιτροπή προτείνει την ανάγκη σύναψης δανείων και καταρτίζει τους σχετικούς όρους, την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, ενώ ετοιμάζει και ετήσιο σχέδιο διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας του δήμου.

Στο μεταξύ, θέματα σχετικά με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος θα επιλαμβάνεται η νέα Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, η

οποία θεσμοθετείται με το νόμο σε δήμους άνω των 10.000 κατοίκων.

Στο πακέτο των αρμοδιοτήτων της είναι η χορήγηση προέγκρισης ίδρυσης καταστημάτων και επιχειρήσεων, η ανάκληση ή οριστική αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τους, καθώς και η χορήγηση ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας μουσικής.

Επίσης, η Επιτροπή εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο για θέματα καθορισμού χρήσεων γης, ρυθμιστικών σχεδίων, για όλα τα ζητήματα πολεοδομίας (μελέτες, αναπλάσεις, χρηματοδοτήσεις προγραμμάτων, ανασυγκρότηση υποβαθμισμένων περιοχών, εισφορές σε γη ή χρήμα κ.ά.) και εκείνα της προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και για τη χωροθέτηση κοιμητηρίων και κέντρων αποτέφρωσης νεκρών.

Τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής εκλέγονται από το δημοτικό συμβούλιο με μυστική ψηφοφορία. Κάθε δημοτικός σύμβουλος ψηφίζει αριθμό υποψηφίων ίσο με τα μέλη των Επιτροπών.

Στις Επιτροπές μετέχουν ο αρμόδιος αντιδήμαρχος ως πρόεδρος και σε περίπτωση δήμων με αριθμό έως 25 δημοτικών συμβούλων εκλέγονται άλλα 6 μέλη, ενώ σε δήμους έως 45 δημοτικούς συμβούλους αναδεικνύονται 8 μέλη και σε δήμους άνω των 45 συμβούλων 10 μέλη.

Έτσι, προκύπτουν 7μελείς επιτροπές στις οποίες υποχρεωτικά 2 μέλη πρέπει να είναι από τις παρατάξεις της μειοψηφίας, 9μελείς επιτροπές με 3 μέλη από τη μειοψηφία και 11μελείς επιτροπές με 4 μέλη από τη μειοψηφία. Επίσης, ο αντιπρόεδρος της επιτροπής προέρχεται από τη μειοψηφία και εκλέγεται από τα μέλη της κατά την πρώτη συνεδρίαση.

Για ιδιαίτερα σοβαρά θέματα και με ειδική αιτιολογία και την απόλυτη πλειοψηφία τού συνόλου των μελών του, το δημοτικό συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει να ασκήσει το ίδιο κάποιες από τις αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιτροπής ή της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής.

Ακούγοντας πολίτες και φορείς

Σε δήμους μεγαλύτερους από 10.000 κατοίκους συγκροτείται η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης. Το γνωμο-

δοτικό αυτό όργανο μπορεί να αποτελείται από 25 έως 50 μέλη, μεταξύ των οποίων τοπικοί εμπορικοί και επαγγελματικοί σύλλογοι και οργανώσεις, επιστημονικοί φορείς, τοπικές οργανώσεις εργαζομένων και εργοδοτών, δημοτικοί υπάλληλοι, ενώσεις και σύλλογοι γονέων, αθλητικοί και πολιτιστικοί φορείς, εθελοντικές οργανώσεις, δημότες κ.ά.

Προεδρεύων της επιτροπής είναι ο ίδιος ο δήμαρχος ή κάποιος αντιδήμαρχος που ορίζεται από το δήμαρχο, ενώ στις συνεδριάσεις της μπορεί να κληθούν και εκπρόσωποι κρατικών αρχών, πολιτικών κομμάτων και οι επικεφαλής των δημοτικών παρατάξεων. Η επιτροπή γνωμοδοτεί στο δημοτικό συμβούλιο για το επιχειρησιακό και τεχνικό πρόγραμμα, τα αναπτυξιακά προγράμματα και τα προγράμματα δράσης του δήμου, σχετικά με θέματα τοπικού ενδιαφέροντος, ενώ, μεταξύ άλλων, διατυπώνει γνώμη για την επίλυση τοπικών προβλημάτων και την αξιοποίηση αναπτυξιακών δυνατοτήτων.

Τα παράπονα στο...

Συμπαραστάτη

Καταγγελίες από πολίτες και επιχειρήσεις σχετικά με κακοδιοίκηση των υπηρεσιών τού δήμου, των νομικών του προσώπων και των δημοτικών επιχειρήσεων θα δέχεται ο νέος θεσμός του Συμπαραστάτη. Ο ρόλος του είναι διαμεσολαβητικός, προκειμένου να επιλυθούν τα όποια προβλήματα, ενώ σε ετήσια βάση συντάσσει έκθεση με τα σημαντικότερα ζητήματα κακοδιοίκησης και προτάσεις επίλυσής τους.

Μέσα σε 2 μήνες από την ανάληψη

των καθηκόντων τους, τα δημοτικά συμβούλια σε δήμους άνω των 20.000 κατοίκων καλούνται να επιλέξουν πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας που θα αναλάβει το αξίωμα του Συμπαραστάτη.

Υποψηφιότητες υποβάλλονται μέχρι τη συνεδρίαση για τη διαδικασία επιλογής και το πρόσωπο που θα αναλάβει Συμπαραστάτη πρέπει να ψηφιστεί με μυστική ψηφοφορία και να λάβει τα 2/3 του συνόλου των μελών του συμβουλίου.

Οι υποψήφιοι δεν μπορούν να είναι αιρετοί της Αυτοδιοίκησης ή βουλευτές, ενώ και στην περίπτωση αυτή ισχύουν τα κωλύματα και ασυμβίβαστα που ορίζονται για τα μέλη των δημοτικών συμβουλίων.

Προτεραιότητα οι μετανάστες

Η ένταξη των μεταναστών στις τοπικές κοινωνίες βρίσκεται στην πρώτη γραμμή του «Καλλικράτη», μέσω της θέσπισης Συμβουλίων με γνωμοδοτικό ρόλο, που θα καταγράφουν τα προβλήματα των μεταναστών και την επαφή τους με δημόσιες και δημοτικές υπηρεσίες, ενώ θα υποβάλλουν προτάσεις προς το δημοτικό συμβούλιο για την ανάπτυξη συγκεκριμένων δράσεων, τη λήψη μέτρων για αντιμετώπιση προβλημάτων και τη διοργάνωση εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής.

Τα Συμβούλια αυτά θα αποτελούνται από 5 έως 11 μέλη, που θα ορίζονται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου και μεταξύ των οποίων θα περιλαμβάνονται δημοτικοί σύμβουλοι, εκπρόσωποι μεταναστών και εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων.

**ΚΑΤΟΧΥΡΩΝΟΝΤΑΙ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΕΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΕ 4 ΤΟΜΕΙΣ**

Πρώτο βήμα για μητροπόλεις σε Αττική, Θεσσαλονίκη

Για πρώτη φορά με τον «Καλλικράτη» κατοχυρώνονται μητροπολιτικές λειτουργίες για την Αττική και τη Θεσσαλονίκη, κάτι που αποτελούσε αίτημα ετών για τους αιρετούς. Στην Αττική αυτές θα ασκούνται σε επίπεδο περιφέρειας, που θα αποτελεί μητροπολιτική περιφέρεια, ενώ στη Θεσσαλονίκη στο πολεοδομικό συγκρότημα της περιοχής και θα συνιστά μητροπολιτική ενότητα.

Σε 4 τομείς χωρίζονται οι μητροπολιτικές λειτουργίες, και συγκεκριμένα στους τομείς περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής, χωρικού σχεδιασμού και αστικών αναπλάσεων, μεταφορών και συγκοινωνιών, καθώς και πολιτικής προστασίας και ασφάλειας. Για τους τομείς προβλέπεται η άσκηση από τα μητροπολιτικά όργανα συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων, πέραν των όσων αποκτούν οι νέοι δήμοι. Διαφορετικές είναι οι διαδικασίες τις οποίες καθορίζει ο νόμος για την οργάνωση της μητροπολιτικής περιφέρειας Αττικής και της μητροπολιτικής ενότητας Θεσσαλονίκης. Έτσι, στην Αττική θα συγκροτηθούν έως 4 συντονιστικές μητροπολιτικές επιβλεψής και προετοιμασίας, όπως ονομάζονται.

Κάθε επιτροπή θα αποτελείται από 5 μέλη, εκ των οποίων κάποιος αντιπεριφερειάρχης, που θα οριστεί, 2 μέλη από την πλειοψηφία του περιφερειακού συμβουλίου και 2 μέλη από τη μειοψηφία. Η επιλογή τους θα γίνεται κατόπιν εκλογής, με φανερή ψηφοφορία από το Περιφερειακό Συμβούλιο. Η διάρκεια της θητείας τους θα είναι δύομισι έτη.

Στο πλαίσιο των καθηκόντων τους εντάσσεται ο συντονισμός των δράσεων μητροπολιτικού χαρακτήρα, καθώς και η επεξεργασία σχεδίων και προγραμμάτων ανά τομέα αρμοδιοτήτων τα οποία θα εισηγούνται στο Περιφερειακό Συμβούλιο προκειμένου να λαμβάνονται σχετικές αποφάσεις.

Στην περίπτωση της Θεσσαλονίκης προβλέπεται η συγκρότηση 15μελούς μητροπολιτικής επιτροπής, που θα απαρτίζεται από περιφερειακούς συμβούλους, οι οποίοι εκλέγονται στα όρια της μητροπολιτικής ενότητας.

Από τα μέλη αυτά, 9 θα προέρχονται από την παράταξη της πλειοψηφίας στην περιφέρεια και 6 μέλη από τη μειοψηφία, με αναλογική εκπροσώπηση των παρατάξεων. Η εκλογή τους θα γίνεται κατά τον πρώτο και τρίτο χρόνο της θητείας των Περιφε-

ρειακών Συμβουλίων με μυστική ψηφοφορία. Ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος της μητροπολιτικής επιτροπής εκλέγονται κατά την πρώτη συνεδρίασή της από τα 15 μέλη.

Διαφωνία για τα απορρίμματα της Αττικής

Σημείο τριβής με την ΚΕΔΚΕ αποτέλεσαν οι προβλέψεις του νόμου για τη διαχείριση των απορριμμάτων στην Αττική. Σύμφωνα με τις διατάξεις προβλέπεται η κατάργηση του ΕΣΔΚΝΑ και η συγκρότηση νέου ειδικού διαβαθμικού συνδέσμου ως ΝΠΔΔ, στο οποίο θα συμμετέχει η μητροπολιτική περιφέρεια Αττικής και υποχρεωτικά όλοι οι δήμοι.

Ο νέος σύνδεσμος θα έχει 60μελές διοικητικό συμβούλιο, που θα αποτελείται από 24 μέλη από το Περιφερειακό Συμβούλιο και 36 μέλη που θα ορίζονται από την περιφερειακή ένωση δήμων Αττικής και θα εκπροσωπούν τους δήμους. Πρόεδρος του συνδέσμου θα είναι ο περιφερειάρχης Αττικής ή κάποιος αντιπεριφερειάρχης που θα οριστεί.

Η ΚΕΔΚΕ είχε προτείνει να διατηρηθεί ο ΕΣΔΚΝΑ ως διαδημοτικό όργανο των δήμων ή σε διαφορετική περίπτωση ο πρόεδρος του νέου συνδέσμου να εκλέγεται από τη Γενική

Συνέλευση, κάτι που δεν έγινε όμως αποδεκτό.

Με τον «Καλλικράτη» θεσμοθετείται πως στις αρμοδιότητες του νέου συνδέσμου θα είναι η αποθήκευση, η επεξεργασία, η ανακύκλωση και εν γένει η αξιοποίηση και διάθεση στερεών αποβλήτων, η λειτουργία σχετικών εγκαταστάσεων, η κατασκευή μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και η αποκατάσταση των ΧΑΔΑ στα όρια της Περιφέρειας Αττικής.

Οι αρμοδιότητες ανά τομέα

Συγκεκριμένες αρμοδιότητες ορίζει ο νόμος να εκχωρηθούν στη μητροπολιτική περιφέρεια Αττικής και στη μητροπολιτική ενότητα Θεσσαλονίκης, ανάλογα με τον τομέα μητροπολιτικών λειτουργιών. Συγκεκριμένα, μεταξύ των αρμοδιοτήτων ανά τομέα περιλαμβάνονται:

1. Τομέας περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής

- Κατευθυντήριες γραμμές περιβαλλοντικής πολιτικής.
- Σχεδιασμός διαχείρισης στερεών αποβλήτων.
- Εκπόνηση στρατηγικών σχεδίων, προγραμμάτων και μελετών για αντιμετώπιση ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου.
- Διαχείριση πάρκων μητροπολιτικού χαρακτήρα και υπερτοπικών χώρων πρασίνου.
- Διαχείριση και εποπτεία ορεινών όγκων (εξαιρούνται εθνικοί δρυμοί και πάρκα).
- Έγκριση περιβαλλοντικών όρων για έργα και δραστηριότητες μητροπολιτικής εμβέλειας ή έργα που πραγματοποιούνται από τις μητροπολιτικές δομές.
- Έλεγχος εφαρμογής περιβαλλοντικής νομοθεσίας και επιβολή κυρώσεων.
- Συντονισμός ενεργειών προστασίας του περιβάλλοντος σε περιπτώσεις λειτουργιών ή φυσικών πόρων δημοτικού χαρακτήρα.
- Εποπτεία οργανισμών λαϊκών αγορών.
- Συνδρομή στο έργο και τους ελέγχους του ΕΦΕΤ.

2. Τομέας χωρικού σχεδιασμού και αστικών αναπλάσεων

- Εξειδίκευση κατευθύνσεων και έκ-

δοση οδηγιών για θέματα πολεοδομικού σχεδιασμού, οικοδομικού και κτιριοδομικού κανονισμού.

- Στρατηγικές κατευθύνσεις για το χωροταξικό σχεδιασμό.
- Προώθηση προγραμμάτων, έργων και αναπλάσεων μητροπολιτικής και υπερτοπικής σημασίας.
- Εποπτεία και έλεγχος εφαρμογής νομοθεσίας για διαφημιστική προβολή στο οδικό δίκτυο.

3. Τομέας μεταφορών και συγκοινωνιών

- Εκπόνηση μελετών, προγραμμάτων και σχεδίων συγκοινωνιακών έργων.
- Κατασκευή συγκοινωνιακών έργων και εργασίες συντήρησής τους.
- Συντονισμός φορέων που παρέχουν συγκοινωνιακές υπηρεσίες.
- Εφαρμογή, συμπλήρωση και προσαρμογή μελετών συγκοινωνιακών έργων και κατάρτιση συμπληρωματικών μελετών.
- Εκπόνηση ή ανάθεση κυκλοφοριακών μελετών.

- Συντονισμός και εποπτεία συγκοινωνιακών έργων.
- Μελέτη εργασιών σήμανσης, σηματοδότησης και ηλεκτροφωτισμού επαρχιακού οδικού δικτύου.
- Καθορισμός εξωτερικού χρωματισμού TAXI.

4. Τομέας πολιτικής προστασίας και ασφάλειας

- Εκπόνηση σχεδίων έκτακτης ανάγκης.
- Συγκρότηση και λειτουργία συντονιστικού οργάνου για πρόληψη και αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών.
- Διαχείριση και εφαρμογή προγραμμάτων πολιτικής προστασίας.
- Σχεδιασμός αναδασώσεων και αντιχειμαρρικής προστασίας και κατάρτιση πολυετών προγραμμάτων στους τομείς αυτούς.
- Σχεδιασμός αντιπυρικής προστασίας και οργάνωση αρωγής και συνεργασίας κρατικών και άλλων φορέων και δήμων κατά την καταστολή δασικών πυρκαγιών.

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΦΟΒΟΙ ΓΙΑ ΕΛΛΙΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

«Μουδιασμένοι» οι αιρετοί για τις νέες αρμοδιότητες

Σημαντικές ανακατατάξεις στη λειτουργία των νέων δήμων και περιφερειών προκαλεί ο «Καλλικράτης», με την ανακατανομή δεκάδων αρμοδιοτήτων μεταξύ των επιπέδων Αυτοδιοίκησης και κρατικής διοίκησης.

Υπέρμαχοι της ουσιαστικής αποκέντρωσης αρμοδιοτήτων εμφανίζονται οι αιρετοί, οι οποίοι, όμως, δείχνουν να τηρούν στάση αναμονής για τον τρόπο εφαρμογής της Διοικητικής Μεταρρύθμισης στον τομέα αυτό.

Το «μούδιασμα» των αιρετών οφείλεται –όπως καταγράφηκε και σε πρόσφατη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της ΚΕΔΚΕ– στο γεγονός πως δεν διασφαλίζεται σε ικανοποιητικό βαθμό η οικονομική στήριξη των δήμων, καθώς και η κτιριακή και υλικοτεχνική υποδομή και το προσωπικό, προκειμένου να μπορέσουν να ασκήσουν αποτελεσματικά τις νέες αρμοδιότητες.

Εξάλλου, και στις πρώτες παρατηρήσεις που έκανε η ΚΕΔΚΕ για το θεσμικό μέρος του νόμου περιλαμβανόταν η επισήμανση πως πρέπει να κατοχυρωθεί ότι μαζί με τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες θα μεταφέρονται τα αντίστοιχα ακίνητα και εξοπλισμοί.

Ειδική αναφορά γινόταν, επίσης, και στην ανάγκη να υπάρξει σαφής διάκριση των αρμοδιοτήτων της περιφερειακής Αυτοδιοίκησης και των δήμων, σε ό,τι σχετίζεται με ζητήματα αναπτυξιακού προγραμματισμού, όπως, για παράδειγμα, η πρόβλεψη διακριτών κατηγοριών δράσεων για τους ΟΤΑ στα ΠΕΠ.

Ο νόμος προβλέπει, πάντως, δύο στάδια για τη μεταφορά αρμοδιοτήτων. Υπάρχουν, δηλαδή, κάποιες αρμοδιότητες, οι οποίες θα αρχίσουν να ασκούνται από τους δήμους με την έναρξη της θητείας των νέων αρχών, δηλαδή από την 1η Ιανουαρίου 2011.

Ωστόσο, κάποιες άλλες αρμοδιότητες θα περάσουν στα χέρια των δήμων δύο χρόνια αργότερα –την 1η Ιανουαρίου 2013–, με στόχο στο μεσοδιάστημα να έχουν κατοχυρωθεί οι οργανωτικές και λειτουργικές υποδομές και το αναγκαίο προσωπικό για την άσκησή τους.

Παράλληλα, έχει προβλεφθεί συγκεκριμένη διάταξη για τη συνεργασία των δήμων από τις αρχές του 2011, ώστε όσοι διαθέτουν υποδομές να στηρίζουν εκείνους που δεν έχουν. Η στήριξη αυτή θα παρέχεται μέχρι το τέλος του 2012, οπότε όλοι οι δήμοι θα πρέπει να έχουν οργανώσει τις απαιτούμενες δομές.

Ειδικότερα, ορίζεται πως «σε δήμους του ίδιου νομού δεν υφίστανται υπηρεσιακές μονάδες, με επάρκεια υλικοτεχνικής υποδομής και προσωπικού, προς άσκηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων που έχουν απονεμηθεί σ' αυτούς, περιλαμβανομένων και των τεχνικών υπηρεσιών, οι σχετικές αρμοδιότητες, σε επίπεδο παροχής πλήρους διοικητικής υποστήριξης, διά των αντίστοιχων υπηρεσιών του, ασκούνται, υποχρεωτικώς, από το δήμο της έδρας του νομού ή από τυχόν υφιστάμενο εγγύτερο δήμο εντός των ορίων του ίδιου νομού. Ο ορισμός του εγγύτερου δήμου γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία εκδίδεται μέχρι 31-10-2010».

Σύμφωνα με τον «Καλλικράτη», στις νέες αρμοδιότητες των δήμων περιλαμβάνονται θέματα πολεοδομικών εφαρμογών και έκδοσης οικοδομικών αδειών, το σύνολο των αρμοδιοτήτων του τομέα κοινωνικής πρόνοι-

ας, καθώς και ένα ευρύ φάσμα στους τομείς έκδοσης σειράς επαγγελματικών αδειών, γεωργίας, κτηνοτροφίας, αλιείας, εκτέλεσης έργων, διασφάλισης συγκοινωνιακών υποδομών, προστασίας της δημόσιας υγείας, περιλαμβανομένης και της μεταφοράς αρμοδιοτήτων από τις ΔΥΠΕ, παιδείας (διά βίου μάθηση, υποστήριξη σχολικών υποδομών), αθλητισμού, πολιτισμού και οργάνωσης και λειτουργίας λαϊκών αγορών.

Στους νησιωτικούς δήμους μεταφέρονται πρόσθετες αρμοδιότητες, με στόχο ο νησιώτης να εξυπηρετείται πληρέστερα στον τόπο διαμονής του, και συγκεκριμένα στους τομείς Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Μεταφορών και Δημοσίων Έργων, Αλιείας, Γεωργίας και Κτηνοτροφίας, Ενέργειας, Εμπορίου και Απασχόλησης και συνεργασίας με το ΕΚΑΒ.

Τι αναλαμβάνουν οι νέοι δήμοι

Οι νέες αρμοδιότητες που αποκτούν οι δήμοι περιγράφονται αναλυτικά ανά τομέα στο νόμο, ενώ σημειώνεται πως η αποκέντρωση αρμοδιοτήτων θα είναι μία διαρκής και δυναμικής διαδικασία, δηλαδή σταδιακά μπορεί να δοθούν και άλλες στους δήμους.

Τομέας Περιβάλλοντος

Εμπλουτίζεται με αρμοδιότητες που αφορούν την έκδοση οικοδομικών αδειών, τον έλεγχο εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος, τον έλεγχο τοπογραφικών διαγραμμάτων, που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποιήσεως και αναλογισμού ή πράξεων εφαρμογής, την επίβλεψη τοπογραφικών μελετών

πράξεων εφαρμογής ΣΠ, την προκαταρκτική ανάπλαση περιοχής, την εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων, που δεν έχουν γενικότερο χαρακτήρα, καθώς και τη διαχείριση στερεών αποβλήτων.

Τομέας Ποιότητας Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων

Περιλαμβάνονται αρμοδιότητες που σχετίζονται, κυρίως, με τη χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας αρτοποιείων, την εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση ανελκυστήρων, τη σύσταση επιτροπής φιλικού διακανονισμού για επίλυση διαφορών μεταξύ προμηθευτών, καταναλωτών και ενώσεων καταναλωτών, τον καθορισμό των προδιαγραφών των στάσεων και των στεγάστρων αναμονής επιβατών των αστικών και υπεραστικών γραμμών, την απαγόρευση της δημιουργίας θέσεων στάθμευσης σε ορισμένους χώρους, την παραλαβή των αποσυρόμενων δικύκλων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων στους δήμους, όπου δεν υπάρχουν υποκαταστήματα του ΟΔΔΥ, τη μελέτη των έργων συντήρησης και τη βελτίωση του δημοτικού οδικού δικτύου, τη μελέτη, την εκτέλεση και την επίβλεψη των εργασιών σήμανσης, σηματοδότησης και ηλεκτροφωτισμού του οδικού δικτύου του δήμου, τον καθορισμό των αστικών γραμμών λεωφορείων, καθώς και της αφετηρίας, της διαδρομής, των στάσεων και του τέρματος των αντίστοιχων γραμμών και τον καθορισμό κομίστρων αστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου.

Τομέας Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης

Εντάσσονται αρμοδιότητες κοινωνικής πρόνοιας, μεταξύ των οποίων για την έκδοση πιστοποιητικών οικονομικής αδυναμίας, τη δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων, ένεκα απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους, τη χορήγηση κάρτας αναπηρίας, την ευθύνη της διαδικασίας καταβολής επιδομάτων σε όσους έχουν σοβαρά προβλήματα υγείας (τυφλοί, κωφάλαλοι, ανασφάλιστοι παραπληγικοί κ.ά.), καθώς και την αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής. Με Προεδρικό Διάταγμα εντός δύο ετών θα ρυθμιστούν θέματα των

Μονάδων Πρωτοβάθμιας Υγείας, με μεταφορά αρμοδιοτήτων του υπουργείου Υγείας στους δήμους, δίνεται η δυνατότητα υλοποίησης προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής, που οργανώνονται από το υπουργείο Υγείας ή άλλα υπουργεία, και ανατίθεται η αρμοδιότητα οργάνωσης της διενέργειας εμβολιασμών, η τήρηση κανόνων υγιεινής των δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων και ο ορισμός ιατρών προς εξέταση επαγγελματιών και εργαζομένων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για τη χορήγηση βιβλιαρίων υγείας.

Τομέας Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού

Αναλαμβάνουν αρμοδιότητες για την εκπόνηση και εκτέλεση προγραμμάτων διά βίου μάθησης, στο πλαίσιο του αντίστοιχου περιφερειακού σχεδιασμού, για τη στέγαση των δημόσιων σχολικών μονάδων, είτε με ανέγερση κτιρίων είτε με μίσθωση, για θέματα σχετικά με τη λειτουργία των σχολείων, τη μεταφορά των μαθητών, την οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων για μαθητές, την κατανομή πιστώσεων στις Σχολικές Επιτροπές για την

επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων, τον καθορισμό κοινωφελούς χρήσης σχολικών κτιρίων σε περίπτωση παύσης της λειτουργίας τους, καθώς και το διορισμό διοικήσεων ιδρυμάτων που χορηγούν υποτροφίες, ενώ με κοινή υπουργική απόφαση θα δοθεί η εποπτεία στους δήμους των εθνικών αθλητικών κέντρων.

Τομέας Αγροτικής Ανάπτυξης, Κτηνοτροφίας και Αλιείας

Ιδρύονται Γραφεία Γεωργικής Ανάπτυξης και απονέμεται σειρά αρμοδιοτήτων, μεταξύ των οποίων είναι η παροχή γνώμης για τον καθορισμό Βιομηχανικών και Επιχειρησιακών Περιοχών (ΒΕΠΕ) και για τη μελέτη των σχετικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η μελέτη και η εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής τοπικής σημασίας, που αφορούν τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και ιδίως αυτών, που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα, καθώς και η άσκηση εποπτείας επί των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ).

Έρχονται αλλαγές δράσεων και στις περιφέρειες

Τα πάνω-κάτω φέρνει ο «Καλλικράτης» και στις αρμοδιότητες των νέων αιρετών περιφερειών. Αγκάθι, ωστόσο, αποτέλεσε το γεγονός πως δεν δόθηκε ο πλήρης έλεγχος και διαχείριση των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, αλλά συμμετοχή στην κατάρτιση και παρακολούθηση των διαδικασιών ένταξης έργων.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νέου νόμου, οι αιρετές περιφέρειες αναλαμβάνουν τις υπηρεσίες, τις αρμοδιότητες και τους πόρους των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που καταργούνται, εκτός από εκείνες που μεταφέρονται στους δήμους, καθώς και κάποιες από τις αρμοδιότητες που ασκούνται σήμερα από την κρατική περιφέρεια ή άλλες κρατικές υπηρεσίες. Όπως στους δήμους, και στην περίπτωση των περιφερειών, κάποιες αρμοδιότητες προβλέπεται άμεση μεταφορά και άσκηση, ενώ για άλλες θα υπάρξει σταδιακή έναρξη της εφαρμογής τους. Ειδικότερα, οι αρμοδιότητες των περιφερειών κατανέμονται σε συγκεκριμένους τομείς δράσης. Οι 9 τομείς αρμοδιοτήτων είναι:

- Προγραμματισμού-Ανάπτυξης
- Γεωργίας-Κτηνοτροφίας
- Φυσικών Πόρων-Ενέργειας-Βιομηχανίας
- Απασχόλησης-Εμπορίου-Τουρισμού

- Μεταφορών-Επικοινωνιών
- Έργων-Χωροταξίας-Περιβάλλοντος
- Υγείας
- Παιδείας-Πολιτισμού-Αθλητισμού
- Πολιτικής Προστασίας και Διοικητικής Μέριμνας

Έτσι, ορίζεται πως οι περιφέρειες αναλαμβάνουν το σύνολο των αρμοδιοτήτων που αφορούν τον αναπτυξιακό περιφερειακό προγραμματισμό με την κατάρτιση και εκτέλεση των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, αλλά και τη συμμετοχή στην εφαρμογή του ΕΣΠΑ 2007-2013. Στις περιφέρειες μεταφέρονται, επίσης, οι αρμοδιότητες των Δημοσίων Υγειονομικών Περιφερειών (ΔΥΠΕ), αρμοδιότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδατικών πόρων, ενώ στον τομέα των έργων απονέμονται αρμοδιότητες, που αφορούν την κατασκευή, συντήρηση και ανακαίνιση οδών και την εκπόνηση σχετικών μελετών. Σημαντικές αρμοδιότητες αποκτούν στον τομέα της ενέργειας, όπως, για παράδειγμα, τη χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας εφεδρικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης ή επέκτασης σταθμού ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Ανατίθεται, επίσης, ο σχεδιασμός, η μελέτη, η κατασκευή και συντήρηση

συγκοινωνιακών, αντιπλημμυρικών, κτιριακών, ηλεκτρομηχανολογικών και λιμενικών έργων, η εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών, η αντιμετώπιση θεμάτων οδικής κυκλοφορίας, καθώς και η διαχείριση ειδικών έργων περιφερειακού επιπέδου που έχουν εκτελεσθεί από τις ΕΥΔΕ.

Οι περιφέρειες αναλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την εκπόνηση, την υλοποίηση και την αξιολόγηση σχεδίων προγραμμάτων και μέτρων ανάπτυξης, το σχεδιασμό, την παρακολούθηση και την υλοποίηση των έργων υποδομής, την ένταξη των επενδυτικών σχεδίων σε προγράμματα γεωργίας και κτηνοτροφίας, την προστασία και ανάπτυξη της φυτικής και ζωικής παραγωγής, καθώς και την καλύτερη οργάνωση των γεωργικών εκμεταλεύσεων. Σε αυτές μεταβιβάζονται, επίσης, η εποπτεία του Γενικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ), του Αρδευτικού Οργανισμού Στυμφαλίας, καθώς και του Οργανισμού Κωπαΐδας. Στα χέρια των περιφερειών περιέρχονται ζητήματα κατάρτισης, λειτουργικής υποστήριξης και θεματικής αναβάθμισης δημοσίων ΙΕΚ, καθώς και η αδειοδότηση πολιτιστικού χαρακτήρα φορέων.

Οι κρατικές διοικήσεις

Στη θέση των σημερινών περιφερειών θα δημιουργηθούν οι 7 Αποκεντρωμένες Κρατικές Διοικήσεις και όπως αναφέρεται στις αρμοδιότητες που θα αναλάβουν:

- ανήκουν οι κρατικές υποθέσεις, οι οποίες ασκούνταν μέχρι σήμερα από τις Διοικητικές Περιφέρειες και λόγω της φύσης τους ή για συνταγματικούς λόγους δεν μπορεί να μεταφερθούν στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση και παραμένουν στην κρατική διοίκηση, π.χ. χωροταξία-πολεοδομία, περιβαλλοντική πολιτική, δασική πολιτική και μεταναστευτική πολιτική,
- εντάσσονται όσες κρατικές αρμοδιότητες σταδιακά αποκεντρώνονται επειδή δεν είναι απαραίτητο να ασκούνται από την κεντρική διοίκηση, διευκολύνοντας την αποτελεσματική άσκηση του επιτελικού, συντονιστικού και ελεγκτικού της ρόλου,
- εντάσσονται, όπου αυτό κριθεί σκόπιμο, και καθ' ύλην αποκεντρωμένες υπηρεσίες των υπουργείων.

Χιλιάδες μετατάξεις φέρνει ο «Καλλικράτης»

Τι προβλέπει ο «Καλλικράτης» για τους εργαζομένους,
τις υπηρεσίες και τις επιχειρήσεις των νέων δήμων

Οι αλλαγές που φέρνει ο «Καλλικράτης» σε επίπεδο συγχωνεύσεων δήμων και αντικατάστασης των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων από την αιρετή περιφερειακή αυτοδιοίκηση είναι λογικό να επηρεάζουν και την τύχη χιλιάδων απασχολούμενων στους ΟΤΑ. Με δεδομένο, άλλωστε, ότι με το νόμο επιχειρείται η μεταφορά μεγάλου φάσματος αρμοδιοτήτων από την Κρατική Περιφέρεια προς την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, ενώ παράλληλα σειρά αρμοδιοτήτων που ασκούσαν μέχρι τώρα από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις περιέρχονται στους δήμους, ήταν λογικό να ληφθεί μέριμνα, ώστε να εξασφαλισθεί η κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών των φορέων και να συνδυαστεί με την κατά το δυνατό εξυπηρέτηση του μεταφερόμενου και μετατασσόμενου προσωπικού. Υποχρεωτικές, αλλά και εθελούσιες μετατάξεις

Προς την κατεύθυνση αυτή, αφενός, μεν, δόθηκε η δυνατότητα εθελούσιων μετατάξεων, όπου αυτό ήταν δυνατό, και, αφετέρου, λήφθηκε μέριμνα, ώστε το προσωπικό, ανεξαρτήτως φορέα απασχόλησης, να παραμείνει στην πόλη όπου ήδη εργάζεται, για να μην προκληθούν οικογενειακά, κοινωνικά κ.λπ. προβλήματα λόγω μετακινήσεων. Πάντως, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι μετατάξεις του προσωπικού είναι, κατά κύριο λόγο, υποχρεωτικές, πράγμα που υπαγο-

ρεύθηκε από την υποχρέωση άμεσης συγκρότησης των υπηρεσιών και την κατά το δυνατό αδιάκοπη παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Η ανάγκη της επίσπευσης των διαδικασιών στελέχωσης των υπηρεσιών είναι και εκείνη που υπαγορεύει τη μετατάξη του προσωπικού, καταρχήν, σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις, οι οποίες, εν συνεχεία, θα προβλεφθούν και θα ενταχθούν στους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας των φορέων κατά την κατάρτιση ή τροποποίησή τους.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά την κατάταξη προσωπικού συνενοούμενων δήμων και κοινοτήτων σε νεοσύστατους δήμους, αυτή επέρχεται αυτοδικαίως, με την ίδια σχέση εργασίας και συνεπάγεται την κατάληψη αντίστοιχων κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα θέσεων. Για το σκοπό αυτό εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οικείου δημάρχου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και επακολουθεί κατάταξη σε συνιστώμενες θέσεις, στο πλαίσιο κατάρτισης των νέων Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας.

Αυτοδίκαια και σε αντίστοιχες θέσεις κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα γίνεται και η μεταφορά προσωπικών καταργούμενων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στις συνιστώμενες Περιφέρειες της αντίστοιχης χωρικής αρμοδιότητας. Το ανωτέρω προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπαγόταν πριν από

την κατάταξή του στην περιφέρεια.

Πιο σύνθετα είναι τα πράγματα για τη μετάταξη τακτικού προσωπικού από τις υπηρεσίες των Περιφερειών του Κράτους στις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις της αντίστοιχης χωρικής αρμοδιότητας. Σε πρώτο στάδιο, που χρονικά αναφέρεται στο τρέχον έτος (2010), κατά το οποίο δεν έχουν συγκροτηθεί ακόμα οι Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις, παρέχεται η δυνατότητα εθελούσιας μετάταξης του προσωπικού οργανικών μονάδων των Κρατικών Περιφερειών, των οποίων αρμοδιότητες απονέμονται στις Περιφέρειες. Η σχετική απόφαση θα έχει ισχύ από 1-7-2011, εν όψει του γεγονότος ότι έκτοτε ασκούνται οι αρμοδιότητες που περιέρχονται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση στις Περιφέρειες.

Εάν διαπιστωθεί ότι το εκουσίως μεταταχθέν προσωπικό δεν επαρκεί για την άσκηση των απονεμόμενων αρμοδιοτήτων, ακολουθούνται δύο διακριτές οδοί. Ειδικότερα, εάν η απονομή αρμοδιοτήτων αφορά το σύνολο συγκεκριμένου τομέα (όχι μεμονωμένες αρμοδιότητες), η ανάγκη άμεσης και ολοκληρωμένης άσκησης των αρμοδιοτήτων αυτών προσδίδει στη μετάταξη και του λοιπού απαραίτητου προσωπικού υποχρεωτικό χαρακτήρα.

Αν όμως μεταβιβάζονται συγκεκριμένες μόνον αρμοδιότητες από μια δέσμη αρμοδιοτήτων, οι οποίες δεν απαιτούν τη μεταφορά του συνόλου των υπαλλήλων της επίμαχης οργα-

νικής μονάδας στην Περιφέρεια, το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι εκείνο που αποφασίζει, πλέον, ποιοι υπάλληλοι θα μεταταχθούν στην αντίστοιχη Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση. Η επιλογή γίνεται με βάση κριτήρια που έχουν στόχο να μη διαταραχθεί η προσωπική, οικογενειακή και κοινωνική ζωή του προσωπικού, όπως ο τόπος κατοικίας, η οικογενειακή κατάσταση, τυχόν σοβαρά προβλήματα υγείας, συνεκτιμωμένων και των ετών υπηρεσίας. Σε κάθε περίπτωση, το ανωτέρω προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπαγόταν πριν από τη μετάταξή του στην Περιφέρεια. Τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές, καθώς και τα πάσης φύσεως επιδόματα διατηρούνται ως προσωπική διαφορά.

Αντίστοιχη διαδικασία προβλέπεται για το προσωπικό που μετατάσσεται στους δήμους με σκοπό την άσκηση αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται σ' αυτούς από τις καταργούμενες νομαρχίες, αναλόγως με το αν οι αρμοδιότητες αυτές αφορούν το σύνολο συγκεκριμένου τομέα ή είναι μεμονωμένες. Επισημαίνεται ότι η μετάταξη του προσωπικού αφορά το δήμο της έδρας του νομού, σε μία επιπλέον προσπάθεια να ελαχιστοποιηθούν οι μετακινήσεις προσωπικού, εφόσον ο δήμος της έδρας θα κληθεί μεταβατικά να εξυπηρετήσει και τους λοιπούς δήμους του νομού μέχρι αυτοί να στελεχωθούν με το απαραίτητο προσωπικό για την άσκηση των απονεμόμενων αρμοδιοτήτων.

Και σ' αυτή την περίπτωση το μεταταχθέν προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπαγόταν πριν από τη μεταφορά του στο δήμο, ενώ τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές, καθώς και τα πάσης φύσεως επιδόματα διατηρούνται ως προσωπική διαφορά. Ειδικά, δε, σε ό,τι αφορά το προσωπικό που υπηρετούσε με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στα ΚΕΠ των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων μετατάσσεται, με την ίδια σχέση εργασίας, στο δήμο όπου αυτά λειτουργούσαν.

Τέλος, το προσωπικό των καταργούμενων Τμημάτων Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΥΔΚ) των

κρατικών περιφερειών μετατάσσεται αυτοδικαίως σε υφιστάμενες ή ιδρυόμενες Τεχνικές Υπηρεσίες των δήμων της έδρας του αντίστοιχου νομού. Η ρύθμιση αφορά το τεχνικό και γεωτεχνικό προσωπικό των εν λόγω οργανικών μονάδων (γεωλόγοι, μηχανικοί όλων των κλάδων, εργοδηγοί κ.λπ.), το οποίο άλλωστε και θα κληθεί να ασκήσει τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες. Να σημειωθεί ότι ο νόμος αναφέρεται στο προσωπικό το οποίο υπηρετούσε στα Τμήματα Τεχνικών Υπηρεσιών κατά την 1-1-2010.

Αλλαγές για τους εργαζομένους όμως φέρνει και ο δραστικός περιορισμός του αριθμού των ΝΠΔΔ και των επιχειρήσεων των δήμων.

Συγκεκριμένα, τα 6.000 ΝΠΔΔ και επιχειρήσεις που υπάρχουν σήμερα περιορίζονται σε λιγότερα από 2.000, ενώ τα περίπου 60.000 μέλη των διοικήσεων των Διοικητικών Συμβουλίων των δημοτικών επιχειρήσεων των ΟΤΑ μειώνονται κατά 40.000. Παράλληλα με τη μείωση του αριθμού τους εξορθολογίζεται και το καθεστώς λειτουργίας τους και καλύτερης κατανομής του προσωπικού τους με διατήρηση όλων των θέσεων εργασίας. Στο εξής δίδεται η δυνατότητα σε κάθε δήμο για:

Δύο νομικά πρόσωπα, ένα για τις προνοιακές-κοινωνικές υπηρεσίες και για θέματα παιδείας και ένα για τις αθλητικές-πολιτιστικές δραστηριότητες, ενώ εάν ο δήμος διαθέτει κοινωνική επιχείρηση, τότε μπορεί να έχει έως ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Σε δήμους με πληθυσμό άνω των 300.000 κατοίκων μπορούν να λειτουργούν έως δύο νομικά πρόσωπα για κάθε έναν από τους αναφερόμενους τομείς αρμοδιοτήτων.

Ενα Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου για τη διοίκηση και διαχείριση ζώνης λιμένα (λιμενικά ταμεία).

Τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου που περιέρχονται στο νέο δήμο συγχωνεύονται υποχρεωτικά σ' ένα νομικό πρόσωπο για κάθε κατηγορία. Επίσης, λαμβάνεται πρόνοια ώστε το προσωπικό των νομικών προσώπων που συγχωνεύονται να καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό του νέου νομικού προσώπου που προκύπτει από τη συγχώνευση, με την ίδια σχέση εργασίας.

Ειδικά για τις σχολικές επιτροπές

λαμβάνεται πρόνοια ώστε σε κάθε δήμο να συγχωνευθούν δύο νομικά πρόσωπα, ένα για τις σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας και ένα για τις σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Στους δήμους με πληθυσμό άνω των 300.000 κατοίκων μπορούν να συσταθούν αντίστοιχες σχολικές επιτροπές για καθεμία δημοτική κοινότητα που προέρχεται από τα πρώην δημοτικά διαμερίσματα στα οποία διαιρούνταν οι μεγάλοι δήμοι.

Ως προς τις επιχειρήσεις προβλέπεται ότι κάθε δήμος μπορεί να έχει:

- α)** μία κοινωφελή επιχείρηση,
- β)** μία Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ),
- γ)** μία επιχείρηση με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, εφόσον λειτουργούσαν αντίστοιχες στους συνενόμενους δήμους και
- δ)** μία δημοτική ανώνυμη εταιρεία, εφόσον είχαν συσταθεί στους συνενόμενους δήμους, ενώ εξακολουθεί να συμμετέχει στις λοιπές ανώνυμες εταιρείες κατά τις διατάξεις του ΚΔΚ.

Παράλληλα: Οι κοινωφελείς επιχειρήσεις των ΟΤΑ που συνενώνονται σ' ένα νέο δήμο, καθώς και οι μονομετοχικές ανώνυμες εταιρείες, συγχωνεύονται υποχρεωτικά σε μία επιχείρηση, ενώ το προσωπικό των επιχειρήσεων που συγχωνεύονται μεταφέρεται στη νέα επιχείρηση και κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις. Για τυχόν πλεονάζον προσωπικό παρέχεται η δυνατότητα να μεταφερθεί σε άλλα νομικά πρόσωπα του δήμου, με την ίδια σχέση εργασίας.

Τα νομαρχιακά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και οι υπηρεσίες τους καταργούνται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας των νέων περιφερειών και μαζί με το προσωπικό τους περιέρχονται στην Περιφέρεια. Κάθε Περιφέρεια μπορεί να συνιστά ή να συμμετέχει σε μία επιχείρηση, η οποία έχει τη μορφή της αναπτυξιακής ανωνύμου εταιρείας, με αποκλειστικό αντικείμενο την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των περιφερειών, την προώθηση της επιχειρηματικής, της οικονομικής και γενικότερα της βιώσιμης ανάπτυξής της.

ΤΡΕΙΣ ΠΥΛΩΝΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Εκ βάθρων αλλαγές στην εποπτεία των ΟΤΑ

Με στόχο τον καλύτερο έλεγχο και διαφάνεια κατά τη λειτουργία των ΟΤΑ θεσπίζεται νέο σύστημα εποπτείας, με τη σύσταση αυτοτελών υπηρεσιών εποπτείας της Αυτοδιοίκησης, διευρύνεται ο ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον έλεγχο των δήμων, ενώ είναι πλέον υποχρεωτική η ανάρτηση στο Διαδίκτυο όλων των αποφάσεων των ΟΤΑ.

Μέχρι σήμερα η άσκηση της εποπτείας γινόταν από το γενικό γραμματέα της Περιφέρειας, ο οποίος ήταν μετακλητός υπάλληλος διορισμένος από την εκάστοτε κυβέρνηση, καθώς και από επιτροπές που προέβλεπαν ο δημοτικός και νομαρχιακός Κώδικας. Με τον «Καλλικράτη» προβλέπεται η ίδρυση μιας ειδικής κρατικής υπηρεσίας με αποκλειστική αρμοδιότητα τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των δήμων και των περιφερει-

ών, χωρίς, ωστόσο, να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους.

Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας

Ειδικότερα θα συσταθούν επτά Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας –μία στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Κρατικής Διοίκησης. Αυτές θα είναι αρμόδιες για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των ΟΤΑ και για τον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών και θα οργανωθούν με βάση τη λειτουργική αυτοτέλεια, απεξαρτημένες από οποιαδήποτε δυνατότητα κρατικής παρέμβασης.

Οι υπηρεσίες θα διαρθρώνονται στις εξής διευθύνσεις:

- α. Γενικών Υποθέσεων,
- β. Οικονομικών Υποθέσεων και
- γ. Τεχνικών Υποθέσεων

Στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ θα αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο αποφάσεις που αφορούν μεταξύ άλλων:

- πράξεις κανονιστικού περιεχομένου,
- αναθέσεις έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών,
- αγορά και εκποίηση ακινήτων,
- κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων,
- επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων,
- σύναψη κάθε μορφής συμβάσεων,
- σύναψη δανείων
- διαδικασίες κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Επίσης, θα αποστέλλονται προς έλεγχο νομιμότητας οι αποφάσεις των επιχειρήσεων των δήμων και των περιφερειών, πλην των ανώνυμων εταιρειών στις οποίες οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν έχουν την πλειοψηφία, που αφορούν **α)** αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, **β)** εκποίηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων και **γ)** λήψη δανείων.

Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ, εξάλλου, θα μπορεί στο πλαίσιο του έργου της να ενεργεί επιτόπιους ελέγχους.

Η στελέχωση των υπηρεσιών μπορεί να γίνει με μετάταξη από υπαλλήλους Περιφερειών υπό ορισμένες προϋποθέσεις, όπως να είναι κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης Διοικητικού, με πτυχίο Νομικής, Οικονο-

μικού, Πολυτεχνείου. Μπορεί, επίσης, να γίνει με αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ελεγκτής νομιμότητας

Ο επικεφαλής αυτών των υπηρεσιών –ο ελεγκτής νομιμότητας– θα είναι ανώτατος επί θητεία υπάλληλος, ο οποίος θα επιλέγεται με διαφανή και αξιοκρατική διαδικασία και θα διαθέτει αυξημένα προσόντα.

Ειδικότερα, ο ελεγκτής νομιμότητας: Είναι ανώτατος υπάλληλος, που διορίζεται με πενταετή θητεία ως προϊστάμενος της ΑΥΕ ΟΤΑ και λαμβάνει αποδοχές υπαλλήλου με βαθμό 1ης κατηγορίας ειδικών θέσεων.

Η επιλογή του γίνεται από το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.).

Αν ο ελεγκτής νομιμότητας είναι μόνιμος δημόσιος υπάλληλος και επιβληθεί σ' αυτόν η ποινή της οριστικής παύσης, απολύεται από τη θέση τού ελεγκτή νομιμότητας.

Ελέγχει τη νομιμότητα των αποφάσεων εντός αποκλειστικής προθεσμίας 40 ημερών και εκδίδει υποχρεωτικά ειδική πράξη. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η απόφαση είναι παράνομη, τότε την ακυρώνει.

Μπορεί αυτεπαγγέλτως να ακυρώσει οποιαδήποτε απόφαση για λόγους νομιμότητας μέσα σε προθεσμία δύο μηνών αφότου η απόφαση έχει δημοσιευθεί ή εκδοθεί.

Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων, των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών και των συνδέσμων για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή την ανάρτησή της στο Διαδίκτυο ή από την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής. Ο ελεγκτής νομιμότητας αποφαινεται σε 2 μήνες.

Ο ελεγκτής νομιμότητας συντάσσει στο τέλος κάθε έτους έκθεση στην οποία καταγράφει το έργο της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ. Η έκθεση κοινοποιείται στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και στο Συνήγορο του Πολίτη.

Συστήνεται ειδική επιτροπή, η οποία μπορεί να καταλογίζει αστική ευθύ-

νη σε οποιονδήποτε έχει ζημιώσει με δόλο ή βαριά αμέλεια το δήμο, την περιφέρεια ή το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, τα οποία και υποχρεούνται να αποζημιώσει. Για τη διενέργεια έρευνας πρέπει να γίνει σχετική αίτηση από τον αντίστοιχο οργανισμό ή και από οποιοδήποτε πολίτη.

Μπορεί να επιβάλει την πειθαρχική ποινή της αργίας ή της έκπτωσης από τα καθήκοντα στους αιρετούς με αιτιολογημένη απόφαση, αν έχουν διαπράξει σοβαρή παράβαση των καθηκόντων τους ή υπέρβαση της αρμοδιότητάς τους από δόλο ή βαριά αμέλεια. Σοβαρή παράβαση καθήκοντος, που προκαλεί την έκπτωση, θεωρείται και η αδικαιολόγητη απουσία από 3 συνεχόμενες συνεδριάσεις του οργάνου στο οποίο έχει εκλεγεί κάποιος.

Αυτοδίκαιη έκπτωση αιρετών

Στο πλαίσιο αυτό ορίζονται σαφώς και οι προϋποθέσεις για αυτοδίκαιη έκπτωση αιρετού. Συγκεκριμένα, οι δήμαρχοι, οι περιφερειάρχες, οι δημοτικοί και περιφερειακοί σύμβουλοι, οι σύμβουλοι των δημοτικών και τοπικών ενοτήτων και οι τοπικοί εκπρόσωποι εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους:

- α.** Αν στερηθούν τη διαχείριση της παρουσίας τους με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.
- β.** Αν στερηθούν τα πολιτικά τους δικαιώματα με αμετάκλητη δικαστική απόφαση.
- γ.** Αν καταδικαστούν με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ως αυτουργοί ή συμμετοχοί σε κακούργημα ή σε οποιαδήποτε ποινή για σοβαρά ποινικά αδικήματα, τα οποία περιγράφονται περιοριστικά στο νόμο, καθώς και για παράβαση καθήκοντος ανεξάρτητα από την πρόκληση ή μη οικονομικής βλάβης στο δήμο.

Εξάλλου, όταν γίνεται παραπομπή για κακούργημα με αμετάκλητο βούλευμα ή με απευθείας κλήση, κατά της οποίας έχει εξαντληθεί το δικαίωμα προσφυγής, ο ελεγκτής νομιμότητας οφείλει να θέσει τον εγκαλούμενο σε κατάσταση αργίας, η οποία διατηρείται σε περίπτωση έκδοσης καταδικαστικής απόφασης του ποινικού δικαστηρίου. Εάν εκδοθεί αθωωτική απόφαση, η αργία αίρεται αυτοδικαίως και θεωρείται ως μηδέποτε

επιβληθείσα. Με τη ρύθμιση αυτή, όσο και με εκείνη της αυτοδίκαιης έκπτωσης, που γίνεται με πράξη του ελεγκτή νομιμότητας, αποτρέπεται περιπτώσεις μη νόμιμης άσκησης της αντίστοιχης αρμοδιότητας από το γενικό γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία, προσθέτως, δεν λειτουργούσε πάντοτε υπό καθεστώς ίσης μεταχείρισης, πράγμα το οποίο είχε επισημανθεί στο παρελθόν.

Επέκταση ελέγχων από το Ελεγκτικό Συνέδριο

Ο ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου αναβαθμίζεται και επεκτείνεται.

Προληπτικός έλεγχος: Οι δαπάνες όλων των δήμων, ανεξαρτήτως πληθυσμού, των περιφερειών και όλων των δημοτικών επιχειρήσεων υπάγονται στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κατασταλτικός έλεγχος: Το Ελεγκτικό Συνέδριο διεξάγει τακτικό ετήσιο δειγματοληπτικό έλεγχο και εάν χρειαστεί και έκτακτο γενικό ή θεματικό.

Προσυμβατικός έλεγχος: Το Ελεγκτικό Συνέδριο πραγματοποιεί προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας σε συμβάσεις τις οποίες συνάπτουν οι δήμοι, οι περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα, καθώς και οι επιχειρήσεις τους, εφόσον υπερβαίνουν το ποσό των 100.000 ευρώ, έναντι του 1.000.000 ευρώ που ίσχυε μέχρι σήμερα.

Έλεγχος είσπραξης εσόδων: Ο επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου έχει τη δυνατότητα, εάν διαπιστώσει αδράνεια, να ορίσει ημερομηνία είσπραξης των εσόδων και σε περίπτωση παρατεταμένης αδράνειας που οφείλεται σε δόλο ή βαριά αμέλεια να παραπέμψει τους αιρετούς στην αρμόδια επιτροπή για καταλογισμό της ζημίας που προξένησαν και τους υπαλλήλους στο Ελεγκτικό Συνέδριο, επίσης, για καταλογισμό της ζημίας που προξένησαν.

Όλες οι αποφάσεις στο Διαδίκτυο

Τέλος, για κάθε όργανο των δήμων, των περιφερειών και των Νομικών Προσώπων τους εισάγεται υποχρέωση ανάρτησης κάθε απόφασής τους στο Διαδίκτυο, προκειμένου αυτή να είναι εκτελεστή, με μόνη εξαίρεση τα θέματα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή απορρήτου.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΟΤΑ

Βασικές πηγές χρηματοδότησης

Φόρος Εισοδήματος, ΦΠΑ, ΦΑΠ

Ριζικές αλλαγές στα οικονομικά των νέων ΟΤΑ φέρνει ο «Καλλικράτης», συνδέοντας στο εξής άμεσα τους πόρους τους με την πορεία συγκεκριμένων φόρων.

Ειδικότερα, από το 1989 ετέθη σε ισχύ το μοντέλο άμεσης χρηματοδότησης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από θεσμοθετημένους, υπέρ αυτής, πόρους του κρατικού προϋπολογισμού. Οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) λειτούργησαν επιτυχημένα για μια 20ετία, είναι όμως πλέον εμφανή τα σημάδια «κόπωσης» τους.

Στο πλαίσιο υλοποίησης της νέας αρχιτεκτονικής της Αυτοδιοίκησης της χώρας επιχειρείται, μέσω του «Καλλικράτη», ο εκσυγχρονισμός τους.

Επαναπροσδιορίζονται, δηλαδή, οι πηγές και τα ποσοστά εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού που θα τροφοδοτούν τους ΚΑΠ των νέων διευρυμένων δήμων. Στόχος η ενίσχυση της οικονομικής αυτοτέλειάς τους μέσω της χρησιμοποίησης σύγχρονων και δυναμικών φόρων του κρατικού προϋπολογισμού.

Από τους παλαιούς πόρους, που συνιστούσαν έσοδα των ΚΑΠ των δήμων, διατηρείται ο Φόρος Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προ-

σώπων (ΦΕΦΝΠ) και ως νέες πηγές ορίζονται ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) και ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας (ΦΑΠ).

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου Εσωτερικών, ο νέος τρόπος χρηματοδότησης δήμων και περιφερειών θα λειτουργήσει προς όφελός τους, καθώς ενδεχομένως θα οδηγήσει ακόμη και σε αύξηση των κονδυλίων που λαμβάνουν. Όπως τονίζεται από το υπουργείο το σημαντικότερο πλεονέκτημα της νέας αρχιτεκτονικής είναι ότι δημιουργεί ισχυρούς αναπτυξιακούς θεσμούς σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο επίπεδο, τέτοιους που μπορούν να δημιουργήσουν προστιθέμενη αξία.

Η συγκρότηση και λειτουργική αυτοδυναμία των νέων δήμων και περιφερειών, δηλαδή, έχει στόχο να τους καταστήσει ικανούς να λαμβάνουν τοπικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες, να μοχλεύσουν κεφάλαια, να προσελκύσουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις, να καταστούν ο βασικός συντελεστής της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης.

Κρατική επιχορήγηση δήμων

Ειδικότερα, βάσει των νέων ρυθμί-

σεων, οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) των δήμων θα προέρχονται από τις παρακάτω πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού:

α) το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (ΦΕΦΝΠ), σε ποσοστό 20% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού,

β) το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), σε ποσοστό 12% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού,

γ) το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας σε ποσοστό 50% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων.

Αντιστοίχως οι ΚΑΠ των περιφερειών προέρχονται από:

α) το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (ΦΕΦΝΠ), σε ποσοστό 2,40% επί των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού,

β) το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) σε ποσοστό 4% επί των συνολικών ετήσιων εισπράξεων.

Τόσο στους δήμους όσο και στις περιφέρειες, δηλαδή, δημιουργείται ένα χρηματοδοτικό μείγμα που

μπορεί να καλύψει τις ανάγκες τους σε βάθος χρόνου και παράλληλα να αντέξει στις διακυμάνσεις της οικονομικής συγκυρίας.

Ταυτόχρονα, και με σκοπό τη διασφάλιση της οικονομικής επάρκειας των νέων διευρυμένων δήμων, προβλέπεται ότι το κόστος των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται σε αυτούς, κατά το έτος της μεταφοράς τους, θα καλυφθεί μέσω αύξησης των ποσοστών των εσόδων των ΚΑΠ, που προέρχονται από το ΦΕΦΝΠ και από το ΦΠΑ, από τους δύο, δηλαδή, πιο δυναμικούς φόρους του κρατικού προϋπολογισμού. Η αύξηση όμως αυτή θα –και αν– καθορίζεται με Προεδρικό Διάταγμα, κατόπιν πρότασης των υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών.

Παράλληλα, γίνεται πρόβλεψη για το μέρος των ΚΑΠ που θα διατίθεται προς κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών των δήμων.

Συγκεκριμένα, τα δύο τρίτα (2/3) των εσόδων από το ΦΕΦΝΠ και τα έσοδα από το ΦΠΑ και το ΦΑΠ προορίζονται για κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών και το υπόλοιπο ένα τρίτο (1/3) των εσόδων από το ΦΕΦΝΠ προορίζεται για κάλυψη επενδυτικών δαπανών.

Η απόδοση από τον κρατικό προϋπολογισμό πραγματοποιείται, σε σχετικούς λογαριασμούς στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, βάσει των προεκτιμώμενων εσόδων του και η τελική εκκαθάριση γίνεται με βάση τα απολογιστικά στοιχεία εσόδων του αντίστοιχου οικονομικού έτους.

Η κατανομή από τους λογαριασμούς αυτούς πραγματοποιείται με αποφάσεις του υπουργού Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Ο τρόπος και η διαδικασία κατανομής των ΚΑΠ, που προορίζονται για κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών, καθώς και επενδυτικών δαπανών προσδιορίζονται με κοινές αποφάσεις των υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, όπως δημογραφικών, γεωμορφολογικών, κοι-

νωνικών, διοικητικών, οικονομικών, περιλαμβανομένου και του στοιχείου της διοικητικής υποστήριξης που παρέχεται από δήμο προς εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών άλλων δήμων.

Σύνδεση φορολογικής προσπάθειας με φόρους ειδικής διάθεσης

Με το νέο οικονομικό σύστημα προβλέπεται ένα ποσοστό της αύξησης των εσόδων του ΦΠΑ, που πραγματοποιείται στα διοικητικά όρια ενός δήμου, να θεωρείται τοπικό έσοδο και να χρηματοδοτεί δημοτικές υπηρεσίες κοινωνικής αλληλεγγύης. Με αυτό τον τρόπο γίνεται προσπάθεια να ενταχθεί τόσο ο δήμος όσο και οι δημότες του στη διαδικασία ελέγχου της βεβαίωσης, είσπραξης αλλά και της διάθεσης των δημοσίων και ιδιαίτερα των τοπικών δημοσίων εσόδων. Για τον ίδιο λόγο ορίζεται ποσοστό 20% επί του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας (ΦΑΠ), που αποτελεί πόρο των ΚΑΠ, ως τοπικό έσοδο των δήμων, ανάλογα με τα έσοδα του φόρου που εισπράττονται στη διοικητική τους περιφέρεια.

Ο τρόπος απόδοσης του πόρου στους δήμους καθορίζεται με κοινή απόφαση των υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών.

Το 20% του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας, ως τοπικό φορολογικό έσοδο, χρηματοδοτεί δράσεις που αφορούν σε παρεμβάσεις στον πολεοδομικό ιστό και στο δομημένο περιβάλλον του δήμου.

Με τη θέσπιση των συγκεκριμένων διατάξεων, ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας αποκτά εν μέρει ανταποδοτικό χαρακτήρα, καθώς τα ποσά που καταβάλλονται από τις φορολογούμενες μονάδες αξιοποιούνται άμεσα. Η συμμετοχή των δήμων στα έσοδα του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας αποτελεί, επίσης, ένα βήμα προς το ευρωπαϊκό κεκτημένο, αφού ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες αποτελεί έσοδο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σύνδεση Ετήσιου Προγράμματος Δράσης με τον προϋπολογισμό

Αναβαθμίζεται και ολοκληρώνεται η διαδικασία του επιχειρησιακού προγραμματισμού των δήμων και η

σύνδεση του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης με τον προϋπολογισμό και το τεχνικό πρόγραμμα. Σκοπός των ετήσιων προγραμμάτων δράσης είναι η εξειδίκευση και ο λεπτομερέστερος προγραμματισμός των δράσεων που προβλέπεται από το πενταετές, πλέον, επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Με το ετήσιο πρόγραμμα δράσης, η διοίκηση ενός δήμου και οι δημότες μπορούν πλέον να συνδέουν τις δραστηριότητες που θα εκτελέσουν οι δημοτικές υπηρεσίες με τις δαπάνες που προβλέπονται στον προϋπολογισμό, καθώς και να προϋπολογίσουν το αναμενόμενο προϊόν των προγραμματιζόμενων δραστηριοτήτων. Ο προϋπολογισμός, πέρα από τη βασική λειτουργία του ως εργαλείο ελέγχου και εξουσιοδότησης της διαχείρισης, αποτελεί μαζί με το ετήσιο πρόγραμμα δράσης το εργαλείο του ετήσιου προγραμματισμού της δράσης του δήμου.

Έως τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους ολοκληρώνονται οι διαδικασίες για τη σύνταξη προσχεδίου του ΕΠΔ και του προϋπολογισμού και οι διαδικασίες διαβούλευσης.

Ελεγχος του προϋπολογισμού ανά τρίμηνο

Ενσωματώνεται, για πρώτη φορά, η διοικητική και οικονομική πληροφόρηση με την καθιέρωση ενός ελαχίστου συστήματος εσωτερικής πληροφόρησης της διοίκησης του δήμου, μέσω της τριμηνιαίας έκθεσης της οικονομικής επιτροπής προς το δημοτικό συμβούλιο για την πορεία υλοποίησης του προϋπολογισμού.

Ταμειακή υπηρεσία σε όλους τους δήμους

Παράλληλα, σε όλους τους δήμους η ταμειακή τους λειτουργία θα διεξάγεται από ειδική υπηρεσιακή μονάδα, η οποία αποτελεί μέρος της οικονομικής υπηρεσίας και συνιστάται με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας. Η σύσταση ίδιας ταμειακής υπηρεσίας είναι πλέον υποχρεωτική σε όλους τους δήμους, ανεξαρτήτως του πληθυσμού τους ή των εσόδων τους, και έχει σκοπό την επίτευξη της διαφάνειας και της αποτελεσματικότερης διαχείρισης στα οικονομικά τους.

Πρόγραμμα εξυγίανσης για **ΥΠΕΡ**χρεωμένες δημοτικές ενότητες και **δήμους**

Με δεδομένο το δημοσιονομικό πρόβλημα της χώρας, αλλά και το γεγονός ότι η Αυτοδιοίκηση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του δημόσιου τομέα, ελήφθη μέριμνα μέσω του «Καλλικράτη» ώστε οι νέοι δήμοι και περιφέρειες που θα προκύψουν να είναι ισχυρότεροι και απαλλαγμένοι από παθογένειες του παρελθόντος, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν με επιτυχία στις αυξημένες απαιτήσεις του νέου ρόλου

περιφέρειας δεν εκφράζουν μόνο τη βούλησή τους για εξυγίανση της οικονομικής τους κατάστασης, αλλά διατυπώνουν, προγραμματίζουν και εμπλέκονται στη διαδικασία αντιμετώπισής της, ώστε σε σύντομο χρονικό διάστημα να μπορέσουν να αξιοποιήσουν το σύνολο των συγκριτικών πλεονεκτημάτων τους και να αναλάβουν πρωτοβουλίες με αντικείμενο την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών τους.

ρειών για την ένταξή τους στο Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης γίνεται αποδεκτή εφόσον συντρέχει μία από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

1) Οι ετήσιες υποχρεώσεις του δήμου, της δημοτικής ενότητας ή της περιφέρειας σε τοκοχρεολύσια υπερβαίνουν το 20% των τακτικών τους εσόδων. Για την περίπτωση των τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων ο δείκτης αυτός προκύπτει με βάση τα οικονομικά στοιχεία της 31/12/2010 του αντίστοιχου

- Το Πρόγραμμα διαχειρίζεται από Εποπτική Επιτροπή
- Δημιουργείται Λογαριασμός Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης, που χρηματοδοτείται από τους ΚΑΠ και χρηματοδοτεί μέρος των χρεών

τους. Για το λόγο αυτό κρίθηκε απαραίτητη η εφαρμογή Ειδικού Προγράμματος Εξυγίανσης, σε δημοτικές ενότητες, δήμους και περιφέρειες, όπου αξιολογείται ότι υπάρχουν ιδιαίτερα οξυμμένα οικονομικά προβλήματα.

Στο Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης εντάσσονται οι δήμοι και οι περιφέρειες ύστερα από σχετικό αίτημά τους, ενώ απαραίτητη προϋπόθεση είναι να υπάρχει απόφαση με αυξημένη πλειοψηφία (3/5) του δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου. Κρίνεται, επίσης, αναγκαία η εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης του δήμου ή της περιφέρειας από ορκωτούς ελεγκτές, καθώς και η εκπόνηση από το δήμο ή την περιφέρεια συγκεκριμένου προγράμματος εξυγίανσης με μέτρα, δράσεις και χρονοδιάγραμμα. Με τον τρόπο αυτό ο δήμος ή η

Προϋποθέσεις ένταξης στο Πρόγραμμα Εξυγίανσης

Οι προϋποθέσεις για να ενταχθεί ένας δήμος ή μία περιφέρεια στο πρόγραμμα εξυγίανσης είναι αντικειμενικές, διαφανείς και εκ των προτέρων γνωστές. Για το λόγο αυτό, χρησιμοποιούνται οι διεθνώς αποδεκτοί δείκτες, δηλαδή η σχέση των τοκοχρεολυσίων με τα τακτικά έσοδα ή του συνολικού χρέους με τα συνολικά έσοδα του δήμου ή της περιφέρειας. Στο Πρόγραμμα οι δήμοι μπορούν να ενταχθούν είτε κατόπιν δικής τους αίτησης είτε κατόπιν σχετικής απόφασης του υπουργού Εσωτερικών.

Αίτηση δήμου για ένταξη στο Πρόγραμμα

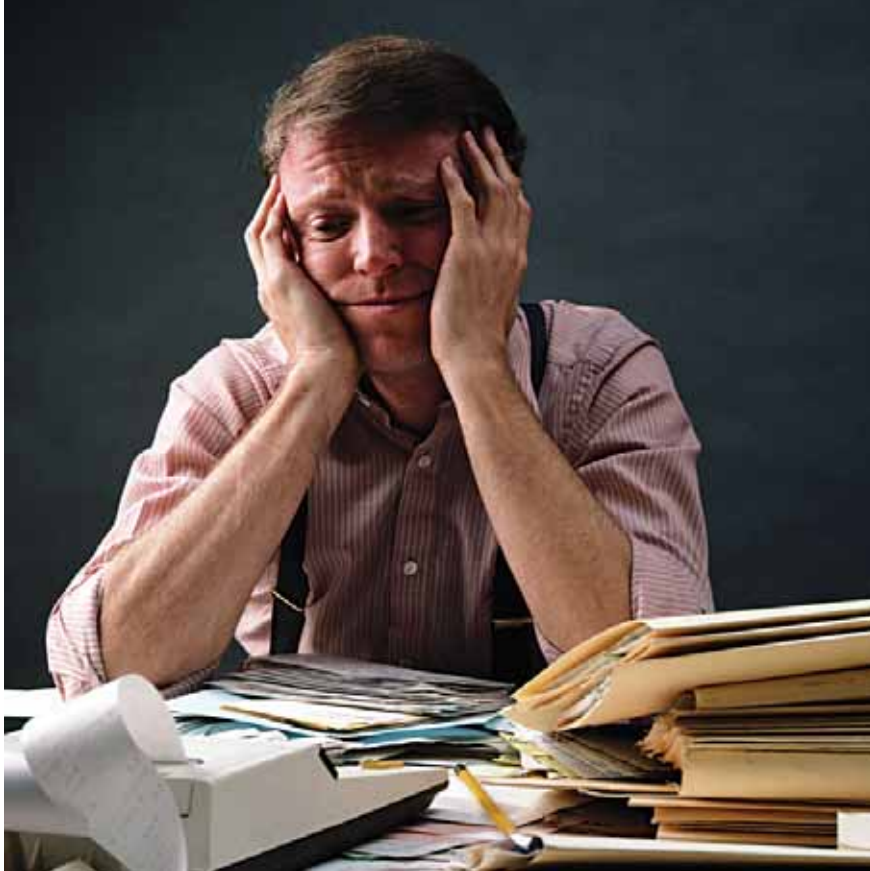
Στην πρώτη περίπτωση αίτηση των ενδιαφερόμενων δήμων ή περιφε-

με την τοπική ή δημοτική κοινότητα συνενωμένου ΟΤΑ.

2) Το συνολικό χρέος της δημοτικής ενότητας, του δήμου ή της περιφέρειας υπερβαίνουν συγκεκριμένο ποσοστό των τακτικών τους εσόδων. Ως συνολικό χρέος θεωρούνται οι συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους. Για την περίπτωση των δημοτικών ενότητων, ο δείκτης αυτός προκύπτει με βάση τα οικονομικά στοιχεία της 31/12/2010 του αντίστοιχου με τη δημοτική ενότητα συνενωμένου ΟΤΑ.

Ένταξη στο Πρόγραμμα με απόφαση υπουργού

Για ένταξη ενός ΟΤΑ στο Πρόγραμμα χωρίς την υποβολή σχετικού αιτήματος από τον ίδιο θα πρέπει με βάση

τα στοιχεία του υπουργείου Εσωτερικών, τα οποία παρέχονται από τη Διεύθυνση Οικονομικών των ΟΤΑ του υπουργείου, να προκύπτει η ανάγκη αξιολόγησης της οικονομικής κατάστασης του δήμου ή της περιφέρειας. Στη συνέχεια, συντάσσεται έκθεση αξιολόγησης από ορκωτούς ελεγκτές, εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος. Η έκθεση αυτή αξιολογείται από Ελεγκτική Επιτροπή και στην περίπτωση που στο δήμο ή την περιφέρεια συντρέχουν οι προϋποθέσεις που έχουν ήδη προαναφερθεί εντάσσονται στο Πρόγραμμα και σε δύο μήνες από την ένταξή τους σ' αυτό καταθέτουν επιχειρησιακό πρόγραμμα εξυγίανσης. Μάλιστα, δίδεται η δυνατότητα στον υπουργό Εσωτερικών να απαγορεύσει τις προλήψεις ή το δανεισμό του δήμου.

Χρηματοδότηση από ΚΑΠ και ίδια έσοδα για τον περιορισμό του ελλείμματος

Η ένταξη ενός ΟΤΑ στο ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης δίνει τη δυνατότητα σε συγκεκριμένα δικαιώματα και υποχρεώσεις. Όσοι ενταχθούν θα έχουν πρόσβαση στο Λογαριασμό Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης, που θα δημιουργηθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, και θα χρηματοδοτείται από τους ΚΑΠ.

Με κοινή απόφαση των υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, έπειτα

από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και της Ένωσης Περιφερειών, θα ρυθμισθούν οι λεπτομέρειες σχετικά με τη σύσταση, λειτουργία και διαχείριση του λογαριασμού.

Έσοδα, όμως, που θα χρηματοδοτήσουν τον περιορισμό του ελλείμματος των δήμων ή των περιφερειών, εκτός από το Λογαριασμό Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης, μπορεί, επίσης, να είναι μέρος ή το σύνολο των εσόδων συμπεριλαμβανομένης και της ΣΑΤΑ. Παράλληλα, θα υπάρξει συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής του προγράμματος, όπως, επίσης, και τεχνική υποστήριξη, όπου και όποτε αυτό κριθεί αναγκαίο. Τέλος, η Ελεγκτική Επιτροπή θα ενημερώνει το υπουργείο Εσωτερικών για την εξέλιξη του προγράμματος με ετήσιες αναφορές.

Εξυγίανση και σε ζημιογόνες δημοτικές επιχειρήσεις

Για την αποφυγή διατήρησης ζημιογόνων δημοτικών επιχειρήσεων ή στην προσπάθεια εξυγίανσης και των νομικών προσώπων των δήμων επεκτείνεται η εφαρμογή των διατάξεων του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα για τις Α.Ε. και στις κοινωφελείς επιχειρήσεις, σύμφωνα με τις οποίες δημοτικές ή περιφερειακές επιχειρήσεις που σε τρεις συνεχείς εταιρικές χρήσεις, μετά διετία από την ίδρυσή τους, είναι ζημιογόνες, λύονται υποχρεωτικώς, όπως, επίσης, και στην

περίπτωση που τα ίδια κεφάλαια δημοτικής ή περιφερειακής επιχείρησης μειώνονται κάτω του 50% του μετοχικού κεφαλαίου.

Οροι και κανόνες για δανεισμό

Μία από τις σημαντικές καινοτομίες του σχεδίου «Καλλικράτης» είναι ότι δεν φροντίζει μόνο για την εξυγίανση των δήμων και των περιφερειών, αλλά παράλληλα δημιουργεί τις βάσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξή τους. Για πρώτη φορά τίθενται κανόνες και καθορίζεται το πλαίσιο στο οποίο θα κινηθεί η πιστοληπτική πολιτική των δήμων.

Ως βασικές προϋποθέσεις για να μπορέσει ένας δήμος να καταφύγει σε δανεισμό θεωρούνται:

- α)** το προϊόν του δανεισμού να χρηματοδοτεί αποκλειστικά επενδύσεις ή το χρέος του δήμου,
- β)** η σχέση τοκοχρεολυσίων/ετήσιων τακτικών εσόδων και
- γ)** η σχέση συνολικού χρέους/συνολικών ετησίων εσόδων.

Ειδικότερα, πρέπει:

α) Το ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης κάθε δήμου ή περιφέρειας να μην υπερβαίνει το 20% των ετήσιων τακτικών του εσόδων.

β) Το συνολικό χρέος του δήμου και της περιφέρειας που προβαίνει σε δανεισμό να μην υπερβαίνει ποσοστό των συνολικών εσόδων του.

Επίσης, θεσμοθετούνται κανόνες διαφάνειας στις προπληρωμές από τους ΚΑΠ των δήμων. Με τον τρόπο αυτό ελαχιστοποιούνται οι πιέσεις, αλλά και οι τριβές μεταξύ αιρετών και υπουργείου Εσωτερικών και δημιουργείται ένα εκ των προτέρων γνωστό και αντικειμενικό πλαίσιο. Οι προϋποθέσεις για να λάβει ένας δήμος προπληρωμή, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το 150% του ύψους της μηνιαίας τακτικής επιχορήγησής του από τους ΚΑΠ, είναι τρεις:

α) ο δήμος να έχει εξαντλήσει το σύνολο των δημοσιονομικών του δυνατοτήτων

β) το αντικείμενο της προπληρωμής να αφορά κάλυψη ανελαστικής δαπάνης

γ) να υπάρχει δυνατότητα οικονομικής αναπλήρωσης της προπληρωμής εντός ενός οικονομικού έτους.

ΚΕΔΚΕ:

Το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει καμία δεσμευτική διάταξη για το περιεχόμενο, τη χρονική διάρκεια, το ύψος της χρηματοδότησης, αλλά και τις διαδικασίες κατάρτισης του επιχειρησιακού σχεδίου

ΕΛΛ.Α.Δ.Α.:

Το νέο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ και αναπτυξιακό πρόγραμμα της **Αυτοδιοίκησης**

Μετά το ΕΠΤΑ και το «Θησέα» η Αυτοδιοίκηση εισέρχεται στην εποχή του προγράμματος ΕΛΛ.Α.Δ.Α. (Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκηση Αυτοδιοίκησης). Πρόκειται για το νέο αναπτυξιακό εργαλείο, το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 281 του νομοσχεδίου, καταρτίζεται προκειμένου να υποστηριχθούν οι νέοι δήμοι και οι περιφέρειες, να ενισχυθεί η περιφερειακή ανάπτυξη και η άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων. Ως εδώ καλώς έχει. Ωστόσο, το μεγάλο θέμα είναι ότι το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει καμία δεσμευτική διάταξη για το περιεχόμενο, τη χρονική διάρκεια, το ύψος της χρηματοδότησης, αλλά και τις διαδικασίες κατάρτισης του επιχειρησιακού σχεδίου.

Προβλέπει μόνο τις πηγές χρηματοδότησης –χωρίς ποσά– και εξουσιοδοτικές διατάξεις για τα υπόλοιπα. Η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών υποστηρίζει ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν θα πρέπει να έχει κανένα λόγο ανησυχίας ως προς το πρόγραμμα οικονομικής στήριξης, καθώς αυτό διασφαλίζεται με την κατοχύρωση πόρων και τη διασύνδεσή τους με δυναμικούς φόρους, όπως ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας και ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας.

Όπως δήλωσε κατά την παρουσίαση του προγράμματος και ο ίδιος ο υπουργός Εσωτερικών Γιάννης Ραγκούσης, το πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α. διασφαλίζει τη συμμετοχή της ίδιας της Αυτοδιοίκησης και προβλέπει συγκεκριμένες δράσεις που θα συμβάλουν με νέους πια όρους στην ανα-

πτυξιακή επανεκκίνηση της χώρας. Και εδώ ακριβώς είναι και το ανησυχητικό, ότι δηλαδή η χρηματοδότηση του προγράμματος θα γίνει τελικά από τους πόρους της Αυτοδιοίκησης, τους οποίους, ειρήσθω εν παρόδω και σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας (Ν.3845/2010), την τριετία 2011-2013 θα μειωθούν κατά 1.500 εκατ. ευρώ.

Δίκαιες επομένως οι ενστάσεις και οι ανησυχίες της Αυτοδιοίκησης, διότι εξ αυτού κρίνεται το μέλλον του «Καλλικράτη».

Όπως, λοιπόν, τόνισε ο Ν. Κακλαμάνης στο έκτακτο συνέδριο της ΚΕΔΚΕ: «Το νομοσχέδιο προβλέπει μόνο τις πηγές χρηματοδότησης, χωρίς ποσά και εξουσιοδοτικές διατάξεις για τα υπόλοιπα. Υπενθυμίζουμε την αρχική δέσμευση του υπουργείου Εσω-

τερικών για 4 δισ. ευρώ μόνο για την Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση και θέλουμε να υπογραμμίσουμε ότι για εμάς είναι κρίσιμο ζήτημα η πρόβλεψη της χρηματοδότησης των νέων δήμων από τα ΠΕΠ. Τα ποσά είναι απαραίτητα για να χρηματοδοτηθούν: οι τοπικές δημόσιες επενδύσεις, για τα έργα τεχνικής υποδομής που θα συγκροτήσουν αναπτυξιακά τους νέους δήμους, η οργάνωση και η ηλεκτρονική διακυβέρνηση των νέων δήμων, η συμπλήρωση των κτιριακών υποδομών και του εξοπλισμού τους».

Παράλληλα, ο κ. Κακλαμάνης σημείωσε ότι η ΚΕΔΚΕ ποτέ δεν ρωτήθηκε για το επιχειρησιακό σχέδιο ΕΛΛ.Α.Δ.Α. «και μας ανησυχεί ιδιαίτερα ότι το νομοσχέδιο προβλέπει συγχρηματοδότησή του από τους ΚΑΠ, με απλή γνώμη της ΚΕΔΚΕ. Ούτε καν σύμφωνη γνώμη της ΚΕΔΚΕ».

«Έχουμε πλήρη πρόταση, κατέληξε, για το περιεχόμενο του επιχειρησιακού και τους πόρους που απαιτούνται. Δεν μένει παρά να συμφωνήσουμε στη χρηματοδότησή του και αυτό πρέπει να γίνει τώρα».

Οι τρεις βασικοί άξονες του ΕΛΛ.Α.Δ.Α.

Το ολοκληρωμένο σχέδιο του αναπτυξιακού προγράμματος ΕΛΛ.Α.Δ.Α. θα πρέπει να έχει καταρτιστεί, μετά από γνώμη της ΚΕΔΚΕ και της ΕΝΑΕ, μέχρι το τέλος Οκτωβρίου του 2010. Το πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α. αποτελείται, σύμφωνα με το άρθρο 281 του προσχεδίου νόμου, από τρεις βασικούς άξονες, στους οποίους υπάρχουν συγκεκριμένες προβλέψεις για την αναπτυξιακή πορεία των νέων δήμων και περιφερειών που προκύπτουν από το πρόγραμμα «Καλλικράτης»:

Ο πρώτος άξονας έχει ως κορμό του επιχειρησιακά προγράμματα, όπως «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση» του ΕΣΠΑ 2007-2013, στο μέρος που αφορούν τους δήμους και τις περιφέρειες.

Ο δεύτερος άξονας σχετίζεται το Εθνικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Αυτοδιοίκησης –το οποίο λειτουργεί συμπληρωματικά με το ΕΣΠΑ– και χρηματοδοτεί μη επιλέξιμα από το

ΕΣΠΑ έργα και δράσεις. Η χρηματοδότηση του προγράμματος θα προέλθει από εθνικούς πόρους –που έτσι και αλλιώς διαθέτει το κράτος για δραστηριότητες αρμοδιότητας δήμων και περιφερειών–, καθώς και από θεσμοθετημένους πόρους της Αυτοδιοίκησης. Το ποσοστό συμμετοχής της Αυτοδιοίκησης θα καθοριστεί με υπουργική απόφαση, η οποία θα διαμορφωθεί αφού καταθέσουν τις σχετικές προτάσεις τους η ΚΕΔΚΕ και η ΕΝΑΕ.

Ο τρίτος άξονας έχει στόχο του την αξιοποίηση και αναδιάρθρωση των ανθρωπίνων πόρων, δηλαδή, πρώτον, να αναδειχθούν και να αξιοποιηθούν οι ικανότητες του υπηρετούντος προσωπικού και, δεύτερον, να σχεδιαστεί η στελέχωση με το αναγκαίο επιστημονικό προσωπικό των νέων διοικητικών δομών.

Αποπληρωμή έργων

Η διαδικασία αποπληρωμής των έργων και των μελετών που είναι σε εξέλιξη και χρηματοδοτούνται μέχρι το τέλος του 2010 θα προσδιοριστεί με σχετική υπουργική απόφαση. Σ' αυτή θα καθορίζονται τόσο οι διαδικασίες μεταφοράς των πιστώσεων των υπουργείων όσο και το σύνολο των πιστώσεων που θα πρέπει να μεταφερ-

θούν ως ποσοστό του εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Επίσης, με κοινή απόφαση των υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομίας, η οποία θα πρέπει να έχει εκδοθεί μέχρι το τέλος του 2010, καθορίζονται το περιεχόμενο, οι πόροι, το σύστημα διοίκησης, οι διαδικασίες κατάρτισης και τα κριτήρια ένταξης του Εθνικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Αυτοδιοίκησης ΕΛΛ.Α.Δ.Α.

Υπεύθυνος του ΕΛΛ.Α.Δ.Α. ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Εσωτερικών

Το πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α. διαχειρίζεται Επιτροπή Παρακολούθησης, η οποία θα συγκροτηθεί με απόφαση του υπουργού Εσωτερικών. Ως πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης θα ορίζεται ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Εσωτερικών, ενώ μέλη ορίζονται στελέχη των αρμόδιων υπηρεσιών του υπουργείου, των συμμετεχόντων στη χρηματοδότηση του προγράμματος υπουργείων και εκπρόσωποι των κεντρικών συλλογικών οργάνων της αυτοδιοίκησης (ΚΕΔΚΕ και ΕΝΑΕ). Με την ίδια υπουργική απόφαση θα προσδιορίζεται η αποστολή της Επιτροπής Παρακολούθησης και θα περιγράφεται ο τρόπος αξιολόγησης του προγράμματος.

Τι προβλέπει ο «Καλλικράτης» για την καταστατική θέση των αιρετών

**Δήμαρχοι, αντιδήμαρχοι και πρόεδροι
δημοτικών συμβουλίων δεν
θα λαμβάνουν πλέον έξοδα παράστασης,
αλλά «αντιμισθία».**

**Η αντιμισθία θα έχει ως μέτρο σύγκρισης το
μισθό του γενικού γραμματέα υπουργείου και
θα κλιμακώνεται ανάλογα με το πληθυσμό
κάθε αυτοδιοικητικής μονάδας.**

Με το νέο θεσμικό πλαίσιο αναστέλλεται κάθε επαγγελματική δραστηριότητα των δημάρχων κατά τη διάρκεια της θητείας τους σε δήμους άνω των 25.000 κατοίκων, ενώ τίθενται σημαντικοί περιοριστικοί όροι για μια σειρά από ζητήματα.

Οι επίμαχες ρυθμίσεις προκαλούν σε μεγάλο βαθμό προβλήματα στους δημάρχους, οι οποίοι θεωρούν ότι πρέπει να ασκούν και τα επαγγελματικά τους καθήκοντα. Το βασικό επιχείρημα είναι ότι η ισχύς αυτού του μέτρου αποσύρθηκε ως ατελέσφορη στην περίπτωση των βουλευτών, και άρα αυτό πρέπει κάτι να διδάξει τους σημερινούς νομοθέτες. Το δεύτερο

επιχείρημα είναι ότι με αυτήν τη ρύθμιση εκτοπίζονται από το χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρόσωπα που έχουν μια επιτυχημένη επαγγελματική πορεία, την οποία δεν επιθυμούν να εγκαταλείψουν.

Η κυβέρνηση υποστηρίζει ότι ο νέος νόμος επιτυγχάνει τον εξορθολογισμό των αποδοχών των αιρετών για τις υπηρεσίες που προσφέρουν, ενώ επιλύει το πρόβλημα με τις αποδοχές όσων είναι υπάλληλοι του δημόσιου τομέα, καθώς θα είναι υποχρεωμένοι να λαμβάνουν άδεια άνευ αποδοχών από την υπηρεσία τους.

Αντιμισθία δημάρχων

Σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο πέμπτο κεφάλαιο του νόμου, οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι και οι

πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων, αντί των εξόδων παράστασης που τους καταβάλλονται μέχρι σήμερα, θα λαμβάνουν, πλέον, αντιμισθία.

Ειδικότερα, η αντιμισθία των δημάρχων σε δήμους με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων κατοίκων είναι ισόποση με το σύνολο των πάσης φύσεως αποδοχών του γενικού γραμματέα υπουργείου, των δημάρχων των δήμων με πληθυσμό από είκοσι χιλιάδες έως εκατό χιλιάδες κατοίκους είναι ισόποση με το 80% των ανωτέρω αποδοχών και των δημάρχων των δήμων με πληθυσμό κάτω των είκοσι χιλιάδων κατοίκων είναι ισόποση με το 60% των ανωτέρω αποδοχών.

Σημειωτέον ότι οι αποδοχές του γενικού γραμματέα υπουργείου σήμερα ανέρχεται στις 5.981 ευρώ.

Αντιμισθία αντιδημάρχων

Οι αντιδήμαρχοι λαμβάνουν το 50% της αντιμισθίας που αναλογεί στο δήμαρχο, ενώ οι πρόεδροι των δημοτικών συμβουλίων λαμβάνουν το 40% αυτής. Η αντιμισθία που δικαιούνται τα αιρετά όργανα των δήμων, τα οποία χαρακτηρίζονται ως Άτομα με Αναπηρίες, προσαυξάνεται κατά είκοσι τοις εκατό.

Οι αιρετοί –δήμαρχοι, αντιδήμαρχοι και πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων– οι οποίοι είναι υπάλληλοι του δημοσίου τομέα ή ΔΕΚΟ ή ΝΠΔΔ θα πρέπει να επιλέξουν είτε την αντιμισθία είτε τις αποδοχές της θέσης που κατέχουν. Οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι, καθώς και οι πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων και οι σύμβουλοι που έχουν περισσότερα από ένα αξιώματα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση θα είναι

υποχρεωμένοι να εισπράττουν την αντιμισθία μόνον από ένα αξίωμα.

Αντίστοιχοι οι κανόνες και στις Περιφέρειες

Αντίστοιχες ρυθμίσεις υφίστανται και για τους περιφερειάρχες, τους αντιπεριφερειάρχες και τους πρόεδρους των περιφερειακών συμβουλίων, οι οποίοι λαμβάνουν αντιμισθία. Η αντιμισθία του περιφερειάρχη είναι ισόποση με τις κάθε είδους αποδοχές του γενικού γραμματέα υπουργείου. Στον αντιπεριφερειάρχη και στον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου καταβάλλεται αντιμισθία ίση με το 75% της αντιμισθίας του περιφερειάρχη. Επίσης, τα αιρετά όργανα της περιφέρειας που δικαιούνται αντιμισθίας εφόσον χαρακτηρίζονται ως Άτομα με Αναπηρίες λαμβάνουν προσαύξηση κατά είκοσι τοις εκατό. Οι περιφερειάρχες, οι αντιπεριφερειάρχες και οι πρόεδροι περιφερειακών συμβουλίων, οι οποίοι είναι υπάλληλοι του δημόσιου τομέα ή ΔΕΚΟ ή ΝΠΔΔ, θα πρέπει να επιλέγουν είτε την αντιμισθία είτε τις αποδοχές της θέσης που κατέχουν.

Υποχρεωτική άδεια για τους αιρετούς δημοσίου υπαλλήλους

Στους δημάρχους, αντιδημάρχους και προέδρους δημοτικών συμβουλίων όλων των δήμων, καθώς και στους προέδρους συνδέσμων των οποίων ο πληθυσμός των μελών του συνολικά είναι άνω των διακοσίων χιλιάδων κατοίκων και είναι δημόσιοι υπάλληλοι (περιλαμβανομένων και όσων υπηρετούν στα σώματα ασφαλείας ή είναι υπάλληλοι του δημοσίου τομέα), χορηγείται άδεια για όλο το διάστημα της θητείας τους.

Οι ρυθμίσεις αυτές εφαρμόζονται και για όσους είναι γιατροί του ΕΣΥ, μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων και ΕΠΤΕΙ περιλαμβανομένων και του ειδικού και επιστημονικού προσωπικού, καθώς και για αναπληρωτές καθηγητές μέσης εκπαίδευσης και δικηγόρους με σχέση έμμισθης εντολής.

Σε περίπτωση επιλογής της αντιμισθίας, η άδεια που παίρνει ο αιρετός είναι άνευ αποδοχών. Οι παραπάνω ρυθμίσεις εφαρμόζονται και ως προς το Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης.

Την ειδική αυτή άδεια λαμβάνουν υποχρεωτικά οι αιρετοί δημόσιοι υπάλληλοι ανεξαρτήτως υποβολής σχετικής αίτησης. Το χρονικό διάστημα χρήσης της θεωρείται πραγματικός χρόνος υπηρεσίας για όλα τα υπαλληλικά, εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα που απορρέουν.

Οι εισφορές επί των αποδοχών της θέσης των αιρετών των δήμων, στους οποίους χορηγείται ειδική άδεια και είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι του δημόσιου τομέα και αντιστοιχούν στον ασφαλισμένο αιρετό, βαρύνουν τον προϋπολογισμό του οικείου δήμου, ενώ οι τυχόν εισφορές που αντιστοιχούν στον εργοδότη βαρύνουν τον προϋπολογισμό του φορέα από τον οποίο προέρχεται.

Δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι των φορέων του δημόσιου τομέα με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και εάν υπηρετούν, εκλεγόμενοι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, καθώς και πρόεδροι δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων ή εκπρόσωποι τοπικών κοινοτήτων, διαρκούς της θητείας τους, δεν μετατίθενται ούτε αποσπώνται εκτός των διοικητικών ορίων του

δήμου στον οποίο έχουν εκλεγεί.

Οι υπάλληλοι αυτοί εφόσον υπηρετούν στα διοικητικά όρια άλλου δήμου έπειτα από αίτησή τους μετατίθενται ή αποσπώνται εκεί όπου έχουν εκλεγεί. Αντίστοιχες ρυθμίσεις υφίστανται, ως προς τη λήψη της ειδικής άδειας κατά τη διάρκεια της θητείας των αιρετών της περιφέρειας, για τους περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες και προέδρους περιφερειακού συμβουλίου που είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι του δημόσιου τομέα.

Ειδικά στα μέλη της οικονομικής επιτροπής και των λοιπών διοικητικών επιτροπών της περιφέρειας, τα οποία έχουν τις ανωτέρω ιδιότητες χορηγείται από την υπηρεσία τους ειδική άδεια έως εξήντα ημέρες το χρόνο για την άσκηση των καθηκόντων τους.

Επίσης, στους επικεφαλής των περιφερειακών παρατάξεων χορηγείται από την υπηρεσία τους ειδική άδεια τριάντα εργάσιμων ημερών επιπλέον της κανονικής αδειάς. Ιδιαίτερη πρόνοια υπάρχει για τη χορήγηση άδειας απουσίας των μελών των περιφερειακών συμβουλίων, που είναι δημόσιοι υπάλληλοι προκειμένου να διασφαλιστεί η παρουσία τους στις συνεδριάσεις του συμβουλίου. Στους περιφερειακούς συμβούλους και στα μέλη της οικονομικής και των λοιπών διοικητικών επιτροπών που υπηρετούν ως υπάλληλοι στον ιδιωτικό τομέα καταβάλλεται από την περιφέρεια αποζημίωση που αντιστοιχεί στις μεικτές αποδοχές, συμπεριλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών, αναλογικά για κάθε ημέρα απουσίας, προκειμένου και αυτοί να μπορούν ακώλυτα να μετάσχουν στις συνεδριάσεις του συμβουλίου.

Οι βασικοί άξονες της νέας δομής

«Η δημιουργία και η αποτελεσματική λειτουργία ενός ισχυρού αυτοδιοικητικού θεσμού, με πλειάδα αρμοδιοτήτων και αναπτυξιακές ευθύνες, φέρνει κοντά στους πολίτες τη διοίκηση, ώστε να πάψουν να υποχρεώνονται να απευθύνονται στο κέντρο για πολλές σημαντικές υποθέσεις τους».

Αυτός ο στόχος υποστηρίζει η κυβέρνηση ότι θα επιτευχθεί με την αναδόμηση του δεύτερου βαθμού Αυτοδιοίκησης και τη διεύρυνσή του σε περιφερειακό επίπεδο.

Οι οργανισμοί της δευτεροβάθμιας Αυτοδιοίκησης, από τις σημερινές 54 Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, τις 3 διευρυμένες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα 19 Επαρχεία, ένα σύνολο 76 διοικητικών ενοτήτων, εξελίσσονται σε Αιρετές Περιφέρειες, σε αριθμό αντίστοιχο των σημερινών 13 κρατικών περιφερειών.

Η δομή και ο τρόπος οργάνωσης του δεύτερου βαθμού Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης προσδιορίζεται στο τρίτο μέρος του νόμου.

Περιφερειάρχης, αντιπεριφερειάρχης, περιφερειακό συμβούλιο, οικονομική επιτροπή και εκτελεστική επιτροπή αποτελούν τα βασικά κεντρικά όργανα της νέας περιφερειακής δομής. Το έργο του περιφερειάρχη υποστηρίζεται από τους αντιπεριφερειάρχες, οι οποίοι εκλέγονται άμεσα κατ'αντιστοιχία προς τον αριθμό των περιφερειακών ενοτήτων. Αξίζει να υπογραμμιστεί ότι οι αντιπεριφερειάρχες δεν καταλαμβάνουν θέση περιφερειακού συμβούλου, ο αριθμός τους μπορεί να προσαυξηθεί κατά

τρεις με απόφαση που λαμβάνει ο ίδιος ο περιφερειάρχης.

Σε ό,τι αφορά το περιφερειακό συμβούλιο ο αριθμός των μελών του εξαρτάται από τον πληθυσμό κάθε περιφέρειας. Συγκεκριμένα, περιφέρειες με πληθυσμό έως 300.000 κατοίκους αποτελούνται από 41 μέλη, περιφέρειες με πληθυσμό από 300.001 έως 800.000 κατοίκους από 51 μέλη, σε περιφέρειες άνω των 800.000 κατοίκων εκλέγονται 71 μέλη. Ειδικά για το περιφερειακό συμβούλιο της Περιφέρειας Αττικής προβλέπεται επιπλέον εκπροσώπηση με συνολικά 101 μέλη. Επίσης, το περιφερειακό συμβούλιο Νοτίου Αιγαίου αποτελείται από 51 μέλη.

Ο περιφερειάρχης, οι αντιπεριφερει-

άρχες και τα μέλη του περιφερειακού συμβουλίου εκλέγονται με άμεση ψηφοφορία. Όπως και στην περίπτωση των δημοτικών αρχών, οι εκλογές θα διεξάγονται πλέον ανά πενταετία. Οι αιρετοί θα αναλαμβάνουν καθήκοντα την 1η Σεπτεμβρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών και η θητεία τους θα λήγει την 31η Αυγούστου του πέμπτου έτους. Ειδικά για την πρώτη μεταβατική φάση οι 13 περιφέρειες, που συνιστώνται, αρχίζουν να λειτουργούν από την εγκατάσταση των αρχών τους, οι οποίες θα προκύψουν από τις περιφερειακές εκλογές του Νοεμβρίου 2010 και θα αναλάβουν καθήκοντα την 1η Ιανουαρίου 2011.

Το επαγγελματικό ασυμβίβαστο ισχύει και για την εκλογή περιφερειάρχη.

Στο άρθρο 119 προβλέπεται ότι κατά τη διάρκεια της θητείας του περιφερειάρχη αναστέλλεται η άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητάς του. Η εκλογή του περιφερειάρχη, των αντιπεριφερειάρχων περιφερειακών ενότητων και των μελών του περιφερειακού συμβουλίου γίνεται κατά συνδυασμούς.

Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει:

- α) Έναν υποψήφιο περιφερειάρχη.
- β) Τους υποψήφιους αντιπεριφερειάρχες σε αριθμό ίσο με τον αριθμό των περιφερειακών ενότητων.
- γ) Υποψήφιους περιφερειακούς συμβούλους σε αριθμό ίσο, τουλάχιστον, με τον αριθμό των εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας, με δυνατότητα προσαύξησης του αριθμού αυτού μέχρι πενήντα τοις εκατό (50%).

Ο αριθμός των υποψηφίων περιφερειακών συμβούλων κάθε συνδυασμού από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του περιφερειακού συμβουλίου. Ο αριθμός των περι-

την επόμενη Κυριακή ανάμεσα μόνο στους υποψηφίους περιφερειάρχες των δύο συνδυασμών που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους.

Περιφερειακό διακυβερνητικό σύστημα

Ο ρόλος του περιφερειάρχη θα είναι ενισχυμένος στο νέο περιφερειακό «διακυβερνητικό» σύστημα. Μεταξύ άλλων θα εκτελεί τις αποφάσεις του περιφερειακού συμβουλίου, της εκτελεστικής επιτροπής και της οικονομικής επιτροπής, θα είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών της περιφέρειας, θα υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει η περιφέρεια, θα συνιστά ομάδες εργασίας και ομάδες διοίκησης έργου, από μέλη του περιφερειακού συμβουλίου, και θα μπορεί να μεταβιβάζει την άσκηση αρμοδιοτήτων του σε μέλη του περιφερειακού συμβουλίου.

Σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο, ο περιφερειάρχης θα είναι υποχρεωμένος να προσέρχεται μία φορά κατ' έτος στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, όπου και θα

λειτουργούν στα όρια της περιφερειακής τους ενότητας.

- Θα εκτελούν τις αποφάσεις του περιφερειάρχη, του περιφερειακού συμβουλίου και της οικονομικής επιτροπής, που αφορούν την περιφερειακή ενότητα, όπου είναι κατά τόπο αρμόδιοι.
- Θα ασκούν όλες τις αρμοδιότητες που τους μεταβιβάζει ο περιφερειάρχης.
- Θα προεδρεύουν του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας της περιφερειακής ενότητας.

Το περιφερειακό συμβούλιο ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που ανήκουν στην Περιφέρεια, εκτός από εκείνες που έχουν ανατεθεί με ρητή διάταξη σε άλλο όργανο της Περιφέρειας ή έχουν μεταβιβαστεί από το ίδιο το συμβούλιο σε επιτροπή του.

Περιφερειακό Συμβούλιο

Το Περιφερειακό Συμβούλιο θα συγκροτείται δύο φορές στο διάστημα της πενταετούς θητείας των περιφερειακών οργάνων: Για την εκλογή του προεδρείου του θα συνέρχεται την

Οι νέες περιφέρειες προέρχονται από τη συνένωση των υφισταμένων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, οι οποίες καταργούνται.

φερειακών συμβούλων θα εξαρτάται από τον πληθυσμό κάθε περιφερειακής ενότητας.

Επιτυχών θα θεωρείται ο συνδυασμός που πλειοψήφησε με ποσοστό τουλάχιστον μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό (50%+1 ψήφο) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων.

Τα 3/5 των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου καταλαμβάνει ο επιτυχών συνδυασμός και τα δύο πέμπτα 2/5 οι επιλαχόντες, ανάλογα με τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν. Στην περίπτωση που κανένας συνδυασμός δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των έγκυρων ψηφοδελτίων, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται

παρουσιάζει τον ετήσιο απολογισμό πεπραγμένων του. Ο ετήσιος απολογισμός θα κοινοποιείται και στον υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Αντιπεριφερειάρχες

Με απόφαση του περιφερειάρχη όλοι οι αντιπεριφερειάρχες θα αναλαμβάνουν συγκεκριμένους τομείς αρμοδιοτήτων. Οι άμεσα εκλεγόμενοι αντιπεριφερειάρχες έχουν επιπλέον αρμοδιότητες.

Μεταξύ αυτών είναι και οι εξής:

- Θα διευθύνουν και θα εποπτεύουν τις υπηρεσίες της περιφέρειας που

πρώτη Κυριακή του Σεπτεμβρίου, της έναρξης της περιφερειακής περιόδου, και την πρώτη Κυριακή του μηνός Μαρτίου του τρίτου έτους αυτής. Το συμβούλιο εκλέγει ανάμεσα στα μέλη του, χωριστά και με μυστική ψηφοφορία, τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και το γραμματέα του. Ο πρόεδρος προέρχεται από την πλειοψηφία, ενώ ο αντιπρόεδρος και ο γραμματέας από τις παρατάξεις της μειοψηφίας.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο είναι αρμόδιο ιδίως για:

- α) την έγκριση-παρακολούθηση του επιχειρησιακού προγράμματος,
- β) την έγκριση και παρακολούθηση αναπτυξιακών προγραμμάτων,

- γ) την έγκριση του προϋπολογισμού και του απολογισμού της περιφέρειας,
- δ) την επιβολή τελών, εισφορών και δικαιωμάτων,
- ε) την απαλλοτρίωση ακινήτων,
- στ) την εκποίηση, ανταλλαγή και δωρεά ακινήτων, καθώς και τη σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων,
- ζ) την αγορά, παραχώρηση χρήσης, μίσθωση και εκμίσθωση κινητών και ακινήτων,
- η) τη σύναψη δανείων,
- θ) την πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων προσωπικού της περιφέρειας,
- ι) το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων και προμηθειών.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά τουλάχιστον μία φορά το μήνα. Οι συνεδριάσεις του γίνονται στο κατάστημα της έδρας της Περιφέρειας και είναι δημόσιες. Το συμβούλιο μπορεί να συνεδριάσει σε άλλο τόπο μετά από απόφαση του συμβουλίου.

Εκτελεστική Επιτροπή

Η Εκτελεστική Επιτροπή αποτελείται από τον περιφερειάρχη ως πρόεδρο και τους αντιπεριφερειάρχες. Χαρακτηρίζεται ως συλλογικό συντονιστικό και εκτελεστικό όργανο της Περιφέρειας και παρακολουθεί την εφαρμογή της περιφερειακής πολιτικής σε όλους τους τομείς αρμοδιότητας της Περιφέρειας, καθώς και την εφαρμογή του προγράμματος περιφερειακής ανάπτυξης. Η Εκτελεστική Επιτροπή ασκεί μεταξύ άλλων τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Συντονίζει την κατάρτιση και έχει την ευθύνη της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος της Περιφέρειας.
- Καταρτίζει και εισηγείται στο Περιφερειακό Συμβούλιο τα τομεακά προγράμματα δράσης και έχει την ευθύνη της υλοποίησής τους.
- Συντάσσει και εισηγείται προς το Περιφερειακό Συμβούλιο τις προβλεπόμενες εκθέσεις πεπραγμένων.
- Έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού.
- Παρακολουθεί, αξιολογεί και συντονίζει τη δράση των υπηρεσιών της

Περιφερειάρχης, αντιπεριφερειάρχες, περιφερειακό συμβούλιο, οικονομική επιτροπή και εκτελεστική επιτροπή αποτελούν τα βασικά κεντρικά όργανα της νέας περιφερειακής δομής και εκλέγονται με άμεση ψηφοφορία.

περιφέρειας.

- Εισηγείται στο Περιφερειακό Συμβούλιο σχέδιο χάρτας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των πολιτών και μεριμνά για την έκδοση, ενημέρωση και διακίνηση οδηγού του πολίτη για τις παρεχόμενες υπηρεσίες της Περιφέρειας σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
- Εισηγείται το σχέδιο του κανονισμού πληροφόρησης των πολιτών και του κανονισμού διαβούλευσης.
- Εισηγείται τα σχέδια αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών και φυσικών καταστροφών.
- Παρακολουθεί, αξιολογεί και συντονίζει τη δράση των νομικών προσώπων που ανήκουν στην εποπτεία της Περιφέρειας.

Οικονομική Επιτροπή

Η Οικονομική Επιτροπή αποτελείται από τον περιφερειάρχη ως πρόεδρό της και από 6 έως 9 μέλη (ανάλογα με

τον πληθυσμό), τα οποία εκλέγονται από το Περιφερειακό Συμβούλιο. Η διάρκεια της θητείας της Οικονομικής Επιτροπής είναι δύομισι έτη. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της είναι η κατάρτιση σχεδίου του προϋπολογισμού της Περιφέρειας, η κατάρτιση των όρων σύνταξης των διακηρύξεων και η μελέτη της ανάγκης σύναψης δανείων. Η Οικονομική Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το μήνα.

Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης

Σε κάθε Περιφέρεια συνιστάται, επίσης με απόφαση του περιφερειάρχη, Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης ως γνωμοδοτικό όργανο. Η θητεία της Επιτροπής Διαβούλευσης ακολουθεί τη θητεία των περιφερειακών αρχών. Η Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης αποτελείται από τους δημάρχους της Περιφέρειας, καθώς και από εκπροσώπους των παραγωγικών φορέων. Η Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης εισηγείται στο Περιφερειακό Συμβούλιο τις βασικές αναπτυξιακές προτεραιότητες της περιφέρειας, γνωμοδοτεί ως προς θέματα γενικότερου περιφερειακού ενδιαφέροντος και εξετάζει τα προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες της Περιφέρειας.

Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης

Με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, επιλέγεται πολίτης εγνωσμένου κύρους ως Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης. Η θητεία του Περιφερειακού Συμπαραστάτη ακολουθεί τη θητεία των περιφερειακών αρχών.

Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας, δέχεται καταγγελίες άμεσα θιγόμενων πολιτών και επιχειρήσεων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και επιχειρήσεων και διαμεσολαβεί προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός 30 ημερών στους διοικούμενους.

Η ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Από τον Κλεισθένη στον... «Καλλικράτη»

Από τον 6ο π.Χ. αιώνα, όταν ο Κλεισθένης δημιούργησε τους πρώτους 100 δήμους στην ιστορία, χωρίζοντας τους Αθηναίους σε δέκα φυλές με δέκα δήμους η καθεμία, μέχρι σήμερα η Αυτοδιοίκηση έχει κάνει πολλά βήματα για να φτάσει στο νόμο «Καλλικράτη».

Λίγο μετά την ελληνική επανάσταση, το 1822 ψηφίζεται το πρώτο ουσιαστικό θεσμικό πλαίσιο για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, με τη διαίρεση της χώρας σε 58 επαρχίες, σε υποεπαρχίες και σε κοινότητες.

Έξι χρόνια αργότερα, το 1828, είναι η ώρα του Ιωάννη Καποδίστρια –από τον οποίο πήρε το όνομα ο πρώτος νόμος περί συνενώσεων του 1997– να θέσει τα θεμέλια ενός αποκεντρωμένου συστήματος διοίκησης.

Η χώρα διαιρέθηκε σε τμήματα, στα οποία τέθηκαν επικεφαλής επίτροποι, και κάθε τμήμα διαιρέθηκε σε επαρχίες που αποτελούνταν από πόλεις, κωμοπόλεις και χωριά. Στις τελευταίες δομές προβλεπόταν η άμεση εκλογή ενός έως τεσσάρων δημογερόντων.

Επόμενος σταθμός για την Αυτοδιοίκηση είναι ο νόμος της Αντιβασιλείας του 1833 «Περί συστάσεως των Δήμων». Για πρώτη φορά διαμορφώνονται τρεις κατηγορίες δήμων: δήμοι με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων, δήμοι με πληθυσμό 2.000 έως 10.000 κατοίκους και δήμοι μέχρι 2.000 κατοίκους.

Με το νόμο αυτό εισάγεται, επίσης, ο θεσμός της δημαρχίας. Τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου εκλέγονται με άμεση ψηφοφορία για θητεία εννέα ετών. Στη συνέχεια δημιουργείτο

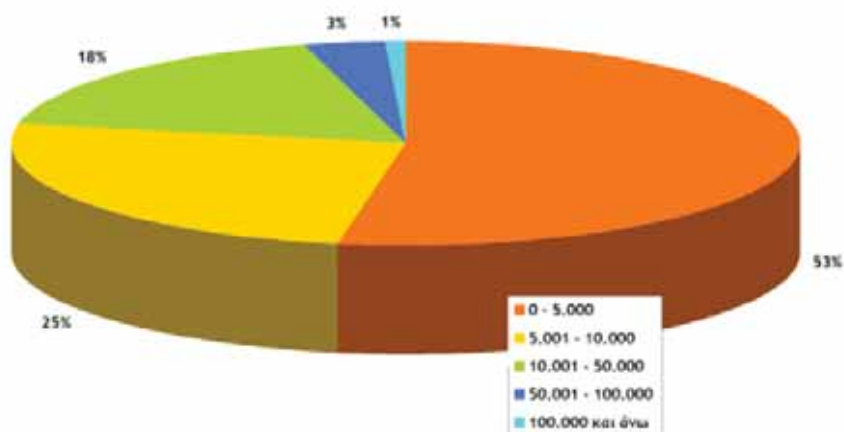
ένα ειδικό σώμα, αποτελούμενο από ορισμένα από τα μέλη του συμβουλίου και ίσο αριθμό δημοτών.

Το σώμα αυτό αναδείκνυε 3 υποψηφίους για τη θέση του δημάρχου, αλλά η τελική επιλογή γινόταν για τις κατηγορίες δήμων με πληθυσμό έως 2.000 κατοίκους και με πληθυσμό από 2.000 έως 10.000 κατοίκους από το βασιλιά, ενώ για τους δήμους άνω των 10.000 κατοίκων ο δήμαρχος διοριζόταν από το νομάρχη, που έπρε-

φθηκε, πάντως, και η άμεση εκλογή των δημάρχων.

«Περί συστάσεως δήμων και κοινοτήτων» ήταν ο τίτλος του νόμου του 1912, με τον οποίο επήλθαν ριζικές αλλαγές στη δομή της Αυτοδιοίκησης. Πρωτεύουσες νομών ή πόλεις με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων αποτέλεσαν δήμους. Ο νόμος οδήγησε και στη δημιουργία χιλιάδων κοινοτήτων –συνολικά δήμοι και κοινότητες ξεπέρασαν τις 6.000.

Πληθυσμός Δήμων με τον «Καποδίστρια»

πε να διαθέτει πληρεξουσιότητα από το βασιλιά.

Βασικό στοιχείο του νόμου ήταν πως όσες κοινότητες διέθεταν κάτω από 300 κατοίκους δεν μπορούσαν να ανακηρυχθούν σε δήμο. Με το νόμο αυτό η χώρα απέκτησε 750 δήμους. Στη διάρκεια των επόμενων δεκαετιών ο νόμος αυτός τροποποιήθηκε αρκετές φορές, χωρίς όμως να ακυρωθούν οι βασικές προβλέψεις του. Με το Σύνταγμα του 1864 προβλέ-

Συνοικισμοί με 300 κατοίκους και σχολείο στοιχειώδους εκπαίδευσης, συνοικισμοί με λιγότερους από 300 κατοίκους και ύπαρξη σχολείου ή προσόδων πάνω από 2.000 δραχμές από ίδια πρόσδοδα, ακόμη και έδρες παλαιών δήμων μπορούσαν να συστήσουν κοινότητες. Επί εποχής Βενιζέλου διαμορφώνονται αρχικά και οι 14 νομοί με 27 υποδιαιρέσεις.

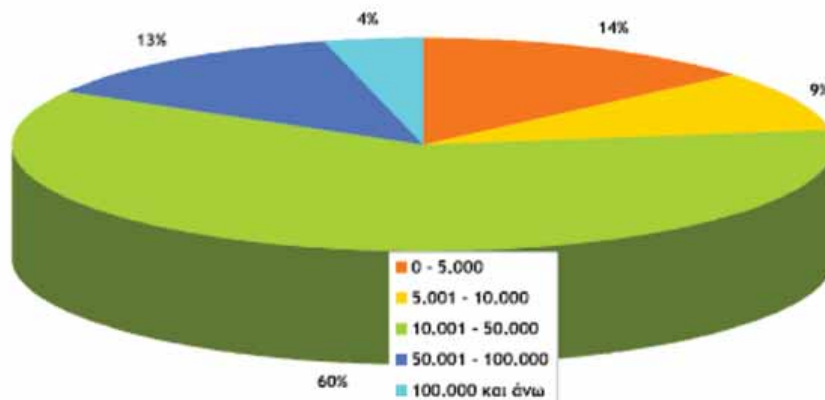
Την εμφάνισή τους κάνουν μετά το 1923 και τα ψηφοδέλτια, αντικαθι-

στώντας την εκλογή με σφαιρίδια που γινόταν στους δήμους. Το 1927 έρχεται το πρώτο Σύνταγμα, που προβλέπει δύο βαθμούς Αυτοδιοίκησης, διαιρώντας τη χώρα σε περιφέρειες και ορίζοντας ως πρώτο βαθμό τις κοινότητες. Όμως, 8 χρόνια αργότερα θα επανέλθει το καθεστώς του νόμου του 1912 με τις χιλιάδες διασπαρμένες κοινότητες. Με το νόμο Μεταξά του 1938 θα καθοριστούν ορισμένες νομαρχιακές αρμοδιότητες. Θα ακολουθήσει το Σύνταγμα του 1952, με το οποίο δεν θα υπάρξουν σημαντικές τροποποιήσεις. Ο πρώτος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας θα συνταχθεί το 1954, ενώ με το Σύνταγμα του 1975 θα επανακαθοριστούν βαθμοί Αυτοδιοίκησης, εκ των οποίων ο πρώτος αποτελείται από τους δήμους και τις κοινότητες.

Οι απόπειρες πριν από τον «Καποδίστρια»

Στο διάστημα από το 1912 έως τη δεκαετία του '80 ο αριθμός των κοινοτήτων παρέμεινε σχεδόν ο ίδιος, καθώς το 1939 ήταν 5.582, το 1953 έφτασαν τις 5.639, ενώ το 1986 υπήρχαν 5.697 κοινότητες. Έτσι, με τις εκατοντάδες αυτές κοινότητες και δήμους, το 1984 θεσπίζονται για πρώτη φορά οικονομικά κίνητρα για εθελοντικές συνενώσεις. Με τον ίδιο νόμο δημι-

Πληθυσμός Δήμων με τον «Καλλικράτη»

ουργούνται και 572 αναπτυξιακοί σύνδεσμοι.

Το 1986 θα έρθει και ένας δεύτερος νόμος που καθιερώνει 1.116 γεωγραφικές ενότητες δήμων και προβλέπει ακόμη πιο ισχυρά οικονομικά κίνητρα για εθελοντικές, όμως, και πάλι συνενώσεις. Το στοιχείο των υποχρεωτικών συνενώσεων προβλέπεται μόνο σε περίπτωση που τα 3/5 των δήμων μιας γεωγραφικής ενότητας, τα οποία εκπροσωπούσαν και το 50% του πληθυσμού της, επιθυμούσαν να συνενωθούν, οπότε η επιλογή αυτή ήταν αναγκαστική και για τα υπόλοιπα 2/5 των δήμων.

Παρά τα κίνητρα, τα αποτελέσματα των νομοθετικών αυτών πρωτοβουλιών ήταν απογοητευτικά, καθώς λιγότεροι από 400 δήμοι και κοινότητες από τους 5.775 συνολικά αξιοποίησαν την ευκαιρία των συνενώσεων. Μία νέα παρέμβαση θα υπάρξει το 1994, με το νόμο για τη συγκρότηση των συμβουλίων περιοχής. Τα 492 νέα συμβούλια αποτελούσαν στην ουσία συνδέσμους δήμων και κοινοτήτων και στόχος ήταν να λειτουργήσουν ως πόλοι έλξης των δραστηριοτήτων όλης της περιοχής και να συμβάλουν ώστε σταδιακά να προχωρήσουν εθελοντικές συνενώσεις. Ούτε το σχήμα αυτό, όμως, απέδωσε.

Αποτέλεσμα ήταν η χώρα στη δεκαετία του '90 να εξακολουθεί να διαθέτει 5.318 κοινότητες και 457 δήμους. Από αυτούς, ποσοστό 94% είχε πληθυσμό μικρότερο των 2.000 κατοίκων και αντιστοιχούσε στο 31% του πληθυσμού της χώρας. Εξ αυτών ποσοστό 64% ήταν ΟΤΑ με πληθυσμό μικρότερο ακόμη και από 510 κατοίκους, ενώ στο σύνολό τους δήμοι και κοινότητες δεν αποτελούσαν ενιαίες πολεοδομικές ενότητες, αφού διαιρούνταν σε 12.315 οικισμούς.

Η διοικητική μεταρρύθμιση του «Καποδίστρια», το 1997, έφερε για πρώτη φορά τον υποχρεωτικό χαρακτήρα στις συνενώσεις και οδήγησε εν μέσω ισχυρών αντιδράσεων στους σημερινούς 914 δήμους και 120 κοινότητες. Ο νέος «Καλλικράτης» των 325 δήμων αναμένεται τώρα να γράψει τη δική του ιστορία στις διαδρομές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης...

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Μεγάλες μειώσεις αποδοχών αιρετών και εργαζομένων στην Αυτοδιοίκηση

Τι δείχνουν τα «ψιλά γράμματα» των νόμων για την εφαρμογή του τριετούς προγράμματος λιτότητας

Μεγάλες μειώσεις σε μισθούς, επιδόματα και δώρα, αυξήσεις στη φορολογία, καθώς και δραστικές αλλαγές στο ασφαλιστικό και την αγορά εργασίας περιλαμβάνουν τα διαρθρωτικά μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση για την περίοδο 2010-2014, μετά την ενεργοποίηση του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη της ευρωζώνης και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Μέτρα που, σύμφωνα με τον υπουργό Οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου, έχουν στόχο την περικοπή 36,4 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Το μεγαλύτερο βάρος καλούνται να το σηκώσουν οι 700 χιλιάδες εργα-

ζόμενοι του Δημοσίου –συμπεριλαμβανομένων και των υπαλλήλων των δήμων της χώρας– και του ευρύτερου δημόσιου τομέα στη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Οι μειώσεις επιδομάτων και αποζημιώσεων αφορούν και τους αιρετούς. Σύμφωνα, λοιπόν, με τα προβλεπόμενα στους Ν.3833/2010 και Ν.3845/2010 για τους εργαζομένους στους δήμους και τα νομικά τους πρόσωπα ισχύουν τα εξής:

- Κατάργηση 13ου και 14ου μισθού, 20% περικοπή επιδομάτων
- Καταργείται ο 13ος και 14ος μισθός στο Δημόσιο –συμπεριλαμβανομένων των ΟΤΑ– και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Όσοι έχουν μεικτές αποδοχές που δεν ξεπερνούν τα

3.000 ευρώ, θα εισπράττουν 250 το Πάσχα, 250 ευρώ ως επίδομα αδείας και 500 ευρώ τα Χριστούγεννα. Όσοι ξεπερνούν το όριο δεν θα παίρνουν καθόλου δώρα και επιδόματα.

Μειώνονται κατά 20% όλα τα επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά. Αφορά και τα επιδόματα των πρώην ειδικών λογαριασμών, έξοδα κίνησης υπαλλήλων ΟΤΑ, επίδομα πληροφορικής, επίδομα θέσης ευθύνης, επίδομα προβληματικών και παραμεθόριων περιοχών, προσωπική διαφορά 176 ευρώ, προσωπική διαφορά λόγω υπηρεσιακών μεταβολών. Δεν εντάσσονται στις αποδοχές που μειώνονται οικογενειακά επιδόματα, χρόνος υπηρεσίας, ανθυγιεινό ή επικίνδυνο, μεταπτυχιακός τίτλος

σπουδών, αναπηρίας και κινδύνου, απόφοιτοι Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και κίνητρο απόδοσης. Καταβάλλονται στο ύψος που ήταν στις 31.12.2009. Εξαιρείται η αποζημίωση από υπερωριακή εργασία.

Εργαζόμενοι αορίστου και ορισμένου χρόνου

Οι παραπάνω περικοπές ισχύουν και για όσους απασχολούνται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων και δικηγόρων με σύμβαση έμμισθης εντολής. Εξαιρούνται από τη μείωση τα επιδόματα που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση ή την υπηρεσιακή εξέλιξη, καθώς και τα συνδεόμενα με το ανθυγιεινό και επικίνδυνο της εργασίας ή με το μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών τους. Περικόπτεται 10% ο ενιαίος μηνιαίος μισθός, αν στους εργαζομένους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου δεν καταβάλλονται επιδόματα ή πρόσθετες αμοιβές. Από τη μείωση εξαιρούνται τα επιδόματα που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση ή την υπηρεσιακή εξέλιξη, καθώς και τα συνδεόμενα με το ανθυγιεινό ή επικίνδυνο της εργασίας και το μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών τους.

Πλαφόν στους μισθούς

Τίθεται πλαφόν στους μισθούς το ποσό των 5.981 ευρώ, που είναι ο νέος μισθός των γενικών γραμματέων για όλους τους δημοσίους υπαλλήλους, εκτός από τους δικαστικούς, για τους οποίους ισχύει ειδικό μισθολόγιο. Το ανώτατο ύψος των αμοιβών ισχύει πλέον για όλους, ενώ όσοι παίρνουν περισσότερα ή έχουν αμοιβές από δύο δουλειές του Δημοσίου θα χάσουν τα επιπλέον χρήματα.

Όριο υπερωριακής εργασίας

Το ανώτατο όριο της υπερωριακής εργασίας από την 1η Μαρτίου 2010 ορίστηκε στις 40 ώρες, από 60 που ίσχυε.

- Κατάργηση 13ης και 14ης σύνταξης
- Καταργούνται η 13η και η 14η σύνταξη (το μέτρο αφορά και τους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα), για όσους ξεπερνούν τα 2.500 ευρώ μεικτά το μήνα. Όσοι δεν το ξεπερνούν λαμβάνουν 800 ευρώ συνολικά (200 ευρώ δώρο Πάσχα, 200

ευρώ επίδομα άδειας και 400 ευρώ δώρο Χριστουγέννων).

Μειώσεις

και για αιρετά όργανα των ΟΤΑ

Περικοπές 10% στις αποδοχές κατάργηση 13ου και 14ου μισθού, 30% στα δώρα

Κατά 10% μειώνονται οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές. Ενώ ισχύει το ίδιο καθεστώς για τα δώρα Χριστουγέννων, Πάσχα και επίδομα αδειάς και για τους αιρετούς των ΟΤΑ, προέδρους, αντιπροέδρους, διευθύνοντες συμβούλους και εκτελεστικά μέλη Δ.Σ. των ΝΠΙΔ που ανήκουν σε ΟΤΑ ή επιχορηγούνται σύμφωνα με

αμοιβές ή απολαβές ύψους 5.981,40 ευρώ και για τα αιρετά όργανα των ΟΤΑ, προέδρους, αντιπροέδρους ΝΠΔΔ, καθώς και για τους προέδρους και αντιπροέδρους, διευθύνοντες συμβούλους και εκτελεστικά μέλη διοικητικού συμβουλίου ΝΠΙΔ που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικά από τον κρατικό προϋπολογισμό. Στο πλαφόν λαμβάνονται υπόψη αποζημιώσεις από υπερωριακή απασχόληση, συμμετοχή σε συλλογικά όργανα ή συντάξιμες αποδοχές.

Μείωση αμοιβών για συμμετοχή σε συλλογικά όργανα

Τα κάθε είδους συλλογικά όργανα (συμβούλια, επιτροπές, ομάδες εργα-

τον οργανισμό τους, τακτικά από τον κρατικό προϋπολογισμό σε ποσοστό τουλάχιστον 50% του προϋπολογισμού τους.

Επιλογή αποδοχών

Οι αιρετοί που είναι δημόσιοι υπάλληλοι υποχρεούνται να επιλέξουν είτε τις αποδοχές της οργανικής θέσης από την οποία προέρχονται είτε τα έξοδα παράστασης που δικαιούνται. Αν δεν το έχουν κάνει εντός είκοσι ημερών από τη δημοσίευση του νόμου, τότε η καταβολή των αποδοχών της οργανικής θέσης από την οποία προέρχονται διακόπτεται.

Αν τα αιρετά όργανα είναι λειτουργοί ή υπάλληλοι και επιλέξουν τις αποδοχές της οργανικής θέσης, τότε θα πραγματοποιείται η μείωση που προβλέπεται για τις αποδοχές αυτές.

Ανώτατο όριο αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών

Μπαίνει πλαφόν στις μεικτές αποδοχές, στις αποζημιώσεις και τις πρόσθετες

σίας κ.λπ.) και των ΟΤΑ θα συνεδριάζουν εντός του κανονικού ωραρίου και δεν θα παίρνουν καμιά πρόσθετη αμοιβή. Ορίζεται στα 50 ευρώ ανά συνεδρίαση η αποζημίωση και μέχρι 50 συνεδριάσεις ετησίως για ιδιώτες-μέλη συλλογικών οργάνων.

Κατ' εξαίρεση για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του Δημοσίου μπορεί να γίνονται συνεδριάσεις εκτός ωραρίου με αποζημίωση μέχρι 400 ευρώ για πρόεδρο και 300 ευρώ για μέλη και γραμματείς το μήνα και εφόσον συμμετάσχουν σε τέσσερις συνεδριάσεις. Βασική ρήτρα στα μέτρα που ανακοίνωσε η κυβέρνηση είναι ότι πλέον κανένας δημόσιος υπάλληλος δεν θα μπορεί πλέον να έχει αποδοχές μεγαλύτερες από 5.981 ευρώ το μήνα –που είναι ο νέος μισθός των γενικών γραμματέων–, εκτός αν είναι δικαστικός και γι-ατρός. Όσοι παίρνουν περισσότερα ή έχουν αμοιβές από δύο δουλειές του Δημοσίου θα χάσουν τα επιπλέον χρήματα.

Με εδραιωμένη την πεποίθηση ότι και τα δύο μεγάλα κόμματα φέρουν ισομερώς την ευθύνη για το κατόντημα του κράτους, η αποκατάσταση της εύρυθμης λειτουργίας του αποτελεί πλέον πανελλήνιο αίτημα. Και σ' αυτό απαντά το σχέδιο «Καλλικράτης», που με τις διαρθρωτικές αλλαγές που καθιερώνει αλλάζει ριζικά και αποφασιστικά τον τρόπο λειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Και της κεντρικής και της αποκεντρωμένης. Πρόκειται για μια ιστορική και βαθιά τομή στη διοίκηση, που αφορά το σύνολό της, όπως αναφέρεται παραπάνω. Όλα αλλάζουν. Διότι περιορίζει μόνο τον αριθμό των δήμων της χώρας από 1.000 σε 350 περίπου.

Το σημαντικότερο γεγονός που πραγματοποιείται με τη μείωση του αριθμού των δήμων είναι η ταυτόχρονη συνένωση δυνάμεων, ικανών να ασκήσουν νέες αρμοδιότητες που τους εκχωρούνται. Αρμοδιότητες που θα ανεβάσουν τη λειτουργία του κράτους και θα αλλάξουν τη μορφή της σημερινής κοινωνίας. Παραδείγματος χάριν, με την ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου περνούν στην αρμοδιότητα της Αυτοδιοίκησης υπηρεσίες υγείας αλλά και παιδείας, έτσι ώστε το κράτος να αποβάλει το συγκεντρωτικό του χαρακτήρα, που έπνιξε τον πολίτη μέχρι θανάτου.

Η συνένωση εξάλλου των 54 νομαρχιών, των τριών υπερνομαρχιών και των 19 επαρχιών σε 13 περιφέρειες δίνει την ευκαιρία στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση να αναπτυχθεί και να αναλάβει έργο εξαιρετικής σημασίας, διότι οι νέοι δήμοι αλλάζουν εκ θεμελίων τον τρόπο της λειτουργίας του. Παράλληλα, γίνεται δραστηκή μείωση των δαπανών τους, αφού περιορίζονται οι αμειβόμενες θέσεις σε επιχειρήσεις

Βαθιές τομές αλλαγές σε όλα

Του κ. Βασίλη Ι. Κοραχάη

και σε οργανισμούς που είχαν ιδρύσει οι οργανισμοί της τοπικής Αυτοδιοίκησης με την παλαιά τους μορφή. Συγκεκριμένα σήμερα λειτουργούν περίπου 6.000 οργανισμοί, οι οποίοι θα περιοριστούν σε 1.800. Εξάλλου η κατάργηση των 4.000 δημοτικών επιχειρήσεων με τα αντίστοιχα διοικητικά συμβούλια θα αποδώσει όχι μόνον τεράστια μείωση των δημοτικών δαπανών, αλλά και εντυπωσιακή διαρθρωτική αλλαγή, πρωτόγνωρη για τα διοικητικά πράγματα της χώρας.

Με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» καθιερώνεται αυστηρότατος προληπτικός έλεγχος στα οικονομικά των δήμων. Τελείωσαν τα ψέματα. Με άλλα λόγια, για πρώτη φορά η Δικαιοσύνη θα παρακολουθεί επισταμένως όχι μόνο τα έξοδα, αλλά και τα έσοδα. Είναι χαρακτηριστικό αυτό που δήλωσε ο υπουργός Εσωτερικών κ. Ραγκούσης, προ ημερών: «Εφεξής στους δήμους δεν μπορεί να ξοδευθεί ούτε ένα ευρώ χωρίς έλεγχο. Ούτε μία απόφαση χωρίς διαφάνεια και ούτε μία πρόσληψη χωρίς να περάσει από την έγκριση του ΑΣΕΠ». Εάν αυτά τα πολύ αισιόδοξα που διακήρυξε ο υπουργός

Εσωτερικών γίνουν πραγματικότητα, τότε η Τοπική Αυτοδιοίκηση αλλάζει ουσιαστικά μορφή. Γίνεται ζωντανό κύτταρο της ελληνικής κοινωνίας. Και όχι μόνον αυτόν: Αποκτά εθνική ύποσταση και εθνική διάσταση.

Ο «Καλλικράτης» ως νόμος της πολιτείας, τώρα που περνά ο τόπος τραγική οικονομική και κοινωνική κρίση, μπορεί να αποτελέσει αφετηρία για ένα νέο ξεκίνημα, για μια νέα εποχή. Μια εποχή που θα αλλάξει τη μοίρα της Ελλάδος. Να κάνουμε και μία πρόβλεψη: Ίσως τώρα που ο κόσμος είναι θυμωμένος, είναι η καταλληλότερη στιγμή να υπάρξουν αυτές οι διαρθρωτικές μεταβολές, για να μπουν σε τάξη μερικά πράγματα που ήταν αρκετά ξεχαρβαλωμένα στη ζωή μας. Και που είναι αδήριτη ανάγκη να υπάρξει μια κινητήρια δύναμη για να προχωρήσουμε εμπρός. Χωρίς αναστολές, χωρίς αρνήσεις και χωρίς κοινωνικές αντιδικίες. Μόνον η προσπάθεια και ο αγώνας μπορούν να έχουν αποτέλεσμα. Και ν' αλλάξει –το ξαναλέμε– η μοίρα αυτού του τόπου για τους νέους, για όλους τους πολίτες της χώρας.

Λεωφόρος Lara Croft...

Οι αρχές στην πόλη Derby της κεντρικής Αγγλίας αποφάσισαν πρόσφατα να φτιάξουν μια νέα λεωφόρο, αναθέτοντας την επιλογή τού ονόματος στο λαό. Έτσι, η κοινότητα ανακοίνωσε τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος και οι πολίτες άρχισαν να σκέφτονται πώς θα έπρεπε να ονομαστεί ο καινούριος δρόμος. Τελικά ο λαός μίλησε: Λεωφόρος Lara Croft.

Η επιλογή δεν είναι άσχετη με την ιστορία της πόλης. Η ηρωίδα του θρυλικού franchise «γεννήθηκε» στο Derby και είναι φυσικό οι κάτοικοι να τη θεωρούν δικό τους παιδί. Όταν λέμε «γεννήθηκε», εννοούμε ότι δημι-

ουργήθηκε στα studios της εταιρείας Core Design, η οποία έχει έδρα στο Derby. Για την ιστορία, η Lara απέσπασε το 89% των ψήφων.

Δεν θα είχε πολλή πλάκα να γινόταν κάτι αντίστοιχο και στην Ελλάδα; Φανταστείτε, μάλιστα, να γινόταν δημοψήφισμα σε μια πόλη και οι δύο επικρατέστερες προτάσεις να είχαν περίπου τις ίδιες ψήφους. Θα γινόταν δεύτερος γύρος; Θα πήγαινε το θέμα στο εκλογοδικείο; Θα έβγαιναν οι οπαδοί των παρατάξεων στην πλατεία για να λύσουν τις διαφορές τους με ξύλο; Όπως και να έχει, πολύ θα θέλαμε να δούμε σκηνές απείρου πολιτικού κάλους και σε βαφτίσια δρόμων.

Τρία μέτρα δυτικά μετακινήθηκε πόλη στη Χιλή

Τρία μέτρα προς τα δυτικά μετακίνησε ο σεισμός των 8,8 Ρίχτερ στη Χιλή την πόλη Κονσεψιόν, σύμφωνα με μελέτη που δόθηκε στη δημοσιότητα από το πανεπιστήμιο της πολιτείας του Οχάιο. Σύμφωνα με τη μελέτη που διενήργησαν Χιλιανοί και Αμερικανοί επιστήμονες, η Κονσεψιόν, η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Χιλής, βρίσκεται τώρα 3,04 μέτρα δυτικότερα σε σχέση με τη θέση της πριν από το σεισμό. Η πρωτεύουσα της χώρας, Σαντιάγκο, μετατοπίστηκε

κατά 27,7 εκατοστά προς τα δυτικά. Ακόμα και στις γειτονικές της Χιλή χώρες παρατηρήθηκαν ανάλογα φαινόμενα, όπως στην Αργεντινή, όπου το Μπουένος Άιρες μετατοπίστηκε προς τη Δύση κατά 4 εκατοστά.

Σημειώνεται ότι η σεισμική δόνηση ήταν μία από τις ισχυρότερες που καταγράφηκαν στη Χιλή εδώ και έναν αιώνα.

Ο Δήμος Άμστερνταμ θα περικόψει τουλάχιστον 500 θέσεις εργασίας

Ο δήμος του Άμστερνταμ, της πρωτεύουσας της Ολλανδίας, θα περικόψει τουλάχιστον 500 θέσεις εργασίας έως το 2014 για την εξοικονόμηση χρημάτων, όπως ανακοίνωσε εκπρόσωπός του. «Τουλάχιστον 500 θέσεις εργασίας θα περικοπούν στο δήμο του Άμστερνταμ, ο οποίος απασχολεί 9.000 άτομα», σημείωσε ο εκπρόσωπος Χέρμπερτ Ράατ. «Ο οριστικός αριθμός των περι-

κοπών θα εξαρτηθεί από πολιτικές επιλογές που θα γίνουν μετά τις δημοτικές εκλογές», πρόσθεσε. Ο δήμος του Άμστερνταμ, ο οποίος αντιμετωπίζει μείωση του τουρισμού και αύξηση της ανεργίας, λόγω της οικονομικής κρίσης, «θα πρέπει να εξοικονομήσει περισσότερα από 600 εκατομμύρια ευρώ έως το 2014», σε ετήσιο προϋπολογισμό περίπου 5 δισ. ευρώ, διευκρίνισε ο κ. Ράατ. Οι περικοπές θέσεων εργασίας θα αφορούν κυρίως τις θέσεις που θα εκκενωθούν λόγω των φυσικών συνταξιοδοτήσεων και οι οποίες δεν θα καλυφθούν στη συνέχεια, αλλά δεν αποκλείεται να υπάρξουν και απολύσεις, κατέληξε.

Η Αυτοδιοίκηση για τις γερμανικές αποζημιώσεις

Το Ετήσιο Τακτικό Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ εξέδωσε ομόφωνα το παρακάτω ψήφισμα:

Υποστηρίζει τα δίκαια αιτήματα του «Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης των οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα» και ζητεί από την ελληνική κυβέρνηση να προωθήσει και να διεκδικήσει:

- Την επιστροφή του κατοχικού δανείου, που οι κατοχικές δυνάμεις υποχρέωσαν τη χώρα μας να της παράσχει, πέραν των εξόδων συντήρησης των κατοχικών στρατευμάτων.
- Τις γερμανικές επανορθώσεις που μας επιδόσε η Διεθνής Διάσκεψη Ειρήνης των Παρισίων (1946) για τις καταστροφές που μας προξένησαν τα ναζιστικά στρατεύματα στην υποδομή της χώρας μας.
- Την επιστροφή των αρχαιολογικών θησαυρών που αφαίρεσαν τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής από τα μουσεία μας και τους αρχαιολογικούς χώρους.
- Τις γερμανικές αποζημιώσεις, δηλαδή τις αποζημιώσεις προς τα θύματα της θηριωδίας των ναζιστικών στρατευμάτων κατοχής εις βάρος των εκατό περίπου κατοίκων ολοκαυμάτων πόλεων και χωριών, αλλά και γενικότερα εις βάρος του άμαχου πληθυσμού.

Κοινωνικό επίδομα με αντάλλαγμα την εργασία στο Δήμο Ρότερνταμ

Την πλήρη αναμόρφωση της επιδοματικής τους πολιτικής σχεδιάζουν οι αρχές του Ρότερνταμ, αφού, σύμφωνα με απόφαση του υπεύθυνου του δήμου για τον τομέα των κοινωνικών παροχών, όσοι μπορούν να εργάζονται θα συνεχίσουν να το κάνουν για να μπορούν να λαμβάνουν το επίδομά τους. Άλλωστε, ο αριθμός των μεταναστών και των δικαιούχων ασύλου στη συγκεκριμένη πόλη είναι ιδιαίτερα μεγάλος, με συνέπεια ο αριθμός των ανέργων και αυτών που εισπράττουν κοινωνικά επιδόματα να είναι ο διπλάσιος από τν μέσο όρο της χώρας.

Όπως εξηγεί ο Ντομινίκ Σρίγερ: «Είναι εντελώς ασύμβατο προς τους όρους μιας κοινωνίας να αφήνουμε τους ανθρώπους αυτούς στη μοίρα τους. Η ζωή τους αλλάζει τελείως: ξυπνούν πιο αργά, χάνουν την επαφή και την επικοινωνία με την υπόλοιπη κοινωνία και τελικά μπαίνουν στο περιθώριο. Κανείς δεν πρέπει να αφήνεται να μαραζώνει».

Έτσι, λοιπόν, ο δήμος συνεργάζεται με εταιρείες που βρίσκουν εργασία

μερικής απασχόλησης στους ανέργους, όπως, για παράδειγμα, να γεμίζουν και να μεταφέρουν τις τσάντες των ηλικιωμένων στα σουπερμάρκετ. Ο δήμος πληρώνει την εταιρεία για να δίνει στους ημιαπασχολούμενους τον κατώτατο μισθό, χωρίς να εμπλέκεται στη διαδικασία αυτή το σουπερμάρκετ. Το εν λόγω πρόγραμμα λειτουργεί μέχρι στιγμής πιλοτικά, ενώ νέες συμφωνίες ετοιμάζονται με νοσοκομεία της πόλης.

Την αντίθετη άποψή τους εκφράζουν οι αντίπαλοι του Σρίγερ, οι οποίοι καταγγέλλουν πως αυτό το πρόγραμμα θα οδηγήσει στο να χαθούν θέσεις έμμεσης εργασίας, ενώ κάποιοι μιλούν για «καταναγκαστική εργασία» και «δου-

λεία». Σύμφωνα με το δήμο του Ρότερνταμ όχι μόνο δεν πρόκειται να χαθούν θέσεις εργασίας, αλλά θα καλυφθούν τα μέχρι πρότινος κενά που υπήρχαν λόγω έλλειψης χρημάτων ή εθελοντών. Βάσει του προγράμματος, οι άνεργοι-ημιαπασχολούμενοι θα έχουν τη δυνατότητα να αναλάβουν την εργασία που έκαναν μέχρι πρότινος.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση ενός Αφγανού, ο οποίος, αν και διέμενε ήδη μια δεκαετία στο Ρότερνταμ, δεν μπορούσε να μιλήσει ολλανδικά, εν τούτοις και χάρη στις δεξιότητές του είχε γίνει αναντικατάστατος συντηρητής στο δημοτικό μουσείο.

Επιπλέον, και εξελίσσοντας το πρόγραμμα αυτό, ο δήμος κατήγγησε τα έμμεσθα call centers εξυπηρέτησης, αξιοποιώντας γυναίκες οι οποίες ζουν σε δημόσια κτίρια και για οποιοδήποτε λόγο δεν μπορούν να εργαστούν έξω από το σπίτι. Οι γυναίκες αυτές σε βάρδιες λίγων ωρών απαντούν για λογαριασμό του δήμου και ως αντάλλαγμα εξακολουθούν να έχουν στέγη και να λαμβάνουν το επίδομά τους.

Με πρόβλημα στέγασης ένας στους τρεις κατοίκους της Γαλλίας

Ο ένας στους τρεις κατοίκους της Γαλλίας αντιμετωπίζει πρόβλημα στέγασης, τελώντας είτε υπό άθλιες συνθήκες είτε είναι άστεγος, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του Ιδρύματος «Αβάς Πιέρ». Σύμφωνα με την έκθεση, στη Γαλλία υπάρχουν περίπου 100.000 άνθρωποι χωρίς σταθερή κατοικία, ενώ φτάνουν τα 10 εκατομμύρια όσοι ζουν σε προσωρινή στέγη, όπως σε δωμάτια ξενοδοχείων, τροχόσπιτα ή πρόχειρα καταλύματα έκτακτης ανάγκης. Πολλοί απειλούνται με έξωση, άλλοι ζουν σε ανθυγιεινές συνθήκες ή σε χώρους όπου στεγάζονται και πολλοί άλλοι, ενώ

υπάρχουν και πολλοί που φιλοξενούνται. Η έκθεση εκφράζει ιδιαίτερη ανησυχία για τα 600.000 παιδιά που υπολογίζεται πως ζουν σε ακατάλληλες συνθήκες, με αποτέλεσμα να απειλούνται από διάφορες ασθένειες και διαταραχές, όπως μολυβδίαση, αναπνευστικά προβλήματα, υποσιτισμός, διαταραχές ύπνου, μαθησιακά προβλήματα, δυσκολίες κοινωνικής ενσωμάτωσης κ.ά.

Λευκός δήμαρχος στη Νέα Ορλεάνη

Πρώτη φορά ύστερα από τριάντα δύο χρόνια η Νέα Ορλεάνη εξέλεξε λευκό δήμαρχο, τον Μιτς Λάντριου. Ο Λάντριου, Δημοκρατικός και αναπληρωτής κυβερνήτης της Λουιζιάνα, συγκέντρωσε ποσοστό πάνω από 50%, υπερικχύντας δέκα άλλων υποψηφίων και αποφεύγοντας ένα δεύτερο γύρο εκλογών. Ο ηλικίας 49 ετών Λάντριου, γιος του τελευταίου λευκού δημάρχου της Νέας Ορλεάνης Μουν Λάντριου, σε μία ιστορική ομιλία του είπε ότι η εκλογή του δείχνει ότι οι ψηφοφόροι θέλουν μια

πόλη «περισσότερο ενωμένη παρά χωρισμένη». Ο Μουν Λάντριου ήταν δήμαρχος μέχρι το 1978. Η οικογένεια Λάντριου είναι πολιτική δύναμη στη Λουιζιάνα και η αδελφή τού Μιτς η Μέρι είναι γερουσιαστής.

Ο πληθυσμός της πόλης, που πριν από πέντε χρόνια είχε υποστεί τεράστιες καταστροφές από τον κυκλώνα Κατρίνα, που άφησε πίσω του 1.300 νεκρούς, σε ποσοστό μεγαλύτερο των δύο τρίτων είναι μαύροι.

Προτάσεις της Ε.τ.Π. για αναθεώρηση πολιτικής συνοχής μετά το 2013

Πενήντα δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως διακυβεύονται στην επικείμενη μεταρρύθμιση της περιφερειακής πολιτικής της Ε.Ε. Προς τούτο οι εκπρόσωποι των Τοπικών και Περιφερειακών αρχών της Ευρώπης έσπευσαν πρώτοι και κατέθεσαν σχετικές προτάσεις για το μέλλον της πολιτικής συνοχής στην Ευρώπη από το 2013 και μετά, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι τα αιτήματα των περιφερειών και των δήμων θα ληφθούν υπόψη εξ αρχής.

Σημειωτέον ότι με τις περιφερειακές ενισχύσεις της Ε.Ε. συγχρηματοδοτούνται χιλιάδες προγραμμάτων που ωφελούν τους πολίτες της Ευρώπης και αφορούν από τις σιδηροδρομικές συνδέσεις έως την επαγγελματική κατάρτιση. Ο σημερινός προϋπολογισμός της Ε.Ε. καλύπτει την περίοδο μέχρι το 2013. Ωστόσο, σημαντικές αποφάσεις σχετικά με τους κανόνες επιλεξιμότητας και τα επίπεδα χρηματοδότησης για τη μετά το 2013 περίοδο ενδέχεται να ληφθούν από τον επόμενο ήδη χρόνο. Την κεντρική ιδέα των προτάσεων της Επιτροπής των Περιφερειών σχολίασε ο εισηγητής της πρότασης, υφυπουργός του γερμανικού κρατιδίου της Σαξονίας-Ανχάλτης Michael Schneider: «Ο μακροπρόθεσμος χαρακτήρας των ευρωπαϊκών ενισχύσεων πρέπει να παρέχει σε όλες τις περιφέρειες την ασφάλεια να προχω-

ρήσουν στο δρόμο της ανάπτυξης και να τους επιτρέψει να αντιμετωπίζουν τις ιδιαίτερες προκλήσεις τους χωρίς το φόβο ότι η χρηματοδότηση μπορεί να περιορισθεί. Ωστόσο, πιστεύω γενικότερα πως η πλειονότητα της χρηματοδότησης για λόγους συνοχής πρέπει να συνεχίσει να απευθύνεται στις περιφέρειες με τη μεγαλύτερη ανάγκη και πως τα υπάρχοντα κριτήρια έχουν αποδείξει την αξία τους». Αναφερόμενος συγκεκριμένα στις λεγόμενες «μεταβατικές περιοχές», για τις οποίες η μελλοντική χρηματοδότηση είναι αβέβαιη, προσέθεσε: «Οι περιοχές που βρίσκονται σε μεταβατική φάση χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή. Η ενίσχυση περιφερειών που δεν θα καλύπτονται πλέον από το στόχο σύγκλισης θα πρέπει να διασφαλισθεί ανεξάρτητα από τη μελλοντική αρχιτεκτονική της περιφερειακής πολιτικής και τους διάφορους στόχους της».

Κύρια σημεία της διερευνητικής γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών

Οι αιρετοί τοπικοί και περιφερειακοί εκπρόσωποι της Ε.Ε. κρίνουν πως η ανάπτυξη της πολιτικής συνοχής πρέπει να στοχεύει και στο μέλλον στην κάλυψη του αναπτυξιακού χάσματος με αειφόρο τρόπο, στην ενίσχυση της αειφόρου ανάπτυξης και της απασχόλησης στις

περιφέρειες της Ευρώπης, στην υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης και της ανταγωνιστικότητας σε όλα τα κράτη-μέλη και σε όλες τις περιφέρειες, στη διασφάλιση της επικουρικότητας και της βιώσιμης χρηματοδότησης.

Θεωρούν, επίσης, αναγκαίο η πολιτική συνοχής να μην περιορίζεται στις μειονεκτικές περιοχές, αλλά να εφαρμόζεται σε όλες τις περιοχές της Ευρώπης, με ιδιαίτερη έμφαση στις πιο μειονεκτικές περιοχές. Είναι απαραίτητο να συνεχιστεί η στήριξη σε όλες τις υπόλοιπες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», προκειμένου να ενισχυθούν προπάντων η καινοτομία, η κοινωνική συνοχή και η ανταγωνιστικότητά τους.

Επίσης, ζητούν τη συνέχιση και μετά το 2013 των προγραμμάτων διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας, που μέχρι τώρα είχε θετικά αποτελέσματα.

Τέλος, ζητούν να διατηρηθεί και να αναπτυχθεί περαιτέρω η προσέγγιση της πολιτικής συνοχής που βασίζεται στην αρχή της επικουρικότητας. Για το λόγο αυτό ζητούν περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε όλα τα στάδια του προγραμματισμού, της εφαρμογής και του ελέγχου της πολιτικής συνοχής.

Χάσμα πλούσιων και φτωχών στην Ε.Ε.

Το κεντρικό Λονδίνο (Inner London) είναι η πιο πλούσια περιοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι επτά φορές πλουσιότερη από τη πιο φτωχή, το Σε-

βεροζαπάντεν της Βουλγαρίας.

Σύμφωνα με την έκθεση της Eurostat, οι είκοσι πιο φτωχές περιοχές της Ε.Ε. βρίσκονται στη Βουλγαρία, στη Ρουμανία, στην Πολωνία και την Ουγγαρία, όλες πρώην κομμουνιστικές χώρες της κεντρικής και της ανατολικής Ευρώπης, που μπήκαν στην Ε.Ε. το 2004 ή το 2007.

Αντίθετα, στις πιο πλούσιες συγκαταλέγονται περιοχές της Γερμανίας, της Ολλανδίας, της Δανίας και της Βρετανίας. Το κατά κεφαλήν προϊόν στο κεντρικό

Λονδίνο είναι 334% πάνω από το μέσο όρο της Ε.Ε. και φτάνει τα 49.100 ευρώ το χρόνο, ενώ στην πιο φτωχή περιοχή της Βουλγαρίας είναι 6.400 ευρώ.

Το Λουξεμβούργο είναι η δεύτερη πιο πλούσια περιοχή της Ε.Ε. και ακολουθούν οι Βρυξέλλες και το Αμβούργο.

Η Πράγα έρχεται τέταρτη στην κατάταξη και είναι η μοναδική περιοχή της κεντρικής Ευρώπης που περιλαμβάνεται στις πρώτες 20 θέσεις.

Για την έκθεση η Eurostat χώρισε τις 27 χώρες της Ε.Ε. σε 271 περιοχές.

Η Mercedes Bresso εξελέγη πρόεδρος της Ε.Π.

Τριακόσιοι σαράντα τέσσερις εκπρόσωποι περιφερειακών και τοπικών αρχών της Ευρώπης – περιφερειάρχες, κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι, δήμαρχοι και νομαρχιακοί σύμβουλοι – στις 9 Φεβρουαρίου 2010 εξέλεξαν τη νέα ηγεσία της Επιτροπής των Περιφερειών κατά την εναρκτήρια σύνοδο της Ολομέλειας για τη θητεία 2010-2015.

Πρόεδρος εξελέγη η Mercedes Bresso, η οποία είναι πρώην μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και μέλος της Επιτροπής των Περιφερειών εδώ και πολλά χρόνια, επίσης διετέλεσε πρόεδρος της Ομάδας Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος της Ε.Π. από το 2006 έως το 2010. Είναι η πρώτη γυναίκα πρόεδρος της Ε.Π. Κατά τη διάρκεια της Ολομέ-

λειας συζητήθηκαν παράλληλα οι πολιτικές προτεραιότητες των ευρωπαϊκών και περιφερειακών αρχών και κυρίως το μέλλον της περιφερειακής πολιτικής.

Μετά την ανανέωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η ενισχυμένη, πλέον με βάση τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, Επιτροπή των Περιφερειών έχει ως βασική της αποστολή την εξασφάλιση της συμμετοχής των περιφερειακών και τοπικών αρχών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ε.Ε. και στη διαμόρφωση μιας ευρωπαϊκής πολιτικής που θα υπηρετεί τον πολίτη.

Εκτός από τις διευρυμένες αρμοδιότητες της κατά τη διαδικασία της διαβούλευσης για την υιοθέτηση της ευρωπαϊ-

κής νομοθεσίας, η Ε.Π. έχει το δικαίωμα προσφυγής στο δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να προσβάλει την εγκυρότητα όσων νέων νόμων της Ε.Ε. θεωρεί ότι θίγουν τις αρμοδιότητες των τοπικών και περιφερειακών φορέων.

Η Ε.Π. τονίζει την οικονομική σημασία της μείωσης των ανισοτήτων στην υγεία

Υγιείς εργαζόμενοι, υγιής οικονομία

Οι προσπάθειες για την ενίσχυση της οικονομίας και τη μείωση της ανεργίας στην Ευρώπη θα υπονομευθούν, εάν δεν αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το κεντρικό ζήτημα της βελτίωσης της υγειονομικής περιθάλψης, υποστηρίζει ο Dave Wilcox (UK/PES), εισηγητής της Επιτροπής των Περιφερειών (Ε.Π.) για τις ανισότητες στον τομέα της υγείας.

Σε σχετικό σχόλιο ο κ. Wilcox τόνισε ότι οι άλλες πολιτικές της Ε.Ε. έχουν, σε μεγάλο βαθμό, αγνοήσει τα θέματα υγείας, παρά την προφανή επίδραση που ασκούν σε βασικά ζητήματα, όπως η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα. «Η Ευρώπη, αυτή τη στιγμή, πάσχει από μια μεγάλη οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση. Ωστόσο, όλες οι προτάσεις για την οικονομική ανάκαμψη και έξοδο από τη στασιμότητα αναφέρονται σπανίως ή και καθόλου στα θέματα υγείας. Η ύπαρξη υγιούς εργατικού δυναμικού αποτελεί σαφές πλεονέκτημα, εφόσον το ζητούμενο είναι η αύξηση της παραγωγικότητας και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Πρέπει να επενδύσουμε περισσότερο στη διασφάλιση της πρόσβασης κάθε πολίτη της Ε.Ε. στις ποιοτικά υψηλότερες υγειονομικές υπηρεσίες. Με τον τρόπο αυτό και με την καλύτερη δυνατή ποιότητα ζωής θα ενισχυθούν τα γενικότε-

ρα μέτρα για την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας».

Ο κ. Wilcox τόνισε ότι η καλή θέληση από μόνη της δεν αρκεί για να βελτιωθεί η κατάσταση. «Εάν θέλουμε να μειώσουμε τις υγειονομικές ανισότητες, θα πρέπει η Ε.Ε. να διαθέσει τους ανάλογους πόρους. Τα διαρθρωτικά ταμεία, για παράδειγμα, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε ευρύτερη κλίμακα σ' αυτόν τον τομέα, οι δε διεξαγόμενες συζητήσεις σχετικά με το σχέδιο EU2020 για την ανάπτυξη και την απασχόληση θα ήταν σκόπιμο να διευρυνθούν προκειμένου να συμπεριλάβουν το σημαντικό αυτό θέμα».

Ο κ. Wilcox υπογράμμισε, επίσης, την ανάγκη μιας πιο ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προσπαθειών που καταβάλλονται για να μειωθούν οι ανισότητες στον τομέα της υγείας. «Πρέπει να γνωρίζουμε πώς να μετρήσουμε τις αλλαγές που επιδιώκουμε όσον αφορά τη μείωση των ανισοτήτων. Δεν αρκεί απλώς να μετρήσουμε τη διάρκεια ζωής των ατόμων, αλλά και του ευρύτερου πληθυσμού, ούτως ώστε να επικεντρωθούμε, στη συνέχεια, στις ανισότητες, καθώς και στους τρόπους βελτίωσης της κατάστασης. Οι πληροφορίες που συλλέγουμε σήμερα είναι ανεπαρκείς. Εφαρμόζονται ορισμένα κοινά μέτρα, όπως τα μέτρα κατά της βρεφικής θνησιμότητας και υπέρ του προσδόκιμου ζωής σε καλή κατάσταση υγείας, απαιτούνται όμως περισσότερα μέτρα τα οποία θα εξετάζουν τις ανισότητες, καθώς και τις αλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί κατά μέσο όρο από χώρα σε χώρα. Γι' αυτό χρειάζεται η συμβολή των περιφερειών. Εάν καταφέρουμε να λάβουμε τα βέλτιστα μέτρα και να συζητήσουμε με όλες τις περιφέρειες σχετικά με το τι απαιτείται, τότε θα έχουμε προχωρήσει».